

A BIZOTTSÁG (EU) 2026/962 HATÁROZATA

(2025. december 22.)

a Cseh Köztársaság által végrehajtott, a DVB-T2/HEVC földfelszíni televíziós párhuzamos sugárzáshoz támogatást nyújtó SA.64153 (2022/C) (korábbi 2021/N) számú intézkedésről

(az értesítés a C(2025) 8837. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az említett rendelkezéseknek megfelelően felhívta az érdekelt feleket észrevételeik megtételére ⁽¹⁾, és tekintettel a benyújtott észrevételekre,

mivel:

1. ELJÁRÁS

- (1) A Bizottsághoz két panasz érkezett: egy a *Česká asociace satelitních operátorů z. s.* (a továbbiakban: ČASO) részéről 2016. szeptember 19-én, egy pedig a *DIGI TV s.r.o.* (mostani nevén: *Telly s.r.o.*, a továbbiakban: *Telly*) részéről 2018. február 14-én. A ČASO tagjai a *Canal* + *Luxembourg* két társaságot, a *Tellyt* és a *Canal* + *Luxembourg*ot képviselő egyesület ⁽²⁾, amelyek interneten és műholdon keresztül nyújtanak televíziós szolgáltatásokat. A cseh hatóságok azon tervét kifogásolták, hogy pénzügyileg támogatják a földfelszíni televíziósplatform-üzemeltetőket a DVB-T ⁽³⁾/MPEG-2 ⁽⁴⁾ műszaki szabványokról a fejlettebb DVB-T2 ⁽⁵⁾/HEVC ⁽⁶⁾ szabványokra való átállásban. A Bizottsághoz a következő években, 2021 májusáig kiegészítő információk érkeztek.

⁽¹⁾ HL C 282., 2022.7.22., 9. o.

⁽²⁾ A ČASO-t 2016. július 27-én hozták létre többek között azzal a céllal, hogy védje és mozgítsa elő csehországi tagjainak kollektív és egyéni érdekeit. A ČASO tagjai a *Telly* és a *Canal* + *Luxembourg* Sàrl, korábbi nevén M7 Group. Lásd: a Törvényszék 2025. május 14-i ítélete, *Telly* és ČASO kontra Bizottság, T-362/21. és T-363/21. sz. egyesített ügyek, ECLI:EU:T:2025:493.

⁽³⁾ A DVB-T (Digital Video Broadcasting – Terrestrial) a digitális földfelszíni televíziózás első generációs műsorszórási szabványa, amelyet 1997-ben tettek közzé.

⁽⁴⁾ Az MPEG-2 (Moving Pictures Expert Group – 2) a digitális video- és hangfelvételek kódolásának szabványa, amelyet 1996-ban tettek közzé.

⁽⁵⁾ A DVB-T2 a DVB-T második generációja, amelyet 2008-ban tettek közzé. A DVB-T2 olyan jelentős előnyökkel jár a DVB-T-hez képest, mint például a nagyobb átviteli sebesség/kapacitás és a hatékonyabb spektrumhasználat.

⁽⁶⁾ A HEVC (High Efficiency Video Coding) a video- és hangfelvételek digitális kódolási szabványainak egyik legújabb generációja, amelyet 2013-ban tettek közzé. Úgy tekinthető, hogy a HEVC ugyanolyan minőség mellett jelentős bitráta-csökkenést képes elérni más kódolási szabványokhoz, például az MPEG-4 AVC szabványhoz (50 %-os bitráta-csökkenés) és az MPEG-2 szabványhoz (70 %-os bitráta-csökkenés) képest.

- (2) 2016. december 2-án a cseh hatóságok a 700 MHz-es sáv felszabadításával összefüggésben előzetesen bejelentettek több, a földfelszíni televíziós platformüzemeltetőkre vonatkozó intézkedést. 2017 és 2021 között számos levélváltásra és megbeszélésre került sor a cseh hatóságok és a Bizottság között. Ezek közé az intézkedések közé az alábbiak tartoztak:
1. A digitális földfelszíni televíziós hálózatok korszerűsítésével és átalakításával kapcsolatos költségek kompenzálása. Ezzel az intézkedéssel az SA.55742. sz. ügyben 2020. január 23-án hozott bizottsági határozat foglalkozott, amelyben a Bizottság jóváhagyta a spektrummal kapcsolatos berendezések kompenzációját (a továbbiakban: az SA.55742. sz. ügyben hozott határozat) ⁽⁷⁾.
 2. A meglévő DVB-T hálózatok és a DVB-T2 átmeneti hálózatok egyidejű üzemeltetésével kapcsolatos költségek kompenzálása.
 3. A digitális földfelszíni televízióhálózat-üzemeltetők meglévő frekvenciafelosztásának 2030-ig történő meghosszabbítása. Ezzel az intézkedéssel az SA.55805. sz. ügyben 2021. március 15-én hozott bizottsági határozat foglalkozott, amely megállapította, hogy a frekvenciaelosztás meghosszabbítása nem minősül állami támogatásnak (a továbbiakban: az SA.55805. sz. ügyben hozott határozat) ⁽⁸⁾.
- (3) 2021. július 16-án a cseh hatóságok hivatalosan bejelentettek egy, „A párhuzamos sugárzáshoz nyújtott, a DVB-T2 szabványra való átálláshoz kapcsolódó kompenzáció” című intézkedést (a továbbiakban: bejelentett intézkedés, (2) preambulumbekzdés, 2. pont). Ezen intézkedés célja, hogy kompenzálja a digitális földfelszíni műsorszóró platformok üzemeltetőit i. a HEVC-szabvánnyal kombinált DVB-T2 hálózatok kiépítéséhez és üzemeltetéséhez szükséges új berendezések beruházási költségeiért, valamint ii. az új DVB-T2/HEVC hálózatoknak az eredeti DVB-T hálózatokkal párhuzamos üzemeltetéséhez kapcsolódó működési költségeikért 2017. március 1. és 2020. március 18., valamint 2020. július 1. és október 31. között.
- (4) A Bizottság a 2022. június 3-án kelt levelében (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló határozat) tájékoztatta Csehországot, hogy a bejelentett intézkedés tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról határozott, és felkérte Csehországot, hogy tegye meg észrevételeit. Az eljárás megindításáról szóló határozatot 2022. július 22-én tették közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽⁹⁾. Ugyanezen közzététel során a Bizottság felhívta az érdekelt feleket észrevételeik megtételére.
- (5) A Bizottsághoz 2022. július 1-jén észrevételek érkeztek Csehországtól, 2022. augusztus 22-én a *Ceske Radiokomunikace* (CRA) és 2022. augusztus 9-én a *Digital Broadcasting* (DB) kedvezményezettektől, 2022. szeptember 21-én pedig a panaszos ⁽¹⁰⁾ Tellytől. A Bizottság az érdekelt felektől kapott észrevételeket megküldte Csehország részére. Csehország 2022. október 20-án és 2022. november 3-án tette meg észrevételeit.
- (6) A Bizottság 2024. július 29-én kiegészítő információkat, 2025. március 31-én pedig további pontosításokat kért Csehországtól. Csehország 2024. augusztus 29-én, 2025. március 14-én, 2025. március 18-án és 2025. április 24-én nyújtott be beadványt. Csehország 2025. június 23-án egy levelet is benyújtott.
- (7) 2022. január 10-én kelt levelében Csehország beleegyezett abba, hogy lemondjon az EUMSZ-nek az 1/1958 EK-rendelet ⁽¹¹⁾ 3. cikkével összefüggésben értelmezett 342. cikkéből eredő jogairól, és hogy a határozat ezen eljárásban történő elfogadása és az arról szóló értesítés angol nyelven történjen. Csehország 2025. július 4-én megerősítette, hogy a nyelvhasználatról való lemondás e határozat elfogadására is alkalmazandó.

⁽⁷⁾ Lásd: A Bizottság C(2020) 253 final határozata (2020. január 23.) az SA.55742. (2019/N) számú állami támogatásról – Cseh Köztársaság – A 700 MHz-es frekvenciasávra történő átállással összefüggésben a műsorszolgáltatás frekvenciafüggő berendezéseinek cseréjéhez nyújtott támogatás (HL C 144., 2020.4.30., 1. o.).

⁽⁸⁾ Lásd: a Bizottság C(2021) 1601 final határozata (2021. március 15.) az SA.55805 (2020/FC) számú állami támogatásról – A DTT-hálózatüzemeltetők frekvenciaengedélyeinek meghosszabbítása – Csehország (HL C 177., 2021.5.7., 1. o.).

⁽⁹⁾ A Bizottság C(2022) 3609 final határozata (2022. június 3.) SA.64153 (2022/C) (korábbi 2021/N) számú állami támogatás – Csehország – A DVB-T2/HEVC földfelszíni televíziós párhuzamos sugárzáshoz nyújtott támogatás (HL C 282., 2022.7.22., 9. o.). Lásd az 1. lábjegyzetet.

⁽¹⁰⁾ A másik panaszos, a ČASO 2022. július 21-én kelt e-mailjében jelezte, hogy az előzetes vizsgálat során már megtette észrevételeit, amelyeket továbbra is fenntart.

⁽¹¹⁾ Az 1. rendelet az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról (HL 17., 1958.10.6., 385. o.).

2. A BEJELENTETT INTÉZKEDÉS ISMERTETÉSE

2.1. Az intézkedés hatálya

- (8) A bejelentett intézkedés a digitális földfelszíni műsorszóró platformok három üzemeltetőjének a fejlettebb DVB-T2 és HEVC műszaki szabványokkal működő átmeneti hálózatokat használó digitális földfelszíni televíziós szolgáltatás (a továbbiakban: DTT) továbbításáért nyújtandó pénzügyi kompenzációra irányul. A bejelentett intézkedés az említett három DTT-üzemeltetőnél a 2017. március 1. és 2020. március 18., valamint a 2020. július 1. és október 31. közötti időszakban felmerült elszámolható költségeket fedezné. A bejelentett intézkedés a 700 MHz-es sáv DTT-üzemeltetők általi, az (EU) 2017/899 európai parlamenti és tanácsi határozattal⁽¹²⁾ (a továbbiakban: európai parlamenti és tanácsi határozat) összhangban történő felszabadításával összefüggő stratégia részét képezi, amely határozat a 700 MHz-es sávot a vezeték nélküli széles sávú szolgáltatások céljára jelöli ki, és előírja, hogy ezt a spektrumot a műsorszóró szolgáltatásokat nyújtó földfelszíni rendszereknek 2020. június 30-ig fel kell szabadítaniuk.
- (9) A 2017. március 1. és 2020. október 31. közötti időszakban a fejlettebb szabványokat használó átmeneti DTT-hálózatok a meglévő, régebbi szabványokat használó DTT-hálózatokkal párhuzamosan működtek (simulcasting), hogy a 700 MHz-es sáv felszabadításával összefüggésben így segítsék elő az újabb technológiákra való átállást.
- (10) Csehország eredetileg azt tervezte, hogy az átmeneti hálózatok 2020. június 30-ig fognak üzemelni. A Covid19-világjárvány miatt Csehország 2020. október 31-ig meghosszabbította e hálózatok üzemeltetését. Emellett a Bizottság a Covid19-világjárvány idején jóváhagyta a simulcast (párhuzamos műsorszórás) kötelezettségek meghosszabbításához nyújtott támogatást a Covid19-re vonatkozó ideiglenes keret⁽¹³⁾ alapján, az SA.60062. sz. ügyben 2021. július 13-án hozott bizottsági határozat (a továbbiakban: az SA.60062. sz. ügyben hozott határozat)⁽¹⁴⁾ révén, amely az említett kötelezettségek 2020. március 19. és 2020. június 30. közötti időszakra történő meghosszabbításával kapcsolatos költségek kompenzációjára vonatkozik.

2.2. Az intézkedés háttere

- (11) Az intézkedés az európai parlamenti és tanácsi határozatból eredő azon kötelezettség összefüggésében jelenik meg, hogy a 700 MHz-es sávot (694–790 MHz) a műsorszóró szolgáltatást nyújtó földfelszíni rendszereknek 2020. június 30-ig fel kell szabadítaniuk annak érdekében, hogy lehetővé tegyék e sáv vezeték nélküli széles sávú elektronikus hírközlési szolgáltatások céljára történő használatát. A 700 MHz-es sáv e szolgáltatások számára történő felosztásának lehetőségéről európai és nemzetközi szinten is folytak megbeszélések. Csehország lépéseket tett az említett változásokra való felkészülés érdekében. Az uniós szintű megbeszélések eredményeként fogadták el az európai parlamenti és tanácsi határozatot ((8) preambulumbekzdés).

2.2.1. Vonatkozó televízióspektrum-politika az EU-ban

- (12) A rádióspektrum olyan szűkös közhasználatú erőforrás, amely alapvető fontosságú egyes ágazatok és szolgáltatások – többek között a televízió-műsorszórás és a vezeték nélküli széles sávú szolgáltatások – számára. A rádióspektrum a Nemzetközi Távközlési Egyesület (ITU) által meghatározott hagyományos nevekkkel illetett frekvenciasávokra oszlik. Egyes sávok olyan műszaki jellemzőkkel rendelkeznek, amelyek bizonyos szolgáltatástípusoknak felelnek meg leginkább. Egy sávnak egy adott szolgáltatás általi használata a határokon átnyúló zavarás megelőzése érdekében nemzetközi szintű koordinációt igényel.

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/899 határozata (2017. május 17.) a 470–790 MHz frekvenciasáv Unión belüli használatáról (HL L 138., 2017.5.25., 131. o.).

⁽¹³⁾ A C(2020) 2215 (HL C 112. I, 2020.4.4., 1. o.), a C(2020) 3156 (HL C 164., 2020.5.13., 3. o.), a C(2020) 4509 (HL C 218., 2020.7.2., 3. o.), a C(2020) 7127 (HL C 340. I, 2020.10.13., 1. o.) és a C(2021) 564 (HL C 34., 2021.2.1., 6. o.) bizottsági közleménnyel módosított bizottsági közlemény – Állami támogatási intézkedésekre vonatkozó ideiglenes keret a gazdaságnak a jelenlegi Covid19-járvánnyal összefüggésben való támogatása céljából (HL C 91. I, 2020.3.20., 1. o.).

⁽¹⁴⁾ Lásd: A Bizottság C(2021) 5332 final határozata (2021. július 13.) SA.60062 (2021/N) számú állami támogatás – Csehország, Covid19: A cseh földfelszíni televíziós hálózatok üzemeltetőinek rendkívüli közvetlen költségeihez nyújtott támogatás (HL C 317., 2021.8.6., 1. o.).

- (13) A földfelszíni televíziós szolgáltatások eleinte a 470–862 MHz közötti teljes frekvenciasávot használhatták. Ezek a frekvenciák olyan műszaki jellemzőkkel bírnak, amelyek a vezeték nélküli széles sávú szolgáltatások számára is megfelelőek. Ezért a földfelszíni televíziós szolgáltatásoknak fokozatosan fel kellett szabadítaniuk a szóban forgó spektrum egy részét, és szűkebb sávszélességű spektrumra kellett szorítkozniuk. Először is, a digitális technológiák televíziós műsorszórásra való használata lehetővé tette a spektrum hatékonyabb használatát. Ez vezetett az analógról a digitális műsorszórásra történő átálláshoz. 2012-ben az Európai Parlament és a Tanács úgy határozott, hogy a 800 MHz-es sávot (790–862 MHz) 2013 januárjától a vezeték nélküli széles sávú szolgáltatások számára kell felosztani⁽¹⁵⁾. Ennek következtében a földfelszíni televíziós szolgáltatások az analógról a digitális műsorszórásra történő átállás során az alsó sávra (azaz a 470–790 MHz-es sávra) álltak át.
- (14) A Rádiótávközlési Világértékeztet 2012-ben úgy határozott, hogy a 700 MHz-es sávot (694–790 MHz-es sáv) 2015-től a műsorszóró és a vezeték nélküli széles sávú szolgáltatások számára egyaránt fel kell osztani. A rádióspektrum-politikával foglalkozó csoport 2015. február 19-i véleményében azt az ajánlást fogalmazta meg, hogy a 700 MHz-es sávot egy, az Unió egészére vonatkozóan elfogadott, összehangolt megközelítés szerint 2020 végéig bocsássák rendelkezésre a vezeték nélküli széles sávú elektronikus hírközlési szolgáltatások céljára történő tényleges felhasználásra⁽¹⁶⁾.
- (15) A Bizottság javaslata⁽¹⁷⁾ alapján a társjogalkotók által 2017 májusában elfogadott európai parlamenti és tanácsi határozat arra kötelezte a tagállamokat, hogy a 700 MHz-es frekvenciasávot 2020. június 30-ig kizárólag a vezeték nélküli széles sávú szolgáltatások részére osszák fel. Az európai parlamenti és tanácsi határozat elismerte, hogy a 700 MHz-es sáv értékes eszköz a vezeték nélküli széles sávú szolgáltatások további kapacitásának és egyetemes lefedettségének biztosításához, különösen a vidéki, hegyvidéki és szigeti területeken, valamint a beltéri használatához⁽¹⁸⁾. Ennek eredményeként 2020. június 30-ig lehetővé kell tenni a vezeték nélküli széles sávú elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására alkalmas földfelszíni rendszerek számára a 700 MHz-es frekvenciasáv használatát⁽¹⁹⁾. A tagállamoknak nemzeti ütemterveket kell elfogadniuk annak elősegítése céljából, hogy a 700 MHz-es frekvenciasáv úgy legyen használható a földfelszíni vezeték nélküli széles sávú elektronikus hírközlési szolgáltatások céljára, hogy közben biztosított legyen a sávban felszámolt televízió-műsorszóró szolgáltatások folytonossága⁽²⁰⁾, miközben ez utóbbiak a 700 MHz-es frekvenciatartomány alatti sávra (470–694 MHz-es sáv) térnek át. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy megfelelő indok fennállása esetén a 700 MHz-es sáv felszabadítását legfeljebb két évvel elhalasszák⁽²¹⁾.
- (16) Ami a 700 MHz-es sáv felszabadításával kapcsolatos költségek esetleges kompenzálását illeti, az európai parlamenti és tanácsi határozat kimondta, hogy „a tagállamok – adott esetben és az uniós jognak megfelelő módon – biztosíthatják, hogy az átállásnak vagy a spektrumhasználat újrafelosztásának a közvetlen költsége fejében – különösen a végfelhasználók számára – haladéktalanul és átlátható módon megfelelő kompenzációt nyújtsanak, többek között a spektrumhasználat szempontjából hatékonyabb technológiákra való áttérés előmozdítása érdekében”⁽²²⁾. Az európai parlamenti és tanácsi határozat konkrétan a DVB-T2/HEVC-t jelölte meg ilyen, a spektrumhasználat szempontjából hatékony technológiaként⁽²³⁾. Mindazonáltal az európai parlamenti és tanácsi határozat arra is emlékeztetett, hogy az ilyen lehetséges kompenzáció terjedelmének és mechanizmusának összeegyeztethetőnek kell lennie az EUMSZ 107. és 108. cikkével⁽²⁴⁾.
- (17) Az európai parlamenti és tanácsi határozat annak biztosítására is kötelezte a tagállamokat, hogy a 700 MHz-es frekvenciatartomány alatti földfelszíni televíziós szolgáltatások legalább 2030-ig álljanak rendelkezésre⁽²⁵⁾.

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 243/2012/EU határozata (2012. március 14.) egy többéves rádióspektrum-politikai program létrehozásáról (HL L 81., 2012.3.21., 7. o.).

⁽¹⁶⁾ Az európai parlamenti és tanácsi határozat (13) preambulumbekkezdése.

⁽¹⁷⁾ Javaslát: Az Európai Parlament és a Tanács határozata a 470–790 MHz-es frekvenciasáv Unión belüli használatáról, 2016.2.2., COM(2016) 43.

⁽¹⁸⁾ Az európai parlamenti és tanácsi határozat (9) preambulumbekkezdése.

⁽¹⁹⁾ Az európai parlamenti és tanácsi határozat 1. cikkének (1) bekezdése.

⁽²⁰⁾ Az európai parlamenti és tanácsi határozat (20) preambulumbekkezdése és 5. cikke.

⁽²¹⁾ Az európai parlamenti és tanácsi határozat 1. cikkének második bekezdése.

⁽²²⁾ Az európai parlamenti és tanácsi határozat 6. cikke.

⁽²³⁾ Az európai parlamenti és tanácsi határozat (20) preambulumbekkezdése: „A DTT-t fenntartani kívánó tagállamoknak nemzeti ütemtervekben fontolóra kell venniük azt a lehetőséget, hogy előmozdítsák a műsorszóró berendezések modernizálását, hogy ezáltal a spektrumhasználat szempontjából hatékonyabb technológiákat, például korszerű videoformátumokat (pl. HEVC) vagy jelátviteli technológiákat (pl. DVB-T2) lehessen alkalmazni.”

⁽²⁴⁾ Az európai parlamenti és tanácsi határozat (21) preambulumbekkezdése: „A spektrumhasználatot érintő átállás végrehajtásáért – különösen a végfelhasználók részére – nyújtható kompenzáció terjedelmét és mechanizmusát a vonatkozó nemzeti rendelkezésekkel összhangban kell elemezni, ahogy azt a 2002/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 14. cikke előírja, továbbá a kompenzáció terjedelmének és mechanizmusának összeegyeztethetőnek kell lennie az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkével, például a spektrumhasználat szempontjából hatékonyabb technológiákra való áttérés előmozdítása érdekében.”

⁽²⁵⁾ Az európai parlamenti és tanácsi határozat 4. cikke.

2.2.2. Vonatkozó televízióspektrum-politika Csehországban

- (18) Csehország 2004-ben hagyta jóvá a digitális televízió-műsorszórás elindítását. Az analógról a digitális műsorszolgáltatásra való átállásra 2008 és 2012 között került sor.
- (19) 2013-ban Csehország elkészítette a *Digitalni Cesko 2.0* ⁽²⁶⁾ elnevezésű stratégiát, amely megállapította, hogy a DVB-T2 szabvány használata az egyetlen lehetséges módja a földfelszíni műsorszolgáltatás fejlesztésének ⁽²⁷⁾, különösen a fejlettebb formátumok, például a nagyfelbontású televízióadás (HDTV) sugárzása esetében. A stratégia felismerte, hogy a nézők igényeinek kielégítéséhez HDTV-re lenne szükség, és hogy a DVB-T2 szabvány révén hatékonyabb spektrumhasználatot kell biztosítani. Kiemelte továbbá más, például a műholdas platformok műszaki haladását ⁽²⁸⁾, valamint annak fontosságát, hogy ezekkel kompatibilis televíziókészülékek álljanak a végfelhasználók rendelkezésére.
- (20) A 700 MHz-es sáv jövőbeli használatával kapcsolatos, jelenleg is zajló megbeszélésekkel összefüggésben Csehország 2016. július 20-án stratégiát fogadott el a 700 MHz-es sávnak a műsorszóró szolgáltatások földfelszíni rendszerei általi felszabadítására vonatkozóan, 2017. július 19-én és 2018. augusztus 29-én pedig elfogadta az e folyamat biztosításához szükséges jogalapokat ((26) preambulumbekzdés). Ezzel párhuzamosan Csehország és a szomszédos országok koordinációs tárgyalásokat folytattak a frekvenciacsatornák elosztásáról annak érdekében, hogy biztosítsák a 700 MHz-es sáv felszabadítását és az említett rendszereknek a 700 MHz-es frekvenciatartomány alatti sávra történő átállítását. A felülvizsgált megállapodásokat Németországgal és Lengyelországgal 2017. szeptember 13-án, Szlovákiával 2017. november 30-án, Magyarországgal 2017. december 12-én, Ausztriával pedig 2017. december 28-án írták alá.

2.2.3. A televízió-műsorszóró szolgáltatások csehországi piacának ismertetése

- (21) A műsorszóró szolgáltatások csehországi piacát négy technológiai platform szolgálja ki: a digitális földfelszíni televízió (DTT), a kábeltelevízió, a műholdas és az internetprotokoll-alapú televízió (IPTV). A DTT-platform szabadon fogható (free-to-air, FTA) televíziós csatornákat sugároz, a közszolgálati televíziós csatornákat is beleértve. A kábel-, a műholdas és az IPTV-technológiák főként fizetős televíziós szolgáltatásokat nyújtanak.
- (22) A cseh hatóságok szerint a földfelszíni műsorszórás szolgáltatások analógról digitálisra való átállására 2008 és 2012 között került sor, ami hatással volt az ezen a piacon elérhető különböző technológiák piaci részesedésére. Ebben az időszakban a földfelszíni televízió piaci részesedése 13 %-kal, a műholdas televízióé 9 %-kal, a kábeltelevízióé 3 %-kal, az IPTV-é pedig 2 %-kal csökkent ⁽²⁹⁾.
- (23) 2019 elején a lakosság 58 %-a a televíziós tartalmakat DTT-platformon keresztül nézte (a háztartások 40 %-a csak a DTT-platformra támaszkodott). Műholdas televíziót a háztartások mintegy 25 %-a, kábeltelevíziót 17 %-uk, IPTV-t pedig 8 %-uk vett igénybe. A cseh hatóságok becslése szerint 2023-ra a földfelszíni televíziózás 52,9 %-ra, a műholdas televíziózás 19,7 %-ra csökkent, míg a kábeltelevízió és az IPTV aránya 42,1 %-ra nőtt.

⁽²⁶⁾ Digitalni Česko 2.0, Cesta k digitální ekonomice, elérhető itt: https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Digitalni-Cesko-v-2-0_120320.pdf, 21. o.

⁽²⁷⁾ Az említett stratégiára vonatkozó utalást tartalmaz Arthur D. Little, a távközlési ágazat szakértője által a cseh Ipari és Kereskedelmi Minisztérium részére készített, *Market failure study of digital terrestrial broadcasting with forced release of the 700 MHz frequency band* (A digitális földfelszíni műsorszórásnak a 700 MHz-es frekvenciasáv kötelező felszabadításával járó piaci hiányosságának vizsgálata) című tanulmánya, 2017 (a továbbiakban: ADL-tanulmány), a Csehország által 2021. október 14-én benyújtott fordítás 23. oldalán.

⁽²⁸⁾ A Digitalni Česko 2.0, Cesta k digitální ekonomice (26. lábjegyzet) megemlíti, hogy a műholdplatform már alapértelmezés szerint is a DVB-S2 szabványt használta, és már eleve lehetővé tette a HDTV-adás gyakorlatilag korlátlan mértékű terjesztését.

⁽²⁹⁾ ADL-tanulmány, aktualizálva 2019. augusztus 2-án, a Csehország által benyújtott aktualizált tanulmány angol nyelvű változatának 11. oldala.

- (24) Négy szervezet: A *Česká televize* ⁽³⁰⁾, a *Ceske Radiokomunikace a.s.* (a továbbiakban: CRA) ⁽³¹⁾, a *Czech Digital Group* (a továbbiakban: CDG) és a *Digital Broadcasting s.r.o.* (a továbbiakban: DB) (a továbbiakban: DB) eredetileg a 700 MHz-es frekvenciatartomány alatti és a 700 MHz-es sávban, a 700 MHz-es sáv felszabadítását követően pedig csak a 700 MHz-es frekvenciatartomány alatti sávban rendelkezett spektrumhasználati jogokkal az országos földfelszíni digitális televízió-műsorszórás továbbításához. A 2030-ig történő meghosszabbítást megelőzően a frekvenciahasználati jogok a CRA esetében 2021. május 11-én, a DB esetében 2022. március 4-én, a *Česká televize* esetében 2023. május 30-án, a CDG esetében pedig 2024. január 10-én jártak volna le. A frekvenciahasználati jogok jogosultjaira a lakosság 95,1 %-ától 99,9 %-ig terjedő lefedettségi kötelezettségek vonatkoztak ⁽³²⁾. A cseh hatóságok által bevezetett intézkedéseket követően 2019-ben ezeket a jogokat 2030-ig meghosszabbították.
- (25) A DVB-T2 szabványra történő korszerűsítés előtt négy DTT átviteli hálózat (más néven multiplex) létezett Csehországban, amely a DVB-T szabványt használta, és amelyet a fenti négy szervezet (*Česká televize*, CRA, CDG és DB) üzemeltetett. A 2017 és 2020 között zajló átállás során három, DVB-T2 szabványt alkalmazó átmeneti hálózatot alkalmaztak, amelyek a négy eredeti hálózattal párhuzamosan sugároztak. Az átállást követően négy DVB-T2 hálózat működött tovább.
1. A *Česká televize* a közszolgálati műsorszolgáltató, amely a meglévő 1-es hálózatot, a 11-es átmeneti hálózatot kezelte, és jelenleg a 21-es végleges hálózatot kezeli. A *Česká televize* hálózatának üzemeltetését kiszervezték a CRA-hoz.
 2. A CRA kezelte a meglévő 2-es hálózatot, a 12-es átmeneti hálózatot (amelyet a meglévő 2-es és 3-as hálózat tartalmának párhuzamos műsorszórására használtak), jelenleg pedig a 22-es végleges hálózatot kezeli.
 3. A CDG (a CRA csoport leányvállalata) kezelte a meglévő 3-as hálózatot és jelenleg a 23-as végleges hálózatot kezeli. A CDG-nek nem kellett átmeneti hálózatot kiépítenie és üzemeltetnie. A 3-as hálózat párhuzamos műsorszórása a CRA által üzemeltetett 21-es átmeneti hálózat kapacitására támaszkodott.
 4. A DB kezelte a meglévő 4-es hálózatot, a 13-as átmeneti hálózatot, most pedig a 24-es végleges hálózatot kezeli.

2.3. Az intézkedés részletes ismertetése

2.3.1. Jogalap

- (26) Az intézkedés jogalapja a következő jogi aktusokból áll:
1. Az elektronikus hírközlésről és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 127/2005. sz. törvény (a továbbiakban: az elektronikus hírközlésről szóló törvény).
 2. A földfelszíni digitális televízió-műsorszórás fejlesztési stratégiájáról szóló, 2016. július 20-i 648/2016. kormányhatározat (a továbbiakban: 2016. évi stratégia).
 3. Az elektronikus hírközlésről és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 127/2005. sz. törvényt módosító, 2017. július 19-i 252/2017. sz. törvény, valamint a Cseh Televízióról szóló 483/1991 Sb. sz. módosított törvény (a továbbiakban: a digitális módosítás).
 4. A 2018. augusztus 29-i 199/2018. sz. kormányrendelettel elfogadott, a DVB-T szabványról a DVB-T2 szabványra történő átállásra vonatkozó „műszaki átállási terv” ⁽³³⁾.

⁽³⁰⁾ A *Česká televize* a cseh közszolgálati műsorszolgáltató.

⁽³¹⁾ A CRA 2011 és 2021 májusa között a Macquarie globális pénzügyi csoport része volt, amikor a Macquarie eladta azt a mostani tulajdonosnak, egy másik pénzügyi befektetőnek, a Cordiantnak. 2017-ben a Macquarie 27 országban irodákkal rendelkező globális diverzifikált pénzügyi csoport volt, amely 182,9 milliárd USD értékű vagyont kezelt, és olyan tevékenységeket végzett, mint a globális (infrastruktúra, ingatlan-, mezőgazdasági és energetikai területre szakosodott) vagyonkezelés, a vállalati és eszközfinanszírozás, a banki és pénzügyi szolgáltatások, valamint a tőkepiacok (forrás: MGL 2017. évi teljes éves eredmény – éves jelentés). 2021-ben a Cordiant Digital Infrastructure Limited digitális infrastruktúrára, többek között adatközpontokra, távközlési tornyokra és optikai hálózatokra szakosodott vállalat volt az Egyesült Királyságban, az EGT-ben és Észak-Amerikában (forrás: Cordiant Digital Infrastructure Limited, 2021. évi időközi jelentés).

⁽³²⁾ A kötelezettségek a következők: a *Česká televize* és a CRA esetében a lakosság 99,9 %-a, a CDG esetében 98,1 %-a, a DB esetében pedig 95,1 %-a.

⁽³³⁾ Csehország a Covid19-világjárvány idején a műszaki átállási terv módosításait is elfogadta. 2020. március 19-i 120/2020 Coll. kormányrendelet: a DVB-T hálózatok lekapcsolására vonatkozó, a 199/2018. sz. rendeletben szabályozott határidőket ideiglenesen felfüggesztették. 2020. május 25-i 268/2020 Coll. kormányrendelet: a 700 MHz-es sáv felszabadításának határidejeként a „2020. június 30.” helyébe „2020. október 31.” lép.

2.3.1.1. A 2016. évi stratégia

- (27) A 2016. évi stratégia határozta meg a földfelszíni televízió-műsorszórás 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fejlesztési politikáját. A 2016. évi stratégia célja az volt, hogy biztosítsa a fejlettebb műszaki (azaz a DVB-T2 és a HEVC) szabványokra való átállást, miközben biztosítja a 700 MHz-es sáv felszabadítását. A stratégia továbbá a jövőbeli jogalkotási intézkedések és a bejelentett intézkedés bejelentésének alapjául is szolgált.
- (28) A 2016. évi stratégia figyelembe vette a 700 MHz-es sáv felszabadítására irányuló, akkoriban zajló uniós tárgyalásokat, az európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló bizottsági javaslatot is beleértve. A 700 MHz-es sáv felszabadítását a 2020 és 2022 közötti időszakra irányozta elő (ami arra utal, hogy a Bizottság akkoriban a 2020-as dátumot részesítette előnyben). A 2016. évi stratégia tudomásul vette továbbá a 2015. évi WRC-következtetéseket, amelyek megerősítették, hogy a 700 MHz-es frekvenciatartomány alatti sáv legalább 2030-ig használható DTT céljára.
- (29) A stratégia azonosította a DTT-platform előtt álló kihívásokat, különös tekintettel a 700 MHz-es sáv felszabadításából eredő megszűnés vagy jelentős mértékű csökkenés kockázatára, amennyiben nem kerül sor további intézkedésekre. Csehországban a DTT volt az egyetlen olyan platform, amely szabadon fogható televíziós szolgáltatásokat kínált, és a háztartások több mint 60 %-át lefedte. A DTT-platform érdekelt felei (televíziós műsorszolgáltatók és DTT-hálózatüzemeltetők) között egyértelmű konszenzus alakult ki a 700 MHz-es sávnak a DVB-T2/HEVC szabványra való, állami ellenőrzés mellett zajló átállás révén történő felszabadításáról, amely lehetővé tette a spektrum hatékonyabb használatát. A DVB-T2/HEVC szabványra való átállásnak a 700 MHz-es spektrum felszabadítása előtt kellett megtörténnie, különösen a szabadon fogható televíziózás csehországi fenntartása érdekében, különben fennállt volna annak a veszélye, hogy drámai mértékben csökken a lakosság körében a DTT elérhetősége. Az átállás a polgárok szokásos tévékészülék-cseréjéhez képest kötelezően elrendelt, gyorsított átállást jelentene. A DTT-platform hosszú távú fenntarthatósága mind a hang-, mind a képmínőség folyamatos javítását igényli. Akkoriban a meglévő hálózatokban nem volt kapacitás a HD vagy Ultra-HD adás sugárzására. A nagyobb kapacitás iránti igény kielégítése és a DTT jelentős spektrumvesztésének kezelése érdekében a stratégia kimondta, hogy a jövőbeli hálózatoknak DVB-T2/HEVC szabványt kell használniuk.
- (30) A stratégia a következő célkitűzéseket határozta meg a 700 MHz-es sáv DTT általi felszabadításának folyamatában: i. az átállás eredményeként a status quo megőrzése a televízió-műsorszórás piacán, valamint a negatív piaci beavatkozás minimalizálása a DTT-platform eltűnésének elkerülése érdekében, ii. a DTT-platform fejlesztésének, a 700 MHz-es frekvenciatartomány alatti sáv hosszú távú megőrzésének és a rendelkezésre álló spektrum hatékony használatának biztosítása a spektrumhasználat szempontjából hatékony átviteli technológiák (azaz DVB-T2 átviteli szabvány) révén, valamint a kép- és hangminőség javítása, iii. egy társadalmilag elfogadható átállási folyamat, amely tekintettel van a háztartások vevőkészülékeinek cseréjére, iv. hat országos DVB-T2 hálózat meglétének biztosítása a 700 MHz-es sáv felszabadítását követően⁽³⁴⁾, ami nagy méretű egyfrekvenciás hálózatok (single frequency network, SFN) használatát tette szükségessé⁽³⁵⁾.
- (31) A 2016. évi stratégia olyan jogalkotási aktusok elfogadását irányozta elő, amelyek meghatározzák a 700 MHz-es sáv DTT-szolgáltatások általi felszabadítására irányuló eljárást, és pénzügyi támogatást biztosítanak a 700 MHz-es sáv felszabadításához, beleértve a DVB-T2 átviteli szabványra való áttéréshez és a párhuzamos sugárzáshoz nyújtott támogatást is. Előirányozták az elektronikus hírközlésről szóló törvény módosítását, amely lehetővé teszi a DVB-T2 szabványra való átállás megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek megtérítését.

⁽³⁴⁾ Csehország a genfi terv (GE06-terv) alapján várhatóan legalább hat DTT-hálózatot képes lesz megvalósítani. A 2006. évi regionális rádiókonferencia (GE06) egy, az ITU által szervezett konferencia volt, amely a DTT-re koncentrált, meghatározta a frekvenciaterveket és a használati feltételeket Európában, a Közel-Keleten és Afrikában. Az országok 2006. június 17-től kezdték meg a GE06-folyamat végrehajtását. A GE06-terv Európa-szerte jellemzően 6–8 frekvenciát használt rétegenként.

⁽³⁵⁾ Az egyfrekvenciás hálózat (SFN) olyan műsorszóró hálózat, ahol több adóberendezés fed le egy, ugyanazon frekvenciacsatornát használó területet. E műszaki megoldás nélkül az interferencia elkerülése érdekében minden adóberendezésnek más frekvenciacsatornát kellene használnia, mint a közeli adóberendezéseknek. Így az egyfrekvenciás hálózat használata lehetővé teszi, hogy egy nagyobb területet több adóberendezés egyetlen, nem pedig több frekvencia használatával fedjen le.

- (32) A 2016. évi stratégia átmeneti DVB-T2 hálózatok létrehozását, valamint a meglévő DVB-T hálózatok és az átmeneti hálózatok párhuzamos műsorszórásának (simulcasting) időszakát irányozta elő. A földfelszíni televíziós ágazat és a kormányzati hatóságok egyetértettek abban, hogy ellenőrzött DVB-T2 átállási folyamatot kell indítani, három átmeneti hálózattal. Az akkori négy DVB-T hálózatot (1-es, 2-es, 3-as és 4-es) négy végleges DVB-T2 hálózat fogja felváltani (21-es, 22-es, 23-as és 24-es). A 21-es, 22-es és 23-as hálózat olyan országos hálózat lesz, amely ugyanazokat a meglévő adóállomásokat használja, mint az 1-es, 2-es és 3-as hálózat. A 24-es hálózatot úgy alakítják át, hogy az lehetővé tegye a 4-es hálózattal való kompatibilitáson alapuló regionális műsorszórást. Három átmeneti hálózatot – „A” (országos), „B” (országos) és „R” ⁽³⁶⁾ (regionális műsorszórással) – fognak használni. Az „A” átmeneti hálózat maximális kompatibilitásra törekszik az 1-es hálózattal és a 21-es végleges hálózattal; a „B” átmeneti hálózatot a 2-es és 3-as hálózathoz, valamint a 22-es és 23-as végleges hálózatokhoz rendelték hozzá. Az „R” hálózat regionalizált lesz, és a meglévő 4-es hálózathoz, valamint a 24-es végleges hálózathoz kapcsolódik. Az átmeneti hálózatokat úgy kellett kialakítani, hogy a lehető legnagyobb mértékben lehetővé tegyék a végleges hálózatokká történő későbbi átalakításukat. A DVB-T2 hálózatoknak megfelelő jellefedettséggel ⁽³⁷⁾ kellett rendelkezniük. A jövőben két további, a 25-ös és 26-os végleges hálózat kerül bevezetésre.
- (33) A párhuzamos műsorszórásra többek között azért volt szükség, hogy ösztönözzék a háztartásokat a megfelelő vevőkészülékek megvásárlására. Amennyiben a nemzetközi koordináció lehetővé tette volna, a telepítést 2016-ban kellett volna megkezdeni, a DVB-T adóberendezések leállítására pedig 2021 elején kellett volna sort keríteni. A stratégia a 2016–2021-es időszakot irányozta elő a párhuzamos műsorszórásra, legalább hároméves országos párhuzamos műsorszórást feltételezve, hogy a háztartásokat a kompatibilis új televízióvevők vagy set-top boxok (STB-k) beszerzésére ösztönözzék ⁽³⁸⁾. A háztartásoknak nyújtott támogatásnak magában kellett foglalnia a kompatibilis berendezések tanúsítását.
- (34) A stratégia elismerte, hogy az állami támogatási szabályoknak megfelelően kompenzálni kell a DTT-üzemeltetőket az átállásért, figyelembe véve a DTT természetes beruházási ciklusát ⁽³⁹⁾, a műsorszolgáltatókkal kötött meglévő szerződéses megállapodásokat, amelyeket a 2021–2024-es időkeretre tekintettel határoztak meg, valamint az ellenőrzött átállás beruházási költségeit ⁽⁴⁰⁾.
- (35) A stratégia azt is hangsúlyozta, hogy kompenzálni kell a DTT-üzemeltetőket a 700 MHz-es sávnak a vonatkozó frekvenciafelosztás lejárta előtti korai felszabadításáért. A 2016. évi stratégia szerint a frekvenciasáv korai felszabadítása nem lett volna lehetséges az állam, a DTT-üzemeltetők és a DTT-üzemeltetőkkel érvényes szerződéseket kötött televíziós műsorszolgáltatók közötti egyértelmű megállapodás nélkül. A kompenzáció azokat a 700 MHz-es frekvenciasáv felszabadításával érintett üzemeltetőket célozza meg, amelyek frekvenciafelosztása 2020 után jár le, annak érdekében, hogy elkerüljék helyzetük romlását, máskülönben ezek az üzemeltetők várhatóan beruházásvédelmi eljárásokat kezdeményeznek Csehországgal szemben ⁽⁴¹⁾. A kötelező átállás hiányában a DVB-T2 szabványra való természetes átállás valószínűleg sokkal hosszabb időtávon, 2024–2025 körül valósult volna meg.
- (36) A 2016. évi stratégia a DTT-üzemeltetők átállással kapcsolatos kompenzációjának teljes összegét 441–627 millió CZK-ra (kb. 17–25 millió EUR) becsülte ⁽⁴²⁾, amelyből 298–416 millió CZK (kb. 11,6–16,3 millió EUR) a párhuzamos műsorszórásnak (azaz az átmeneti hálózatok üzemeltetésének) felelt meg.

⁽³⁶⁾ Az „R” átmeneti hálózatot akkor jelölik ki, ha a nemzetközi koordináció ezt lehetővé teszi.

⁽³⁷⁾ A lakosság legalább 95 %-a vagy legalább a DVB-T hálózat jelenlegi lefedettsége (a közszolgálati televízió esetében 99 %-os lefedettség).

⁽³⁸⁾ A fogyasztók számára a berendezések cseréjéhez szükséges időt 4–5 évre becsülték (ami a televíziók szokásos, 8–10 éves csereciklusának fele). A szomszédos Németországban párhuzamosan zajló folyamat megkönnyítette volna a fogyasztói berendezések rendelkezésre állását.

⁽³⁹⁾ A földfelszíni televíziós platformba történő korábbi jelentős beruházások az analógról a digitálisra történő átállással összefüggésben 2012-ig nyúlnak vissza. A meglévő DVB-T hálózatok 2008 és 2012 között épültek ki, így a beruházási ciklus elejénél tartottak. A műsorszórás természetes beruházási ciklusát 2024–2025 körülre tervezték.

⁽⁴⁰⁾ Az analógról a digitális műsorszórásra való átállás tapasztalatai azt mutatták, hogy a DVB-T2 szabványra való átállás pusztán megvalósítása valószínűleg csökkenti az érintett DTT-platform piaci részesedését, és inkább más platformok (műhold, kábel és IPTV) számára kedvez.

⁽⁴¹⁾ Lásd a 2016. évi stratégia bevezető szakaszának 1.3. preambulumbekzdését.

⁽⁴²⁾ A szám adatok EUR-ban történő ismertetése céljából ez a határozat az eljárás megindításáról szóló határozatban használt átváltási árfolyamra, azaz az Európai Központi Bank (EKB) által közzétett, 2022. március 3-án érvényes 1 EUR = 25,634 CZK árfolyamra alapozza számításait. A bejelentés (2021. július 16.) óta az átváltási árfolyam a 23,271–25,866 tartományon belül maradt.

- (37) A 2016. évi stratégia a rádiótávközlési számlán keresztül történő kompenzációra vonatkozó eljárást is előírta. A kompenzáció iránti kérelmeket a hálózatüzemeltetőknek legkésőbb a költségek keletkezésének időpontjától számított hat hónapon belül, vagy az akkor jövőbeli digitális módosítás hatálybalépésének napjától számított három hónapon belül kellett benyújtaniuk. A Cseh Távközlési Hivatal (CTO) ellenőrizte a kérelmeket.

2.3.1.2. Az elektronikus hírközlésről szóló törvény

- (38) Csehországban az elektronikus hírközlésről szóló törvény az elektronikus hírközlésre és a spektrumpolitikára vonatkozó fő szabályozási szöveg. A 2016. évi stratégia előtt az elektronikus hírközlésről szóló törvény már lehetővé tette a Cseh Távközlési Hivatal számára, hogy módosítsa a rádiófrekvenciák használatára vonatkozó engedélyeket, ha erre Csehország uniós tagságával kapcsolatos kötelezettségvállalások teljesítéséhez van szükség. Az ilyen módosítások az engedély jogosultjainál felmerült költségek megtérítésére is kiterjedhetnek.
- (39) Különösen az elektronikus hírközlésről szóló törvény 19. szakasza (1) bekezdésének b) pontja rendelkezett úgy, hogy a Cseh Távközlési Hivatal dönthet a rádiófrekvenciák használatára vonatkozó engedély módosításáról (vagy a (4) bekezdés c) pontja értelmében akár a visszavonásáról), ha az a Cseh Köztársaságnak az Európai Unióban, a NATO-ban vagy nemzetközi szervezetekben való tagságából eredő kötelezettségvállalások teljesítéséhez szükséges⁽⁴³⁾. A Cseh Távközlési Hivatalnak a 27. szakasz szerinti rádióhírközlési alapon keresztül kellett kompenzációt nyújtania az engedély jogosultja részére a ténylegesen és célzottan felmerült költségeiért.
- (40) Az elektronikus hírközlésről szóló törvény 27. cikke rendelkezik a rádióhírközlési alapról és a spektrumhasználati jogok módosításaiért járó kompenzációról:
1. Az (1) bekezdés szerint a Cseh Távközlési Hivatal által kezelt rádióhírközlési alap a rádiófrekvencia-használati engedély jogosultjainál vagy a Honvédelmi Minisztériumnál a rádiófrekvenciák katonai célú használata során a rádióspektrum használatában – többek között a 19. szakasz (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott okokból – eszközölt módosítások következtében ténylegesen és célzottan felmerült költségek kompenzációjára szolgál.
 2. Az (5) bekezdés ismerteti a kompenzáció iránti kérelemre vonatkozó eljárást⁽⁴⁴⁾. A kérelmet az igazoló dokumentumokkal együtt a Cseh Távközlési Hivatalhoz kell benyújtani. A Cseh Távközlési Hivatal elbírálja a kérelmet, és meghatározza a kompenzáció végleges összegét.

⁽⁴³⁾ Az elektronikus hírközlésről szóló törvény 19. szakasza a digitális módosítást megelőzően a következőket mondta ki: „19. szakasz A rádiófrekvenciák használatára vonatkozó engedély módosítása, meghosszabbítása, visszavonása és megszüntetése. (1) A Hivatal a rádiófrekvencia-használati engedély módosításáról határozhat: a) ha az a Cseh Köztársaságra nézve kötelező erejű nemzetközi szerződésekből – amelyeket a Jogszabályok Gyűjteményében vagy a Nemzetközi Szerződések Gyűjteményében tettek közzé – eredő kötelezettségvállalások teljesítéséhez szükséges, vagy b) ha az a Cseh Köztársaságnak az Európai Unióban, a NATO-ban vagy nemzetközi szervezetekben való tagságából eredő kötelezettségvállalások teljesítéséhez szükséges, [...] A fenti e) pontban meghatározott eset kivételével a Hivatal tájékoztatja az érintett személyeket az ilyen módosítások végrehajtására irányuló szándékáról, és egy hónapos határidőt biztosít számukra véleményük benyújtására. Az a)–d) pontban meghatározott esetekben a Hivatal lerövidítheti ezt a határidőt, de az nem lehet 7 napnál rövidebb. A Hivatal megindokolja a határidő lerövidítésére irányuló döntését. (2) Az (1) bekezdés a)–c) pontja szerinti módosítás esetén a Hivatal az engedély jogosultja vagy a Honvédelmi Minisztérium részére az alábbi 27. szakasz szerinti Rádióhírközlési Alapon keresztül megtéríti a ténylegesen és célzottan felmerült költségeket. [...] (4) A Hivatal a rádiófrekvencia-használati engedély visszavonásáról határoz, ha: [...] c) e visszavonás a Cseh Köztársaságra nézve kötelező nemzetközi szerződésből – amelyet a Jogszabályok Gyűjteményében vagy a Nemzetközi Szerződések Gyűjteményében tettek közzé – vagy a Cseh Köztársaságnak az Európai Unióban, a NATO-ban vagy nemzetközi szervezetekben való tagságából eredő kötelezettségvállalások teljesítéséhez szükséges, vagy ha az állam biztonsága úgy kívánja.”

⁽⁴⁴⁾ Az elektronikus hírközlésről szóló törvény 27. szakaszának (5) bekezdése: „(5) A rádiófrekvencia-használati engedély jogosultjának vagy a Honvédelmi Minisztériumnak, amely a fenti (1) bekezdésben említett okok miatt a ténylegesen és célzottan felmerült költségek kompenzációját kéri, be kell nyújtania a Hivatalhoz e költségek számviteli nyilvántartásokkal alátámasztott számszerűsítését. A Hivatal a benyújtott számszerűsítést a számviteli nyilvántartások, a műszaki dokumentáció és más hasonló elsődleges dokumentumok alapján bírálja el. Az elbírálást követően a Hivatalnak meg kell erősítenie a ténylegesen és célzottan ráfordított költségek javasolt összegét, vagy meg kell határoznia a ténylegesen és célzottan ráfordított költségek egyéb összegét.”

3. A (6) bekezdés ismerteti azokat a költségkategóriákat, amelyekre kompenzáció igényelhető, beleértve a műszaki kiigazítások költségeit, a leszerelt berendezések értékcsökkenési költségeit, a berendezések szétszerelésének és leszerelésének költségeit, valamint a meglévő rádiófrekvenciákon keresztül nyújtott elektronikus hírközlési szolgáltatások más módon történő biztosításának költségeit, a rádiófrekvenciák használatában bekövetkező változások végrehajtására szolgáló műszaki intézkedések biztosításához szükséges ideig⁽⁴⁵⁾.

2.3.1.3. A digitális módosítás

- (41) A digitális módosítás az elektronikus hírközlésről szóló törvény jogszabályi módosításait határozta meg, és utasította a kormányt a földfelszíni digitális televíziózás DVB-T-ről DVB-T2/HEVC-re történő átállására vonatkozó műszaki terv elkészítésére a 700 MHz-es sáv kiürítése céljából, beleértve az átmeneti hálózatok létrehozását és a kompenzáció megállapítását.
- (42) A digitális módosítás II. cikkének (2) bekezdése megállapította, hogy a műszaki átállási terv fogja meghatározni a digitális földfelszíni televíziózásnak (DTT) a DVB-T2 szabványban történő biztosítására vonatkozó határidőket, feltételeket és eljárásokat, beleértve a DVB-T szabvány szerint szolgáltatott DTT leszerelését és leállítását is.
- (43) A digitális módosítás II. cikkének (3) bekezdése jelezte, hogy a DVB-T szerinti országos digitális televízió-műsorszórás céljára szolgáló frekvenciafelosztás jogosultjai átmeneti hálózatokat hoznak létre, amelyekre a Cseh Távközlési Hivatal egyedi rádiófrekvencia-használati engedélyeket ad ki⁽⁴⁶⁾. A rendelkezés jelzi, hogy a digitális módosítás előtt esetlegesen kiadott, az átmeneti hálózatokra vonatkozó egyedi engedélyekre is kiterjed, de legkorábban 2016. július 20-án (azaz a 2016. évi stratégia elfogadásának időpontjában).
- (44) A II. cikk (6) bekezdése⁽⁴⁷⁾ jelezte, hogy a DVB-T szabvány szerinti országos hálózatokra irányuló frekvenciafelosztás jogosultjai jogosultak a DVB-T2 szabványra való áttérés során ténylegesen és hatékonyan felmerült költségek visszatérítésére, hogy technikailag tudják biztosítani a földfelszíni televízió-műsorszórás átmeneti hálózatokon keresztül történő sugárzását. Az elektronikus hírközlésről szóló törvény 27. szakaszának (5) és (6) bekezdése a rádiótávközlési számláról történő visszatérítés iránti kérelem elbírálására és a visszatérítés folyósítására vonatkozott.

⁽⁴⁵⁾ Az elektronikus hírközlésről szóló törvény 27. szakaszának (6) bekezdése: „(6) Az (1) bekezdésben említett költségek a következők: a) a felosztott rádiófrekvencia vagy a műszaki paraméterek módosítása esetén a berendezések műszaki kiigazításának költségei, b) a rádiófrekvenciák használatának jelenlegi módszeréhez használt és a rádiófrekvenciák használatában bekövetkezett módosítások miatt leszerelt berendezések értékcsökkenett költsége, c) a rádiófrekvenciák használatának jelenlegi módszeréhez használt berendezések szétszerelésének és leszerelésének költségei, d) a leszerelt berendezések pótlására szolgáló berendezések telepítésének és üzembe helyezésének költségei, valamint e) a meglévő rádiófrekvenciákon keresztül nyújtott elektronikus hírközlési szolgáltatások más módon történő biztosításának költségei a rádiófrekvenciák használatában bekövetkezett módosítások végrehajtásához szükséges műszaki intézkedések biztosításához szükséges ideig.”

⁽⁴⁶⁾ A digitális módosítás II. cikkének (3) bekezdése: „A DVB-T2 szabványra való átállás megvalósítása, valamint a DVB-T szabvány és a DVB-T2 szabvány szerinti földfelszíni digitális televízió-műsorszórás ideiglenes egyidejű sugárzásának biztosítása érdekében az országos digitális televízió-műsorszórás DVB-T szabványok szerinti sugárzására szolgáló frekvenciafelosztás jogosultjai átmeneti hálózatokat hoznak létre. [...] A rádiófrekvenciák átmeneti hálózatok céljából történő használatára vonatkozó engedély jogosultja a DVB-T szabvány szerinti meglévő adóállomásokat olyan műszaki paraméterekkel fogja használni, amelyek a DVB-T2 szabványra való áttérés során a lehető legnagyobb mértékben lehetővé teszik ugyanazt a lefedettséget és a közönségre a lehető legkisebb negatív hatást gyakorolják. A Cseh Távközlési Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) az országos földfelszíni digitális televízió-műsorszórás DVB-T szabvány szerinti sugárzására szolgáló frekvenciafelosztás jogosultjának kérésére egyedi engedélyeket ad ki a földfelszíni digitális televízió-műsorszórás átmeneti hálózatokon keresztül történő sugárzására szolgáló rádiófrekvenciák használatára annak érdekében, hogy a földfelszíni digitális televízió-műsorszórás sugározható legyen az országos földfelszíni digitális televízió-műsorszórás DVB-T szabvány szerinti sugárzására szolgáló frekvenciafelosztás jogosultjának DVB-T szabvány szerinti nemzeti hálózatok adóállomásain keresztül. A Hivatal által e törvény hatálybalépése előtt, de legkorábban 2016. július 20-án kiadott, a földfelszíni digitális televízió-műsorszórás átmeneti hálózatokon keresztül történő sugárzására szolgáló rádiófrekvenciák használatára vonatkozó egyedi engedélyek az e törvény szerinti egyedi engedélynek minősülnek.”

⁽⁴⁷⁾ A digitális módosítás II. cikkének (6) bekezdése: „A nemzeti DVB-T hálózatok számára felosztott rádiófrekvenciák jogosultja jogosult a DVB-T2 szabványra való áttérés folyamatának részeként ténylegesen és hatékonyan ráfordított költségek visszatérítésére a földfelszíni televízió-műsorszórás átmeneti hálózatokon keresztül történő műszaki nyújtása tekintetében, valamint az 5. pont szerinti felosztás módosításával kapcsolatos költségek megtérítésére. A fizetési kérelem elbírálása és a rádiótávközlési alaphoz történő folyósítás céljából a 127/2005. Coll. sz. törvény 27. szakaszának (5) és (6) bekezdését kell alkalmazni, e törvény hatálybalépésének napjától kezdődően”.

- (45) Az elektronikus hírközlésről szóló törvény 27. szakaszában felsorolt költségeket a Csehország által megrendelt, 2017. májusi külső tanulmány (a továbbiakban: ADL-tanulmány) ⁽⁴⁸⁾ alapján becsülték meg, amely árjegyzékeken, valamint a használt rádiófrekvenciák tekintetében az átmeneti és végleges hálózatok kiépítésére vonatkozó naprakész információkon alapult. Csehország benyújtotta továbbá az ADL-tanulmány 2019. augusztus 2-i aktualizált változatát (a továbbiakban: aktualizált ADL-tanulmány) ⁽⁴⁹⁾. Az aktualizált ADL-tanulmány több forgatókönyvet is elemzett annak érdekében, hogy azonosítsa a 700 MHz-es sáv kötelező felszabadítása által kiváltott piaci hiányosságra adható megfelelő választ. A forgatókönyvek a következők: i. DVB-T2 szabványra történő korszerűsítés párhuzamos műsorszórás mellett, ii. DVB-T2 szabványra történő korszerűsítés párhuzamos műsorszórás nélkül, és iii. a DVB-T megtartása, de feltételezve a lefedettség csökkenését ⁽⁵⁰⁾. A tanulmány minőségi és mennyiségi értékelést nyújtott arról, hogy a különböző forgatókönyvek milyen összköltséggel járnának a különböző érdekelt felek (azaz a DTT-üzemeltetők, a televíziós műsorszolgáltatók, a háztartások és az állam) számára. Az aktualizált ADL-tanulmányban úgy ítélték meg, hogy a 700 MHz-es sáv kötelező felszabadításával járó externália a DTT-üzemeltetőket érinti negatívan, ellentétben az analógról a digitálisra történő áttállással, amely valamennyi technológiai platformot érintette. Ami a DTT-üzemeltetőket illeti, a tanulmány megkülönböztette azokat a költségeket, amelyek esetében volt jogalap a kompenzációra ⁽⁵¹⁾, és azokat az egyéb költségeket (az átmeneti hálózatokba fektetett tőke költsége és a műsorszolgáltatókkal kötött szerződésekből származó nyereségkiesés ⁽⁵²⁾), amelyek az állammal való megállapodás hiányában a frekvenciafelosztás korai visszavonásából eredő esetleges választottbírói eljárásokban peres eljárás tárgyát képezhetik. Ami a műsorszolgáltatókat illeti, a tanulmány számszerűsítette a műszaki átalakítások költségeit és a reklámokból származó haszon elmaradását. A háztartásokat illetően a tanulmány számszerűsítette a vevőkészülékek cseréjének költségeit. Végül az állam esetében az ADL-tanulmány számszerűsítette a polgárok tájékoztatásának és az áttállás lebonyolításának költségeit. Összességében a tanulmány megállapította, hogy a DVB-T2 szabványra párhuzamos műsorszórás mellett történő korszerűsítés forgatókönyve előnyösebb, mint a párhuzamos műsorszórás nélküli forgatókönyv. A DVB-T2 szabványra párhuzamos műsorszórás mellett történő korszerűsítés a DTT-üzemeltetők számára kifizetendő magasabb kompenzációt igényelt (az elektronikus hírközlésről szóló törvény és a digitális módosítás értelmében), bár jelentősen csökkentette azokat az összegeket, amelyeket a DTT-üzemeltetők egy esetleges döntőbírói eljárás keretében igényelhetnek. Párhuzamos műsorszórás esetén az egyéb érdekelt felek (műsorszolgáltatók, háztartások és az állam) költségei is alacsonyabbnak mutatkoztak.
- (46) A II. cikk (8) bekezdése kimondja, hogy a költségeknek a DVB-T hálózatok lekapcsolásának időpontjáig kell felmerülniük. A digitális módosítás hatálybalépése előtt, de legkorábban 2016. július 20-án (azaz a 2016. évi stratégia elfogadásának napján) felmerült költségek elszámolhatók. A digitális módosítás hatálybalépése előtt felmerült költségek megtérítésére irányuló kérelmeket a digitális módosítás hatálybalépésétől számított 6 hónapon belül kellett benyújtani.
- (47) A digitális módosítás lehetővé tette továbbá a meglévő földfelszíni televíziós frekvenciahasználati jogok időtartamának 2030. december 31-ig történő meghosszabbítását ⁽⁵³⁾. A Bizottság megállapította, hogy ez a meghosszabbítás nem minősül állami támogatásnak (az SA.55805. sz. ügyben hozott határozat).

⁽⁴⁸⁾ *Study of digital terrestrial broadcasting market failure in result to the forced release of the 700 MHz band* (Tanulmány a digitális földfelszíni műsorszórás piacának a 700 MHz-es frekvenciasáv kötelező felszabadításából eredő hiányosságáról), az Arthur D. Little s.r.o. által az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium számára készített tanulmány, 2017. május 15. (a továbbiakban: ADL-tanulmány).

⁽⁴⁹⁾ Lásd a 29. lábjegyzetet.

⁽⁵⁰⁾ A cseh hatóságok az áttállási forgatókönyvek előzetes értékelése során mérlegelték a DVB-T2 piacvezérelt bevezetésének lehetőségét, de a piacvezérelt bevezetés forgatókönyve nem szerepelt a végleges tanulmányban, mivel Csehország esetében nem tudott megfelelő megoldást kínálni.

⁽⁵¹⁾ A 2019. augusztus 2-i aktualizált ADL-tanulmány becslést nyújt azon költségek számszerűsítéséről, amelyek a frekvenciaelosztás jogosultjai számára a különböző jogalapok szerint kompenzációt tennének szükségessé (lásd a tanulmány 4.5.1. szakaszának „A frekvenciaelosztás jogosultjainak költségei – jogszabályba foglalva” című 4. táblázatát). E tanulmány szerint a költségek megoszlának a jogalapként az elektronikus hírközlésről szóló törvény 27. cikke (6) bekezdésének a)–d) pontja értelmében viselt költségek [a meglévő létesítmények műszaki átalakításai, fennmaradó tőkekiadások és leszerelés], valamint azon költségek között, amelyek jogalapja a digitális módosítás [az átmeneti hálózatok esetében a 2. cikk (6) bekezdése, az interferenciák megszüntetése esetében pedig a 2. cikk (7) bekezdése].

⁽⁵²⁾ Az aktualizált ADL-tanulmány megállapította, hogy a DTT-üzemeltetők egy esetleges választottbírói eljárás keretében és a DVB-T2-re párhuzamos műsorszórás mellett történő korszerűsítés forgatókönyve szerint 1 38 millió CZK-t (kb. 5,4 millió EUR-t) kérhetnek az átmeneti hálózatokban felhasznált tőke költségeire, valamint 1 044–1 309 millió CZK-t (40,7–51 millió EUR-t) a műsorszolgáltatókkal kötött szerződésekből eredő, 2030-ig (azaz a tanulmány szerint azon évszázadig, ameddig az üzemeltetők az elektronikus hírközlésről szóló törvény 20. szakaszának (4) és (5) bekezdése alapján számíthatnak a frekvenciafelosztás meghosszabbítására) keletkező nyereségkiesésre.

⁽⁵³⁾ A Cseh Távközlési Hivatal 2019. szeptember 30-án bejelentette a digitális műsorszolgáltatás (<https://www.ctu.cz/sdeleni-o-vydani-rozhodnuti-o-zmene-pridelu-radiovykh-kmitoctu-pro-zajisteni-verejne-site-0>) és a Česká televize (<https://www.ctu.cz/sdeleni-o-vydani-rozhodnuti-o-zmene-pridelu-radiovykh-kmitoctu-pro-zajisteni-verejne-site-1>) rádiófrekvencia-használati jogainak meghosszabbítását.

- (48) Csehország jelezte, hogy a digitális módosítás I. cikkének (2) bekezdése az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése értelmében felfüggesztési záradéknak minősül ⁽⁵⁴⁾.

2.3.1.4. A műszaki átállási terv

- (49) A műszaki átállási terv határozta meg az átállás részletes műszaki feltételeit. A 3. szakasz meghatározta a négy meglévő hálózatot (1-es, 2-es, 3-as és 4-es), a három átmeneti hálózatot (11-es, 12-es és 13-as) és a négy végleges hálózatot (21-es, 22-es, 23-as és 24-es). Az 5. szakasz megállapította, hogy a 21-es, 22-es, 23-as és 24-es végleges hálózat fogja felváltani a meglévő 1-es, 2-es, 3-as, illetve 4-es hálózatot. A 11-es átmeneti hálózat célja a meglévő 1-es hálózat részére; a 12-es átmeneti hálózat célja a meglévő 2-es és 3-as hálózat részére; a 13-as átmeneti hálózat célja pedig a meglévő 4-es hálózat részére történő párhuzamos műsorszórás biztosítása.
- (50) Az egyes adóberendezésekre vonatkozó részletes feltételeket (pl. a leállítás időpontja ⁽⁵⁵⁾, a párhuzamos műsorszórás időszakai, a használandó frekvenciacsatornák stb.) az 1–4. melléklet határozta meg az 1–4. hálózatokra ⁽⁵⁶⁾ vonatkozóan:

	Nagy teljesítményű adóberendezések száma	Kis teljesítményű adóberendezések száma	Az alkalmazott DVB-T-frekvenciák száma (*)	Az alkalmazott DVB-T2 frekvenciák száma (**)	Párhuzamos sugárzás (***)		
					Kezdet (min/max)	Vége (min/max)	Időtartam (hónap) (min/átlag/max)
1-es hálózat	27	92	10	3	2018. márc. 2018. jún.	2019. nov. 2020. máj.	20 – 23 – 26
2-es hálózat	26	51	12	5	2017. márc. ⁽¹⁾ 2019. jan.	2020. jan. 2020. jún.	13 – 31 – 39
3-as hálózat	24	3	11	5	2017. márc. 2019. jan.	2020. jan. 2020. jún.	13 – 31 – 39
4-es hálózat	32	33	8	9	2017. aug. 2018. jún.	2020. jan. 2020. máj.	19 – 24 – 29

Forrás: A Bizottság elemzése a műszaki átállási terv 1–4. melléklete alapján.

(*) Az alkalmazott DVB-T-frekvenciák száma (csak a nagy teljesítményű adóberendezéseket figyelembe véve).

(**) A párhuzamos műsorszórás során használt DVB-T2 frekvenciák száma (csak a nagy teljesítményű adóberendezéseket figyelembe véve).

(***) A párhuzamos műsorszórás kezdetének/végének dátuma és időtartama. Tekintettel arra, hogy a dátumok az egyes adóállomások esetében eltérőek, minden hálózatra vonatkozóan ki kell számítani a minimális/átlagos/maximális értékeket.

⁽¹⁾ A (CRa által üzemeltetett) 2-es hálózat legkorábbi adóberendezései 2017 márciusában, a digitális módosítás elfogadása (2017. július) előtt kezdték meg a párhuzamos műsorszórást. A 2-es hálózat 26 nagy teljesítményű adóberendezése közül 12 a digitális módosítás előtt, 14 pedig azt követően kezdte meg a működést.

- (51) A műszaki átállási tervet a Covid19-világjárvány idején módosították (33. lábjegyzet), és az átállást 2020. október 31-ig elhalasztották.

⁽⁵⁴⁾ A digitális módosítás Csehország által benyújtott angol nyelvű változata alapján a módosítás az elektronikus hírközlésről szóló törvény 27. szakaszát a következőkkel egészíti ki: „Amennyiben a Bizottság előtt állami támogatással kapcsolatos eljárás folyik a ténylegesen és hatékonyan felmerült költségek összegének meghatározásával vagy kifizetésével kapcsolatban, azt előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek kell tekinteni”.

⁽⁵⁵⁾ Feltéve, hogy a DVB-T2 hálózat elérte legalább a meglévő DVB-T hálózat lefedettségét, kivéve, ha ezt természetes vagy indokolt műszaki akadályok gátolják.

⁽⁵⁶⁾ Az 1. melléklet meghatározza a meglévő 1-es hálózat, a 11-es átmeneti hálózat és a 21-es végleges hálózat adóberendezéseire vonatkozó feltételeket. A 2. melléklet meghatározza a meglévő 2-es hálózat, a 12-es átmeneti hálózat és a 22-es végleges hálózat adóberendezéseire vonatkozó feltételeket. A 3. melléklet meghatározza a meglévő 3-as hálózat, a 12-es átmeneti hálózat és a 23-as végleges hálózat adóberendezéseire vonatkozó feltételeket. A 4. melléklet meghatározza a meglévő 4-es hálózat, a 13-as átmeneti hálózat és a 24-es végleges hálózat adóberendezéseire vonatkozó feltételeket. Meg kell jegyezni, hogy a meglévő, átmeneti és végleges hálózatot ugyanazon az adóállomásokon építik ki.

- (52) A Cseh Köztársaság kifejtette, hogy a tényleges átállási folyamat 2017 márciusában kezdődött, amikor az érintett DTT-üzemeltetők fokozatosan létrehozták az ideiglenesen rendelkezésre álló frekvenciákon működő átmeneti hálózatokat. A meglévő DVB-T hálózatokat 2019 novemberétől fokozatosan leállították. A végleges hálózatok részben az átmeneti hálózatokra épültek. Az átmeneti hálózatok nagyrészt ugyanazt a tartalmat sugározták, mint amelyet a meglévő hálózatokon sugároztak, egyes televíziós programokat pedig az átmeneti hálózatokon HD-ben sugároztak. Az átállás által érintett egyes hálózatok teljes kapacitása jelentősen nőtt: az eredeti 1-es, 2-es és 4-es hálózat esetében 64,6 Mbit/s volt ⁽³⁷⁾, míg az átmeneti 11-es, 12-es és 13-as hálózat esetében 99,6 Mbit/s-ra, a három végleges (21-es, 22-es és 24-es) hálózat esetében pedig 103,6 Mbit/s-ra nőtt.

2.3.2. Kedvezményezettek

- (53) A kedvezményezettek a három DTT-üzemeltető, amelyeknek a 700 MHz-es sáv felszabadításával összefüggésben a DVB-T2-re való átállás során zajló párhuzamos műsorszórás céljából átmeneti hálózatokat kellett létrehozniuk és üzemeltetniük. Ezek az üzemeltetők a 700 MHz-es sávban 2020 után is rendelkeztek párhuzamos műsorszórásra szolgáló frekvenciahasználati jogokkal. A kedvezményezettek a Česká televize (11-es átmeneti hálózat), a CRa (12-es átmeneti hálózat) és a DB (13-as átmeneti hálózat).
- (54) A 470–790 MHz-es sávban frekvenciajogokkal rendelkező negyedik DTT-üzemeltető, a CDG (meglévő 3-as hálózat) nem volt köteles átmeneti hálózatot létrehozni, és így nem volt jogosult kompenzációra. A 3-as hálózat tartalmát az átállás során a CRa által üzemeltetett 12-es átmeneti hálózaton sugározták. A CDG a CRa vállalatcsoporthoz tartozik.

2.3.3. A támogatás formája, költségvetése és időtartama

- (55) A támogatás közvetlen támogatás formájában valósul meg.
- (56) Az intézkedést a Cseh Távközlési Hivatal által kezelt rádióhírközlési alap finanszírozza. A Cseh Távközlési Hivatal az elektronikus hírközlés nemzeti szabályozó hatósága. A rádiótávközlési számlát (lásd a (40) preambulumbekezdést) a frekvenciahasználati jogok jogosultjai által fizetett díjakból finanszírozzák. A díjak összegét a kormány rendeletben határozza meg. A Cseh Távközlési Hivatal mint a rádiótávközlési számla kezelője megtéríti a kedvezményezettek részére az elszámolható költségeket.
- (57) Az intézkedés a 2017. március 1. és 2020. március 18., valamint a 2020. július 1. és 2020. október 31. közötti időszakban felmerült költségeket fedezi. A költségeknek a DVB-T hálózatok lekapcsolásának időpontjáig kellett felmerülniük.
- (58) A kedvezményezetteknek a digitális módosítás hatálybalépésétől számított hat hónapon belül kell benyújtaniuk a kompenzáció iránti kérelmüket ((46) preambulumbekezdés). Az elektronikus hírközlésről szóló törvény 27. szakaszának alkalmazásában a Cseh Távközlési Hivatal feladata az intézkedés keretében benyújtott támogatási kérelmek felülvizsgálata. A Cseh Távközlési Hivatal felelős a felmerült költségek pontosságának értékeléséért.
- (59) A három kedvezményezett benyújtotta kérelmet, és a Cseh Távközlési Hivatal elvégezte az ellenőrzést. A Cseh Távközlési Hivatal által végzett ellenőrzést követően a támogatás végleges költségvetése 473 391 429 CZK (kb. 18 millió EUR), amely a Česká televize esetében [0–500 000 000] CZK-nak (*) (kb. [0–20] millió EUR-nak), a CRa esetében [0–250 000 000] CZK-nak (kb. [0–10] millió EUR) és a DB esetében [0–250 000 000] CZK-nak (kb. [0–10] millió EUR) felel meg.
- (60) Csehország kötelezettséget vállalt arra, hogy a támogatást csak a bejelentett intézkedést jóváhagyó bizottsági határozat bejelentését követően fizeti ki.

⁽³⁷⁾ A felhasznált kapacitás 61,6 Mbit/s volt.

(*) Bizalmas információ.

2.3.4. *Elszámolható költségek*

- (61) A bejelentett intézkedés célja a 2017. március 1. és 2020. március 18., valamint a 2020. július 1. és 2020. október 31. közötti párhuzamos műsorszórási szakaszban az átmeneti hálózatok üzemeltetésével kapcsolatban felmerült költségek kompenzálása ⁽⁵⁸⁾. Az intézkedés nem terjed ki a módosított átmeneti időszak végét (2020. október 31.) követően felmerült költségekre.
- (62) Az elszámolható költségek az adott időszakban az átmeneti hálózatok üzemeltetése során a párhuzamos műsorszórás időszakában az egyes adóberendezések tekintetében felmerült költségek: i. tőkekiadások (CAPEX) az átmeneti hálózatok kiépítéséhez és üzemeltetéséhez szükséges új berendezésekkel kapcsolatos amortizációs költségeken keresztül, és ii. a három átmeneti hálózat közvetlen működési többletköltségei (OPEX) ⁽⁵⁹⁾:
1. Ami az elszámolható tőkekiadásokat (CAPEX) illeti, a következő tételek költségei számolhatók el: a) adóberendezések, átalakítók, antenna-tápegységek, kapcsolódó szerelés és szerelési anyagok, b) multiplexerek, adatelosztó hálózatok, kapcsolódó szerelés és szerelési anyagok, c) fejjállomás (beleértve a HEVC-vel kapcsolatos költségeket), d) hűtés és annak beszerelése, e) mérőberendezések, f) GPS-vevők, szünetmentes tápegység ⁽⁶⁰⁾.
 2. Ami az elszámolható OPEX-et illeti, a következő költségtételek számolhatók el: a) villamos energia, b) berendezések karbantartásával és/vagy javításával kapcsolatos bérék és keresetek, valamint c) átviteli utak (bérlet esetén), szünetmentes tápegység (bérlet esetén), az elektromos csatlakozások épülettulajdonos általi módosítása.
- (63) A CAPEX-költségek az eszközök tárgyidőszak alatt bekövetkezett amortizációjának felelnek meg. Csehország kifejtette, hogy az amortizáció az eszközök gazdasági hasznos élettartamát tükrözi. Csehország jelezte, hogy az üzemeltetők számviteli nyilvántartásai szerint ⁽⁶¹⁾ az élettartam és így az értékcsökkenés időtartama az adott eszköztől függően 3 és 10 év között változik ⁽⁶²⁾.
- (64) Csehország kifejtette, hogy a bejelentett intézkedés hatálya alá tartozó, átmeneti hálózatok építésére és üzemeltetésére irányuló beruházásokat a végleges hálózatokon részben újra felhasználják ⁽⁶³⁾.
- (65) A (10) preambulumbekkezdésben említettek szerint az intézkedés nem fedezi sem a frekvenciafüggő berendezések átalakításának (az SA.55742. sz. ügyben hozott határozat hatálya alá tartozó) költségeit, sem a 2020. március 19. és június 30. között felmerült költségeket, valamint a lekapcsolás elhalasztásához kapcsolódó, 2020. július 1. és október 31. között felmerült rendkívüli költségeket (amelyek az SA.60062. sz. ügyben hozott határozat hatálya alá tartoznak).

⁽⁵⁸⁾ A 2017. március 1. és 2020. március 18., valamint a 2020. július 1. és 2020. október 31. közötti teljes időszakban az egyes adóberendezések nem folytattak párhuzamos műsorszórást. Az egyes DTT-adóberendezések párhuzamos műsorszórásának időtartama az egyes adóberendezések párhuzamos műsorszórásának tényleges időtartamától függ, a műszaki átállási tervben meghatározottak szerint.

⁽⁵⁹⁾ A CRa esetében az elszámolható CAPEX és OPEX [...] CZK ([50–100] %) illetve [...] CZK ([0–50] %), a teljes [0–250 000 000] CZK összegből. a DB esetében az elszámolható CAPEX és OPEX [...] CZK ([30–80] %) illetve [...] CZK ([20–70] %), a teljes [0–250 000 000] CZK összegből. A Česká televize-nek megfelelő elszámolható költségek a hálózatát kiszervező vállalatnak kifizetett számlákon alapulnak, ezért a CAPEX-ben és az OPEX-ben nem különülnek el.

⁽⁶⁰⁾ A szünetmentes tápegység (UPS) akkumulátorrendszereken alapuló tartalék tápegységnek felel meg. Olyan elektromos készülék, amely vészüzemi áramot biztosít, ha a bemeneti áramforrás vagy a hálózati áram meghibásodik.

⁽⁶¹⁾ Csehország jelezte, hogy a cseh jog (a számvitelről szóló 563/1991 Coll. törvény) szerint a számviteli nyilvántartásokban szereplő élettartamnak a valóságot kell tükröznie.

⁽⁶²⁾ Ezek az időtartamok a következők. Adóberendezések: [kevesebb mint 10] év. Konverterek: [kevesebb mint 10] év. Antenna-tápegységek: [kevesebb mint 10] év. Multiplexerek: [kevesebb mint 10] év, az elemtől függően. Fejjállomás: [kevesebb mint 10] év a kódolók és állványok esetében; [kevesebb mint 10] év a kapcsolók és szerverek esetében. Hűtőberendezés: [5–15] év. Mérőberendezések: [kevesebb mint 10] év. GPS-vevőkészülékek: [kevesebb mint 10] év. Szünetmentes tápegység: [5–15] év.

⁽⁶³⁾ A berendezések egy részét teljes egészében a végleges hálózatokon használják fel. Ez főként az adóberendezéseket és a mérőberendezéseket érinti. Egyes berendezéseket – például az összefogókat – csak korlátozott mértékben használnak fel újra a végleges hálózatokon. Ezeket a logisztika egyszerűsítésére és a végleges hálózatok áthangolásának megszervezésére használják fel. Egyes berendezések továbbra is üzemben maradnak, még akkor is, ha elvileg az átmeneti időszak hiányában nincs szükség rájuk. Ez az adóantenna-rendszerekre, a hűtésre és az elektromos csatlakozásokra vonatkozik. Egyes berendezéseket – például a GPS-vevőkészülékeket – nem használnak tovább. Ez azzal magyarázható, hogy az egyfrekvenciás hálózatok topológiái az átmeneti és a végleges hálózati konfigurációkban eltérőek (nem igényelnek ugyanolyan számú vevőkészüléket).

- (66) Csehország szerint a támogatás a három átmeneti hálózat létrehozásával kapcsolatos összes beruházási és működési költség mintegy 47 %-át tenné ki ⁽⁶⁴⁾. Csehország előzetes becslése szerint a teljes beruházási költség 1 007 476 444 CZK (körülbelül 39 millió EUR) lenne ⁽⁶⁵⁾.

2.3.5. Támogatáshalmozás

- (67) Csehország megerősítette, hogy a bejelentett intézkedés keretében nyújtott támogatás nem halmozható más, az ugyanazon elszámolható költségeket finanszírozó intézkedéssel.
- (68) Csehország megerősítette, hogy a támogatás kedvezményezettjei nem kérelmezhetik az intézkedés keretében kompenzáció tárgyát képező eszközök adózási célú értékcsökkenését.

2.3.6. Átláthatóság

- (69) A cseh hatóságok kötelezettséget vállaltak arra, hogy közzéteszik az intézkedés szövegét, valamint az 500 000 EUR-t meghaladó támogatások kedvezményezettjeire vonatkozó információkat.

2.4. A panaszok

- (70) 2016-ban és 2018-ban a Bizottság két panaszt vett nyilvántartásba két olyan szervezettől – a ČASO-tól és a Tellytől –, amelyek műholdas és internetes platformokon műsorszórási szolgáltatásokat nyújtanak, vagy ilyen szolgáltatókat képviselnek (lásd az (1) preambulumbekendést).
- (71) A ČASO eredeti panasa olyan állítólagos jogellenes és összeegyeztethetetlen támogatási intézkedésekről tájékoztatta a Bizottságot, amelyek a meglévő DVB-T műsorszóró platformok DVB-T2 szabványra történő korszerűsítéséhez nyújtott támogatás formájában valósultak meg, és amelyek a 2016. évi stratégiából eredő számos intézkedést foglaltak magukban. Ezek közé tartozik a bejelentett intézkedés, valamint más szempontok, mint például a tájékoztató kampány, projektmenedzsment-szolgáltatások stb. A ČASO úgy vélte, hogy az állami támogatás versenyelőnyt nyújt a DTT-infrastruktúra üzemeltetői (a CRa és a DB) részére, valamint potenciálisan közvetett versenyelőnyt az egyik, DTT-platformot használó televíziós szolgáltató (műsorszolgáltató) részére.
- (72) A Telly szintén panaszt tett több, főként a digitális módosításból eredő támogatási intézkedéssel kapcsolatban. A panasz a bejelentett intézkedésre vonatkozott.
- (73) A panaszosok úgy vélték, hogy az intézkedés diszkriminatív és tisztességtelen versenyelőnyt biztosít a DTT-üzemeltetők számára, amelyek állami támogatást kapnak platformjaik/hálózataik korszerűsítéséhez, míg a panaszosoknak mint versenytársaknak maguknak kellett fizetniük a technológiai korszerűsítésért és a kapcsolódó párhuzamos műsorszórásért ⁽⁶⁶⁾, és következésképpen ügyfélkörük csökkenését is elszenvedték. Azzal érveltek, hogy bár az intézkedés célja állítólag az átmeneti hálózatok támogatása, valójában a végleges DVB-T2 hálózatok kiépítését és üzemeltetését finanszírozza. Érvelésük szerint az intézkedés azzal a kockázattal jár, hogy megerősíti a piaci egyensúlyhiányt (azaz a DTT magas penetrációját), ami ellentétes a technológiasemlegesség elvével.
- (74) A panaszosoknak az eljárás megindításáról szóló határozat előtt beérkezett észrevételeit az eljárás megindításáról szóló határozat (51)–(55) preambulumbekendése foglalja össze.
- (75) Ez a határozat csak a panaszoknak csak a bejelentett intézkedésre vonatkozó szempontjaival foglalkozik.

⁽⁶⁴⁾ Érdemes felidézni, hogy az intézkedés csak a beruházási költségek arányos amortizációjának kompenzációjára irányul ((65) preambulumbekendés), míg a működési költségeket teljes egészében fedezi. Az átmeneti hálózatok létrehozásának teljes beruházási költsége magasabb volt.

⁽⁶⁵⁾ Költségek, beleértve az általános költségeket és a WACC-t, a párhuzamos műsorszórás végét követően fennmaradó értékcsökkenést és egyéb közös költségeket, az egyéb bizottsági határozatok alapján kompenzált költségek kivételével.

⁽⁶⁶⁾ A DIGI s.r.o./Telly jelezte, hogy 2015-ben és 2016-ban megkezdte a DVB-S/MPEG-2 műsorszórási formátumról a DVB-S2/MPEG-4 formátumra való átállást. Kifejtette, hogy az egyik jelentős működési költség a DVB-S és DVB-S2 szabványok szerinti párhuzamos műsorszórás miatt 2015 októberé és 2016 szeptembere között felmerült simulcast-költségekkel állt összefüggésben. A tőkekiadások elsősorban a DVB-S2/MPEG-4-szabvánnyal kompatibilis új előfizetői végberendezések beszerzését fedezték. A ČASO egyik tagja kifejtette, hogy 2012 és 2016 között a DVB-S/MPEG-2-ről DVB-S2/MPEG-4-re fejlesztette műsorszórási tevékenységét. Ez átállási költségekkel járt, különösen a párhuzamosan sugárzott tartalmakhoz szükséges műholdas kapacitás tekintetében.

3. A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK OKAI

3.1. A támogatás megléte

- (76) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az intézkedés előzetesen a DTT-szolgáltatóknak nyújtott állami támogatásnak minősült, mivel azt állami forrásokból (Rádiótávközlési alap) finanszírozzák, és az államnak tudható be (mivel azt jogalkotási és közigazgatási intézkedések írják elő). A kedvezményezettek földfelszíni műsorszórási szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások, amely szolgáltatás gazdasági tevékenységnek minősül.
- (77) Az intézkedés gazdasági előnyt biztosít egyes DTT-üzemeltetők számára, mivel azokat a költségeket igyekszik kompenzálni, amelyek a szabályozási kötelezettségeknek – nevezetesen a digitális módosításból és a műszaki átállási tervből származó kötelezettségeknek – való megfelelésből erednek, és amelyek a DTT-üzemeltetők gazdasági tevékenységének velejárói. A kedvezményezettek ráadásul az átállás befejezését követően használhatták a korszerűsített hálózatokat, amelyek nagyobb kapacitással rendelkeznek és képesek támogatni a továbbfejlesztett televíziós szolgáltatásokat. A műsorszolgáltatók nem részesülnek közvetett előnyben, mivel a DVB-T2/HEVC szabványra való átállás számukra magas költségekkel járt (az eljárás megindításáról szóló határozat (54) preambulumbekzdése).
- (78) A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a bejelentett intézkedés szelektív, mivel olyan kompenzációt nyújt, amely lehetővé teszi a DTT-üzemeltetők számára, hogy teljesítsék a jogszabályban rájuk rótt szabályozási kötelezettségeket (a DVB-T2/HEVC-re történő korszerűsítés és a párhuzamos műsorszórás). Ezenkívül az intézkedés lehetővé tette a DTT-üzemeltetők számára, hogy biztosítsák tevékenységeik folytonosságát. Az átmeneti hálózatok berendezéseit a végleges hálózatokon részben újra felhasználják. Ezzel szemben a műsorszóró hálózatok más üzemeltetőire, például a műholdas technológiákat használókra hasonló szabályozási korlátozások vonatkoznak, és saját maguknak kell viselniük a műszaki fejlesztések költségeit és a párhuzamos műsorszórás időszakával járó költségeket.
- (79) Végezetül az intézkedés a verseny torzításával fenyeget és érinti a tagállamok közötti kereskedelmet, mivel megerősíti egyes DTT-üzemeltetők helyzetét, amelyek más televíziós platformokat (műholdat, kábelt, IPTV-t) használó és nemzetközi szinten működő üzemeltetőkkel versenyeznek.

3.2. Jogszerűség

- (80) A Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy az intézkedést az EUMSZ 108. cikke (3) bekezdésének megfelelően hajtották-e végre, megjegyezve, hogy a jogalap nem feltétlenül tartalmaz megfelelő felfüggesztési záradékot. A kedvezményezettek már benyújtották kérelmeiket, amelyeket a hatóságok megvizsgáltak. A Bizottság ugyanakkor megjegyezte, hogy Csehország megerősítette, hogy az intézkedést jóváhagyó bizottsági határozat bejelentése előtt nem folyósítanak támogatást.

3.3. Összeegyeztethetőség

- (81) A Bizottság ellenőrizte az intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján, amely szerint a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető „az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben”, ahogyan Csehország azt bejelentette.
- (82) A Bizottság elismerte, hogy az intézkedés előmozdítja egy gazdasági tevékenység, azaz a földfelszíni műsorszórási szolgáltatások nyújtásának fejlődését.
- (83) A Bizottság az intézkedés egyetlen olyan elemét sem azonosította, amely sértené az uniós jog rendelkezéseit vagy elveit.
- (84) A Bizottság azonban kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy az intézkedés ösztönző hatással bír-e, mivel a DTT-üzemeltetők esetében olyan kereskedelmi előnyök állnak fenn, amelyek arra ösztönözhatték őket, hogy saját kezdeményezésükre ruházzanak be (pl. jobb kapacitással és minőséggel rendelkező korszerűsített hálózatok) egy olyan környezetben, ahol a frekvenciaelosztás 2030-ig történő meghosszabbítása következtében nőtt a beruházások kiszámíthatósága, és Csehország azon törekvése, hogy két további DTT-hálózatot építsen ki, pozitív piaci fejleményre utaló jelnek tekinthető.

- (85) A Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban is, hogy a bejelentett intézkedés ösztönző hatással járhat-e, mivel a DTT-üzemeltetők 2017 márciusától, a digitális módosítás és a műszaki átállási terv elfogadása, valamint a Csehország által a szomszédos országokkal kötött, a frekvenciák nemzetközi koordinációjáról szóló végleges megállapodások megkötése előtt megkezdtek az átmeneti hálózatok fejlesztésére és a párhuzamos műsorszórásra irányuló munkálatokat. Ebben az összefüggésben előfordulhat, hogy a 2016. évi stratégia nem nyújtott elegendő iránymutatást a kompenzációra vonatkozóan.
- (86) A Bizottság továbbá kétségeit fejezte ki az intézkedés szükségességével kapcsolatban, mind a piaci hiányosság fennállása, mind pedig az európai parlamenti és tanácsi határozat értelmében elszámolható költségek finanszírozásának szükségessége szempontjából.
- (87) A Bizottság az intézkedés megfelelőségével kapcsolatban is kétségeit fejezte ki, különösen azt illetően, hogy a tájékoztató és tanúsítási kampányok nem lettek volna-e elegendők ahhoz, hogy a párhuzamos műsorszórás helyett a háztartásokat ösztönözzék a berendezéseik lecserélésére, hogy a háztartásoknak nyújtott pénztutalványok nem lettek volna-e megfelelőbbek, vagy hogy a szabályozási kötelezettség előírása nem lett volna-e elegendő annak fényében, hogy az európai parlamenti és tanácsi határozatban előírt eltérések alapján el lehetett volna halasztani a 700 MHz-es sáv felszabadítását.
- (88) Nem utolsó sorban a Bizottság kétségeit fejezte ki az intézkedés arányosságával, különösen a párhuzamos műsorszórás időtartamával, egyes elszámolható költségek (pl. CAPEX amortizáció) relevanciájával és a támogatási összeg kiszámításának paramétereivel, valamint azzal kapcsolatban, hogy a kedvezményezettek finanszírozási igényeinek fényében a DVB-T2 szabvány gyorsított bevezetését nem ellensúlyozzák-e a kereskedelmi előnyök. A Bizottság azt is tisztázni kívánta, hogy az elszámolható költségeket kompenzálták-e egyéb támogatási programok.
- (89) A Bizottság elismerte az intézkedésnek a 700 MHz-es sáv felszabadításával összefüggésben a DTT gazdasági tevékenységek fejlődésére és folytonosságára gyakorolt pozitív hatásait, valamint a média – többek között a televíziós szolgáltatások – társadalmi kohézióban, a demokráciák működésében és általában a gazdaságban betöltött fontos szerepét. A Bizottság ugyanakkor figyelembe vette azokat a negatív hatásokat, hogy az intézkedés túlmutatott a status quo fenntartásán, lehetővé téve a DTT-üzemeltetők számára, hogy versenyképesek maradjanak, miközben csökkentette a korszerűsített berendezésekkel kapcsolatos beruházási költségeiket, amelyeket más üzemeltetőknek, például a műhold-üzemeltetőknek magánforrásokból kellett vállalniuk.

4. A CSEHORSZÁGTÓL ÉS AZ ÉRDEKELT FELEKTŐL A HIVATALOS VIZSGÁLAT SORÁN KAPOTT ÉSZREVÉTELEK

4.1. A Csehországtól kapott észrevételek

- (90) Csehország megerősítette álláspontját a korábban benyújtott különböző tényekkel kapcsolatban, és további érveket és pontosításokat nyújtott be. A cseh hatóságok továbbá egyetértettek a CRa által benyújtott és a 4.3. szakaszban ismertetett észrevételekkel.

4.1.1. Általános észrevételek

- (91) Csehország megerősítette, hogy a DTT az egyetlen szabadon fogható platform Csehországban, amit a DVB-T2 szabványra való átállást követően a televíziós műsorszolgáltatási piac helyzete is alátámasztott. Csehország megerősítette, hogy Csehországban egyenértékűség áll fenn a DTT-piac és a szabadon fogható televíziós szolgáltatások között. Pontosította, hogy a jogi keret lehetővé teszi a DTT-platformon keresztül történő fizetős televíziós műsorszolgáltatást. A (Skylink/M7 csoport által megvalósított) fizetős DTT-platformmal végzett kísérlet azonban nem volt sikeres.
- (92) Csehország a szlovák DTT-üzemeltető részére a 700 MHz-es sáv felszabadításáért nyújtott kompenzációra vonatkozó SA.55953. sz. ügyben hozott bizottsági határozatra (a továbbiakban: az SA.55953. sz. ügyben hozott határozat) ⁽⁶⁷⁾ hivatkozott. Jelezte, hogy a korszerűsítéssel és a párhuzamos átvitelrel kapcsolatos költségek kompenzációjának a belső piaccal összeegyeztethetlenné nyilvánítása a tagállamok közötti egyenlőtlen bánásmódhoz vezethet, amelynek figyelembe kell vennie a tagállami piacok sajátos műszaki és szabályozási feltételeit.

⁽⁶⁷⁾ A Bizottság határozata az SA.55953. számú ügyben – Szlovákia – A Towercomnak a 700 MHz-es sáv felszabadításából eredő költségekért nyújtott kompenzáció, C(2024) 2577 FINAL (HL C 2573., 2024.6.28., 1. o.).

4.1.2. Az uniós jog megsértése

- (93) Csehország határozottan nem értett egyet a panaszosnak a technológiasemlegesség elvének megsértésére vonatkozó állításával. Csehország azzal érvelt, hogy már maga az európai parlamenti és tanácsi határozat sem technológiasemleges, mivel csak a DTT-platformot érinti. Valójában a bejelentett intézkedés hiányában súlyosan sérülne a technológiasemlegesség elve, mivel a 700 MHz-es sáv felszabadítása csak a DTT-platform számára volt hátrányos.
- (94) Mivel az alternatív platformok egyike sem szembesült a 700 MHz-es sáv felszabadításából eredő piaci hiányossággal, természetes, hogy a technológiák korszerűsítésére vonatkozó döntéseiket mindig a piaci kereslet határozta meg. Valójában a versenytárs IPTV-platform profitálhat abból, hogy a 700 MHz-es sáv frekvenciái IPTV-használat céljából elérhetővé váltak a jelenleg 5G mobilhálózatokat kiépítő mobilhálózat-üzemeltetők számára.

4.1.3. Ösztönző hatás

4.1.3.1. A DTT-üzemeltetőknek nyújtott kereskedelmi ösztönző meglétéről

- (95) Csehország azzal érvelt, hogy a DTT nemzeti piacon fennálló helyzet hasonló az SA.55953. sz. ügyben hozott határozatban ismertetett szlovákiai helyzethez, amelyben a Bizottság jóváhagyta a hálózatnak a 700 MHz-es sáv felszabadításával kapcsolatos technológiai korszerűsítéséhez nyújtott támogatást ⁽⁶⁸⁾. Csehország úgy vélte, hogy ezt az ügyet – az átláthatóság és a megkülönböztetésmentesség elvét követve – precedensként kell használni.
- (96) Az SA.55953. sz. ügyben hozott határozatban a Bizottság elismerte, hogy a 700 MHz-es sáv 2020 júniusáig történő felszabadítására vonatkozó határozat uniós szinten összehangolt szabályozási intézkedés, ezért a piacnak nincs ráhatása. Csehországban pedig a DTT-üzemeltetőknek nem fűződött kereskedelmi érdekük ahhoz, hogy az európai parlamenti és tanácsi határozatban meghatározott határidőn belül korszerűsítsék a DTT-szabványt. A DTT-üzemeltetők nem számíthattak arra, hogy megtérülnek a DVB-T2 szabványra való átállás költségei, mivel a televíziós műsorszolgáltatók nem voltak ebben érdekeltek. Szabályozási változás hiányában semmi nem ösztönözte a 700 MHz-es sáv felszabadításához és a 700 MHz-es frekvenciatartomány alatti sávra való áttéréshez szükséges beruházások végrehajtását. A DTT műsorszóró hálózatok a 700 MHz-es sáv felszabadításának eredményeként nem jutottak többletbevételhez, sőt többletköltségeik keletkeztek.
- (97) Csehország emlékeztetett arra, hogy az elektronikus hírközlési ágazat természetes beruházási ciklusa általában 12–15 év, a DTT-üzemeltetők és a műsorszolgáltatók közötti meglévő kereskedelmi szerződéseket általában a rádióspektrum-használati jogok érvényességi idejére (azaz 2021–2024-ig) határozták meg, továbbá a csehországi háztartások televíziókészülékeinek megújítási ciklusa ⁽⁶⁹⁾ a 2022–2024-től zajló, a DVB-T2 technológiára való természetes átállásra utal.
- (98) Kifejtette továbbá, hogy az európai parlamenti és tanácsi határozatot megelőzően (mind a hatóságok, mind az üzemeltetők) általában azt feltételezték, hogy az új technológiákra való átállásra a 2022–2024-es időszakban, 1–2 további DVB-T2 műsorszolgáltató hálózat elindításával együtt kerül sor. Csehország valójában a 700 MHz-es sáv közelgő felszabadításával kapcsolatban zajló megbeszélések alapján fogadta el a 2016. évi stratégiát.
- (99) Csehország azzal érvelt, hogy az a tény, hogy az eljárást a kormány és az érintett DTT-üzemeltetők konszenzussal fogadták el, nem szünteti meg az intézkedés ösztönző hatását. Éppen ellenkezőleg, az ösztönző hatást bizonyítja, hogy az érintett szervezetek már a vonatkozó jogalkotási lépések jóváhagyása előtt megkezdték az átmeneti hálózatok kiépítését és a tájékoztató kampányt.
- (100) A cseh hatóságok nem értettek egyet azzal az érveléssel, hogy a DVB-T2 technológia 2012. évi kísérleti tesztelése az intézkedés ösztönző hatásának hiányára utal. Általában az üzemeltetők befektetnek az új technológiák vizsgálatába, de ez nem jelenti azt, hogy a teljes hálózatot ezen az alapon fogják kiépíteni, különösen a már használatban lévő technológiák teljes amortizációját megelőzően.

⁽⁶⁸⁾ Lásd az SA.55953. sz. ügyben hozott határozat (64) preambulumbekzdését.

⁽⁶⁹⁾ Csehországban ez az analógról a digitálisra való átállás (azaz 2012) végét követő időszakban 8–12 év között volt.

- (101) A platformok piaci részesedési adatai azt mutatják, hogy az átállást követően (azaz 2023-ban) a DTT-platform részesedése az átállás előtti közel 60 %-ról kismértékben, 52,9 %-ra csökkent. A kábeltévé és az IPTV együttes piaci részesedése jelentősen, 42,1 %-ra nőtt, míg a műholdas televíziózás piaci részesedése 2013 óta csökken, és elérte a 19,7 %-ot.
- (102) Másfelől a DTT-piac Csehországban viszonylag stabil. A DTT-hálózatüzemeltetők és a szabadon fogható csatornákat kínáló műsorszolgáltatók közötti szerződéseket a televíziós reklámpiacon várható bevételek alapján tárgyalják meg, amelyek Csehországban stabilak. Csehország megerősítette, hogy a DTT-üzemeltetők bevételeik túlnyomó többségét (közel 100 %-át) a szabadon fogható csatornákat kínáló műsorszolgáltatók részére nyújtott átviteli szolgáltatásokból szerzik. A DTT-üzemeltetők bevételei a csatornák számához, valamint a minőséghez és az esetleges régióba soroláshoz kapcsolódnak (amelynek lehetőségét korlátozta a nagy méretű egyfrekvenciás hálózatok létrehozása a DVB-T2 szabványra való áttérést követően).
- (103) A DVB-T-ről a DVB-T2-re való tervezett áttérés időszakában a fő kockázat az azonos nézőszám fenntartásával kapcsolatos bizonytalanság volt. Az átmeneti hálózatok használata nem növelte a DTT közönségét, hanem csak az esetleges fennakadásokat csökkentette. A műsorszolgáltatóknak az átállással kapcsolatos közönségvesztés miatti aggályainak érthető módon meg kellett jelenniük a DTT-hálózat üzemeltetőivel folytatott tárgyalásokban, ami csökkentette a DTT-üzemeltetők átállás utáni bevételeit. Ezenkívül a DTT-hálózatokban a korszerűsítést követően rendelkezésre álló szabad kapacitás azt jelentette, hogy a DTT-üzemeltetőknek csökkenteniük kellett a jelelosztás árát annak érdekében, hogy odavonzzák vagy megtartsák a műsorszolgáltatókat. Ezért csökkentek az árak, és fokozódott a verseny a piacon.
- (104) Csehország adatokat szolgáltatott a kereskedelmi DTT-üzemeltetők által sugárzott televíziós csatornák számáról, amelyek szerint mind a CRa csoport (a CRa és a CDG), mind a DB növelte a sugárzott televíziós csatornák számát ⁽⁷⁰⁾. Csehország a CRa-tól származó információkat nyújtott be, amelyek kifejtik, hogy a szabadon fogható csatornákat kínáló műsorszolgáltatók által a DTT-üzemeltetőknek fizetett díjazás végső soron a televíziós reklámpiactól függ, így inkább a televíziós közönségen alapul, mint a sugárzott televíziós csatornák számán.
- (105) Következésképpen bár nőtt a sugárzott televíziós csatornák száma, a DTT-piac alakulása megerősítette, hogy a kereskedelmi DTT-üzemeltetők nem húzhattak kereskedelmi hasznot az átállásból, ahogyan azt a Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozat (149) preambulumbekzdésében állítja. A DTT-üzemeltetők bevételei valójában csökkentek az átállást követően. A DTT-üzemeltetők jelentős beruházási költségekkel szembesültek, és az átmeneti hálózatok szolgáltatásait nem számlázták ki a műsorszolgáltatóknak. A 2018-tól kezdődő időszakban a DTT-üzemeltetőknel az EBITDA fokozatos csökkenése volt megfigyelhető.
- (106) Csehország olyan számadatokat nyújtott be, amelyek azt mutatják, hogy a DTT-platformon a kereskedelmi DTT-üzemeltetők (a CRa, a CDG és a DB) televíziós jelterjesztésből származó bevétele 2017 és 2020 között csökkent, majd ezt követően 2023-ig viszonylag stabil maradt ⁽⁷¹⁾. Csehország szerint ez azt mutatja, hogy az átállás valójában nem eredményezett kereskedelmi előnyöket a DTT-üzemeltetők számára, hanem inkább a bevételek csökkenéséhez vezetett. Ezenkívül a kereskedelmi DTT-üzemeltetők (a CRa-csoport és a DB) átállás előtti és utáni nyereségességére vonatkozó adatok azt mutatták, hogy a CRa-csoport nyereségessége 2017 óta kismértékben változott, általánosságban pedig a 2017. évi szint felett maradt ⁽⁷²⁾. Ami a DB-t illeti, a nyereségessége 2017-hez képest csökkent, de 2023-ban [0–50] % körül maradt ⁽⁷³⁾.

⁽⁷⁰⁾ A CRa/CDG esetében a sugárzott tévécsatornák száma a 2017. évi 14 tévécsatornáról 2020-ban 20 csatornára, 2023-ban pedig 23 csatornára nőtt (ezeket a 2-es és 3-as hálózaton sugározták). A DB szintén növelte a televíziós csatornák számát 2017-ről (9 országos televíziós csatorna, 7 regionális csatorna) 2020-ra (15 országos csatorna, 9 regionális csatorna) majd 2023-ra (13 országos televíziós csatorna, 13 regionális csatorna).

⁽⁷¹⁾ A CRa/CDG bevételei (különösen a televíziós jelterjesztési szolgáltatásokból származó bevételek) kismértékben, a 2017 márciusával záruló pénzügyi évben regisztrált [0–1,500] millió CZK-ról a 2020 márciusával záruló pénzügyi évre [0–1,500] millió CZK-ra, majd a 2021 márciusával záruló pénzügyi évre [0–1,500] millió CZK-ra nőttek, majd 2022 márciusára [0–50] %-kal [0–1,500] millió CZK-ra, 2023 márciusára [0–1,500] millió CZK-ra, 2024 márciusára pedig [0–1,500] millió CZK-ra csökkentek. A DB bevételei (forgalma) a 2016–2023-as időszakban a [0–500] millió CZK tartományon belül ingadoztak.

⁽⁷²⁾ A CRa csoport nyereségessége 2017-ben [0–1,500]/[0–1,000] millió CZK (EBITDA/EBIT), 2023-ban pedig [0–1,500]/[0–1,000] millió CZK volt. Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy Csehország a CRa nyereségességét csak célcsoport-szinten adta meg, amely magában foglalja azokat az egyéb tevékenységeket is, amelyekben a csoport részt vesz.

⁽⁷³⁾ A DB nyereségessége 2017-ben [0–200]/[0–200] millió CZK (EBITDA/EBIT) volt, 2023-ban pedig [0–100]/[0–100] millió CZK-ra csökkent. A haszonkulcs (EBIT/forgalom) 2017-ben [0–50] % volt, majd 2023-ban [0–50] %-ra csökkent.

- (107) A DB továbbá 2012 januárjában vette át a frekvenciafelosztást, és eredeti DVB-T hálózata (4-es multiplex) röviddel a DVB-T2 szabványra való átváltás kezdete előtt készült el (az első adóberendezése a DVB-T2-ben 2017 novemberében kezdett működni). Ezért a DVB-T technológiába történő beruházás leírására sem számviteli, sem technológiai szempontból nem került sor. A DB piaci pozíciójának fenntartása és a veszteségek minimalizálása érdekében elfogadta a DVB-T2 szabványra való áttérést.

4.1.3.2. A munkálatoknak a támogatást nyújtó hivatalos jogi aktusok elfogadása előtti megkezdéséről

- (108) Csehország pontosította, hogy a DTT-üzemeltetők aktív tervezéssel készültek a 700 MHz-es sáv felszabadítására. A 2013–2016 közötti időszakban a DTT-üzemeltetők együttműködést kezdtek a vevőkészülékek gyártóival (tanúsító laboratórium, az eljárás meghatározása és a televízió-vevőkészülékek tanúsításának előmozdítása). Részt vettek továbbá a televíziós antennák karbantartását végző vállalatokkal tartott szemináriumokon és megbeszéléseken. Tehát a DTT-üzemeltetők már 2017 márciusa előtt beruháztak a folyamatba, még úgy is, hogy e költségeikért nem járt kompenzáció.

4.1.4. Szükségesség

4.1.4.1. Az európai parlamenti és tanácsi határozat értelmében elszámolható költségek finanszírozásának szükségességéről

- (109) Csehország a kompenzáció szerinti elszámolható költségeket közvetlen költségeknek tekintette, mivel azok közvetlenül kapcsolódnak a 700 MHz-es frekvenciasáv felszabadításának végrehajtásához, és azokat hasonló ügyekben uniós szinten is ilyen költségként ismerték el. Az átmeneti hálózatok, a DVB-T2 technológia és a HEVC tömörítési szabványok szükségesek voltak a zökkenőmentes átváltáshoz, a spektrum optimalizálásához és a szolgáltatások nézők általi hozzáférhetőségének fenntartásához. E beruházások kompenzálása indokolt, mivel a műsorszórás folyamatossága biztosításának és az európai harmonizációs célkitűzéseknek való megfelelés objektív szükségességén alapul.
- (110) Csehország úgy ítélte meg, hogy a technológiai korszerűsítés a nemzeti körülmények közötti zökkenőmentes átváltás előfeltétele, még akkor is, ha a más tagállamok által kialakított támogatási programok nem feltétlenül tartalmaztak technológiai korszerűsítést.
- (111) A technológiai korszerűsítés szükségességét illetően:

1. Valamennyi DTT-üzemeltető az európai parlamenti és tanácsi határozat által érintett 700 MHz-es sávban található frekvenciafelosztást használt. Önmagában a sáv felszabadítása nem lett volna megoldható a csehországi televíziós műsorszolgáltatásban mutatkozó súlyos fennakadások nélkül. Ebben a helyzetben szükségessé vált a 700 MHz-es frekvenciartomány alatti sáv fennmaradó spektrumában a DTT-hálózatok komplex átalakítása.
2. A nemzeti körülmények között azonban a 700 MHz-es sávot a frekvenciák nemzetközi koordinációja miatt (a frekvenciák mintegy 30 %-a esetében) nem lehetett a spektrumhasználat szempontjából hatékonyabb technológiákra történő technológiai korszerűsítést mellőző átalakítással felszabadítani, vagy a frekvencia-átalakítás a televíziós jel rendelkezésre állásának jelentős csökkenéséhez vezetett volna. Csehország a 2016. évi stratégia előkészítése során megvizsgálta a közvetlen (korszerűsítés nélküli) átalakítás lehetőségét, és arra a következtetésre jutott, hogy fennakadások nélkül nem lehetett volna fenntartani a négy, 98 %-os lefedettséggel rendelkező hálózatot⁽⁷⁴⁾. A DTT-üzemeltetők nem tudták volna teljesíteni a műsorszolgáltatókkal kötött szerződésekben foglalt kötelezettségeiket. Ez a DTT-platformot hátrányos helyzetbe hozta volna az alternatív platformokkal szemben. Ezenkívül a DVB-T hálózatok fenntartása nem lett volna kompatibilis a szomszédos országokkal (különösen Németországgal, Ausztriával és Lengyelországgal).
3. A fennmaradó spektrum hatékony újraelosztásához szükség volt a DVB-T2-vel működő nagy méretű egyfrekvenciás hálózatok használatára. Ilyen nagy méretű egyfrekvenciás hálózatok megvalósítása a DVB-T technológiával nem volt lehetséges⁽⁷⁵⁾. Ha a 700 MHz-es sáv felszabadítását követően nagy méretű egyfrekvenciás hálózatokat üzemeltetnének a DVB-T szabvánnyal, interferencia és lefedettségvesztés következne be (lásd az eljárás megindításáról szóló határozat (64) preambulumbekzdését és az abban szereplő táblázatot).

⁽⁷⁴⁾ A polgárok mintegy 40 %-a esetében szűnt volna meg a jel a televíziós műsorok legalább 25 %-a esetében.

⁽⁷⁵⁾ A DVB-T műsorszórási szabvánnyal működő egyfrekvenciás hálózatok általában csak 67 km-t nem meghaladó kis területeket tudnak kiszolgálni. Ezzel szemben a DVB-T2 átviteli szabvánnyal működő egyfrekvenciás hálózatok a 134 km-t is elérő nagyobb területeket is ki tudnak szolgálni. Ezért annak érdekében, hogy az egész országban biztosított legyen az interferencia nélküli lefedettség.

4. Az európai parlamenti és tanácsi határozat a DVB-T2-re történő technológiai korszerűsítést ajánlotta.
5. Csehország több olyan szempontot is kiemelt, amelyek az Arthur D. Little által készített ADL-tanulmányból erednek. A 700 MHz-es sáv felszabadítására vonatkozó döntés nem volt technológiasemleges, továbbá egy működő piacot torzított, ami kárt okozott a DTT-üzemeltetőknek és a háztartásoknak. A bejelentett intézkedés biztosítja a DVB-T2 szabványra való idő előtti átállás finanszírozását, és részben pótolja a DVB-T technológiába befektetett meg nem térülő költségeket, amelyeket a várható beruházási ciklusban legalább az érvényes frekvenciafelosztások lejáratáig (2021–2024) költöttek el, ezzel enyhítve a DTT-üzemeltetőknek okozott hátrányokat.
6. A nagy méretű egyfrekvenciás hálózatok hiánya a 4-es hálózatban a hálózat régiókba sorolásának tudható be (amely regionális televíziós tartalmakat tesz lehetővé). Mindazonáltal annak ellenére, hogy nem alkalmaz nagy méretű egyfrekvenciás hálózatokat, a 4-es hálózat még így is technikai előnyökre tesz szert a DVB-T2-re történő korszerűsítésből, például a megnövekedett kapacitásból és a jobb működésből. Ezenkívül a 4-es hálózat korszerűsítésének elmaradása hátrányos helyzetbe hozta volna ezt a hálózatot, miközben más hálózatokat korszerűsítettek.
7. A HEVC tömörítési szabványra való átállásra azért is volt szükség, hogy elegendő kapacitást biztosítsanak a szükséges minőségű műsorok sugárzásához, a közszolgálati műsorok és a kereskedelmi tartalmak elérhetőségének megtartása mellett. Egy alternatív megoldás, például a régebbi tömörítési szabványokhoz (pl. AVC/H.264) való ragaszkodás ahhoz vezetett volna, hogy korlátozni kellett volna az elérhető műsorok számát vagy csökkenteni kellett volna azok minőségét. A DVB-T2 szabványra való átállás a spektrumhatékonyság miatt elkerülhetetlen volt, és ezt a szabványt az európai országokban a HEVC szabvánnyal együtt széles körben alkalmazzák. A HEVC modern szabvány, amely megfelel a digitális műsorszórásra vonatkozó jelenlegi követelményeknek, és bevezetése összhangban volt a hosszú távú technológiai trendekkel.

(112) Az átmeneti hálózatok szükségességét illetően:

1. Ezekre a hálózatokra azért volt szükség, hogy elkerüljék a fennakadásokat, ösztönözzék a háztartásokat a vevőberendezéseik lecserélésére és a DVB-T2 adásokkal való ismerkedésre. A párhuzamos műsorszórás átlagosan 4 évre gyorsította fel a vevőkészülékek cseréjét⁽⁶⁾ (a szokásos hatéves vagy annál hosszabb csereciklusról). A vevőkészülékek (kompenzáció nélküli) tanúsítási folyamata⁽⁷⁾ szintén elengedhetetlen volt a sikeres átálláshoz. A tanúsított eszközöket matricával látták el és így értékesítették, ami szintén a tájékoztató kampányok részét képezte. A Česká televize által HD-formátumban végzett párhuzamos műsorszórás szintén ösztönözte a kompatibilis vevőkészülékek vásárlását.
2. A nem szociálisan érzékeny átállás negatív hatással lett volna a DTT-műsorszórásra. Az intézkedés nélkül a párhuzamos műsorszórásra korlátozottabb feltételek mellett került volna sor (egyes régiók esetében és korlátozott ideig).
3. A 700 MHz-es sáv felszabadítását követően a DVB-T2 szabványra való áttérést a spektrum korlátozott rendelkezésre állása miatt nem lehetett volna úgy megtervezni, hogy átmeneti hálózatokat használnak a párhuzamos műsorszórás időszakára.

4.1.4.2. A piaci hiányosság fennállásáról

(113) Csehország jelezte, hogy a kompenzációra különösen azért volt szükség, mert a 700 MHz-es sáv felszabadításából eredő korszerűsítésre a 800 MHz-es sáv korábbi (azaz 2012-ben lezajlott) felszabadítása után került sor, ami szintén költségekkel járt a DTT-üzemeltetők számára.

⁽⁶⁾ Csehország tájékoztatást nyújtott a tévékészülék-eladások különösen 2017-től kezdődő növekedéséről. A DVB-T2/HEVC-vevőkészülékkel felszerelt háztartások becsült aránya a 2016. évi 13 %-ról 2017-ben 28 %-ra, 2018-ban 49 %-ra, 2019-ben 77 %-ra és 2020-ban 100 %-ra nőtt. Figyelembe kell venni, hogy az átmeneti hálózatok kiépítése fokozatosan zajlott: 2017-ben még egyetlen, 60 %-os lefedettségű hálózat volt, majd 2018-ban már 3 hálózat, amelyek összesített lefedettsége 238 % volt.

⁽⁷⁾ Ezt a folyamatot a CRA (tanúsító laboratórium) és a kiskereskedők végezték a Cseh Távközlési Hivatal által kiadott és aktualizált D-Book CZ alapján (amely kompatibilis a hasonló német D-Bookkal).

(114) A DTT-üzemeltetők nem álltak készen arra, hogy 2020-ban saját kezdeményezésükre beruházzanak. A DTT-műsorszórását érintő, a 700 MHz-es sáv felszabadításából eredő piaci hiányosságáról szóló aktualizált ADL-tanulmány már eleve úgy becsülte, hogy a DTT-üzemeltetők beruházási ciklusa 2024-ig tart, dokumentálta a nézőkre és a DTT-üzemeltetőkre a 700 MHz-es sáv 2020-as felszabadításából eredő negatív hatásokat, és az intézkedést (szabályozott átállást) olyan megoldásként mutatta be, amely a szükséges beruházásokra ösztönzi a DTT-üzemeltetőket.

(115) Csehország a műsorszolgáltatók részéről határozott ellenállást dokumentált az átállás finanszírozásával kapcsolatban ⁽⁷⁸⁾.

4.1.5. Megfelelőség

4.1.5.1. Arról, hogy a tájékoztató/tanúsítási kampány elegendő lett volna-e

(116) Csehország ragaszkodott ahhoz, hogy a kompatibilis vevőkészülékek értékesítésének növekedésére vonatkozó adatok relevánsak a párhuzamos műsorszórás észszerű időtartamának bizonyítása szempontjából. Csehország megismételte, hogy a készülékek értékesítésének növekedése és széles körű elfogadottságuk lényeges mutatója a párhuzamos műsorszórás megfelelőségének.

(117) Csehország pontosította, hogy a meglévő DVB-T hálózatok leállításának kezdetével kapcsolatos tájékoztató kampányt csak 2019 októberében indították el. A 2016. évi stratégia 2016 közepén történt elfogadását követően azonban már elindították a tájékoztató kampány más részeit, amelyek fokozatosan bontakoztak ki a különböző médiumokban és a televízióban, például a tanúsításra, az eljárásra vonatkozó információk és regionális információk megosztásával.

4.1.5.2. A háztartásoknak nyújtott pénzügyi utalványok felhasználásának lehetőségéről

(118) Csehország jelezte, hogy elegendő tényszerű bizonyítékot nyújtottak be, beleértve a háztartásoknak nyújtott pénzügyi utalványok költségszámításait is, amelyek egyértelműen azt mutatják, hogy az intézkedés más lehetőségeknél előnyösebb volt az állam és a háztartások számára. A pénzügyi utalványok költségei mellett forgalmazási költségek is felmerülnek, továbbá a szükséges jogszabályokat is meg kell határozni, ami 1–2 évvel késleltetné a folyamatot.

(119) Ami az utalványok technológiasemlegességét illeti, Csehország kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a 700 MHz-es sáv DTT-üzemeltetők általi felszabadításából eredő negatív hatások enyhítése érdekében olyan technológiasemleges intézkedést kellene elfogadni, amely pozitív hatást gyakorol az egymással versenyben álló platformokra. Ez tovább fokozná a piaci hiányosságot.

4.1.5.3. A 700 MHz-es frekvenciasáv felszabadításának elhalasztására irányuló lehetőségéről

(120) Csehország kifejtette, hogy az európai parlamenti és tanácsi határozat értelmében a 700 MHz-es sáv felszabadításának két évvel történő elhalasztására vonatkozó lehetőséget a gyakorlatban csak a nem uniós országokkal határos országok számára biztosított. Csehország elutasította ezt a lehetőséget, mivel a megfelelés és a szomszédos államokkal (különösen a leghosszabb szomszédos határral rendelkező államokkal) való harmonizáció a megadott időkereten belül megvalósítható és lehetséges volt.

4.1.6. Arányosság

4.1.6.1. A párhuzamos műsorszórás időtartamáról

(121) Csehország emlékeztetett arra, hogy a párhuzamos műsorszórás kellően hosszú időtartamának fő célja a háztartások szükségleteinek figyelembevétele volt. A kompenzáció az átmeneti hálózatok üzemeltetése során felmerült tényleges költségeknek felel meg, és nem azért hozták létre, hogy piaci előnyhöz juttassa a DTT-üzemeltetőket, hanem a szabályozási követelményekre adott szükséges válaszként. Az átállás időzítését úgy határozták meg, hogy minimalizálják a felhasználókra gyakorolt hatást, továbbá a kompenzáció a DTT-üzemeltetők tényleges költségeit tükrözi, függetlenül a használati jogok időtartamától.

⁽⁷⁸⁾ Televíziós szövetségek együttes nyilatkozata az UHF-sáv csehországi jövőbeli használatáról (2015. szeptember 17.).

- (122) Csehország kifejtette, hogy a kellően hosszú átmeneti időszak jelentősen csökkentette azon háztartások számát, amelyek kénytelenek lettek volna a természetes cserecikluson kívül új vevőkészülékbe beruházni, ami csökkentette a háztartásokra a 700 MHz-es sáv felszabadításából eredő további terheket. Csehország a párhuzamos műsorszórás elsősorban polgárainak a vevőkészülékek cseréjével összefüggő valódi szükségleteire és a kiskereskedelmi piacnak a készülékek leszállítására irányuló képességére alapozta. Még a természetes csereciklus előtt kellett ösztönözni a vevőkészülékek cseréjét.
- (123) Figyelembe kellett venni olyan szempontokat is, mint az időjárás (pl. télen nem praktikus az adóantenna-rendszerek cseréje) és a támogató vállalatok kapacitása (a jelentősen rövidebb ideig tartó párhuzamos műsorszórás nem hagyott volna időt a háztartásoknál található antennaberendezések szervizelésére) ⁽⁷⁹⁾. Emellett a párhuzamos műsorszórás során figyelembe vették a nagy méretű egyfrekvenciás hálózatok gyakorlati tesztelésének, kiépítésének és üzemeltetésének biztosítását is ⁽⁸⁰⁾.
- (124) A rövidebb időtartam műszaki és gazdasági problémákhoz vezethetett volna, különösen azokban a régiókban, ahol a vevőkészülékek cseréje lassabban zajlott. Az új technológia (DVB-T2/HEVC) előnyeit (minőség, elérhetőség, a rendelkezésre álló csatornák számának további emelkedése stb.) hosszabb időn keresztül kellett egyértelműen bemutatni a háztartásoknak.
- (125) Csehország jelezte, hogy az átmeneti hálózatok használata valamennyi televízióállomás esetében lehetővé tette a DVB-T2 hálózatokra való zökkenőmentes átállást, ami közvetlen átállással, azaz rövid, 3–4 hónapos időszak alatt nem lett volna megvalósítható, amint azt a panaszosok feltételezték. A párhuzamos műsorszórás teljes időtartama nem határozható meg pontosan három és fél évben, mivel ez az átállás teljes időtartama, nem pedig az adóberendezésenkénti tényleges simulcast-időszak. Az 1-es hálózat esetében például a párhuzamos műsorszórás átlagos hossza 19 hónap volt ⁽⁸¹⁾.
- (126) Az analógról a digitálisra való átállás hat hónapos időszakára való hivatkozás, amelyet a Cseh Távközlési Hivatal sürgősen hosszúnak ítélt ⁽⁸²⁾, kifejezetten erre a helyzetre vonatkozik. Az analógról digitálisra történő átállást (Csehországban 2008–2012 között) a piac jelentős innovatív lépésként fogadta el, amely komoly hozzáadott értéket teremt, ellentétben a 700 MHz-es sáv kötelező felszabadításával.
- (127) Csehország emlékeztetett arra, hogy a párhuzamos műsorszórás a társadalmilag elfogadható átállás eléréséhez szükséges időre korlátozódott, és hogy a DTT-üzemeltetők nem realizáltak bevételt az átmeneti hálózatokból.
- (128) Csehország meg van győződve arról, hogy a két szabvány szerinti párhuzamos műsorszórás hosszának kérdése teljes mértékben nemzeti hatáskörbe tartozik, és a nemzeti hatóságok kizárólagos döntése. Ez a megközelítés nemcsak az új műsorszórási szabványra való átállás műszaki és gazdasági vonatkozásait tükrözi, hanem a folyamat szociális dimenzióját is. Csehország úgy véli, hogy a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt negatív hatások korlátozottak, és a pozitív hatások egyértelműen ellensúlyozzák azokat.

4.1.6.2. Bizonyos elszámolható költségek relevanciájáról

- (129) A kompenzáció a 700 MHz-es sáv zökkenőmentes felszabadításának biztosítása során felmerült tényleges költségeket tükrözi, és nem tekinthető túlzottnak. Az intézkedést úgy alakították ki, hogy minimalizálja a piaci torzulásokat és biztosítsa a földfelszíni televízió-műsorszórás folyamatosságát. A beruházás elsődleges kedvezményezettjei nem a DTT-üzemeltetők, hanem ők viselték az átállással kapcsolatos fő költségeket, ezért a kompenzáció indokolt.

⁽⁷⁹⁾ A rendelkezésre bocsátott információk alapján úgy tűnik, hogy a jobb vétel érdekében egyes antennákat módosítani kellett (azaz a családi házak tetején található antennákat és a társasházak közös TV-antennáit).

⁽⁸⁰⁾ Tesztelni kellett és ki kellett igazítani az átmeneti hálózatok működését annak érdekében, hogy azokat a jogszabályoknak megfelelően működtessék. Ez többek között az olyan problémák kiküszöbölését célzó eljárások tesztelését foglalta magában, mint az egyfrekvenciás hálózatok visszhangja/elővisszhangja egyes konkrét területeken vagy az interferenciaproblémák (DVB-T2 kontra 4G LTE). Az új szabvány szerinti hálózatok létrehozása és üzemeltetése műszakilag megterhelő volt, számos probléma megoldásával és számos, a végfelhasználóra közvetlen hatást gyakorló nehézség megszüntetésével járt. Például a 2019 szeptembere és 2020 decembere közötti időszakban az egyik DTT-hálózatüzemeltető a DVB-T2 szabvány szerinti jelvéttel kapcsolatban 8 773 panaszt rögzített.

⁽⁸¹⁾ Ez a műszaki átállási tervben tervezett időtartam, amelyet később a bejelentett intézkedés szerinti kompenzáció hatálya alá nem tartozó Covid-intézkedések szükségessége miatt módosítottak.

⁽⁸²⁾ Elérhető a következő címen: https://www.ctu.cz/cs/download/digitalni_vysilani/prubezna_zprava_tpp_06-2010.pdf.

- (130) Csehország nem értett egyet azzal az érveléssel, hogy a támogatás mértéke nem veszi figyelembe a DVB-T2/HEVC-re való átállásnak a használati jogok keretében való időzítését. Az az érv, hogy a támogatást az engedélyek fennmaradó időtartama szerint kellett volna differenciálni, nem veszi figyelembe azt a tényt, hogy ezeknek az üzemeltetőknek a használati jogaik fennmaradó időtartamától függetlenül, egy adott határidőn belül kellett lebonyolítaniuk az átállást. Ráadásul a frekvenciahasználati jogok 2030-ig történő meghosszabbítása nem változtat azon a tényen, hogy az új technológiákba történő beruházásokat a szabályozási követelmények kényszerítették ki, és szükségessé voltak a műsorszolgáltatás folytonosságához.
- (131) Csehország mindenesetre egyértelművé tette, hogy a használati jogok 2030-ig történő meghosszabbítása nem függött az átállástól és a technológiai korszerűsítéstől. A frekvenciafelosztás 2030-ig végrehajtott meghosszabbítása nem kompenzációs jellegű, hanem inkább korlátozó jellegű volt a jogi keret tekintetében, mivel a 700 MHz-es frekvenciasáv felszabadításának hiányában a DTT-üzemeltetőknek joguk lett volna kérni a 2030-ig történő meghosszabbítást (még a DVB-T szabvány megtartása mellett is).
- (132) Csehország azzal sem értett egyet, hogy a DVB-T2/HEVC hálózatokba történő beruházások költségeinek kompenzációjára nyújtott támogatás összegének kiszámításához használt paraméterek relevanciája nem volt megalapozott. A tárgyi eszközök havi értékcsökkenésének alkalmazása szokásos módszer, amely biztosítja a tényleges beruházási költségek fokozatos figyelembe vételét, és összhangban van a számviteli elvekkel; lehetővé teszi a beruházások gazdasági értékének egy adott időszakon keresztül történő pontos meghatározását és annak biztosítását, hogy a támogatás megfeleljen a ténylegesen felmerült költségeknek.
- (133) Ami az értékcsökkenésnek/amortizációnak az átmeneti hálózatok tőkekiadási költségeinek becslésére való alkalmasságát illeti, Csehország megerősítette, hogy az értékcsökkenési időszak az érintett berendezésnek az érintett üzemeltető (kedvezményezett) elszámolásai szerinti hasznos élettartamán ⁽⁸³⁾ alapul. A számvitelre vonatkozó cseh jogszabályok ⁽⁸⁴⁾ szerint a számviteli célokra használt hasznos élettartamnak meg kell felelnie a valóságnak. Tehát az értékcsökkenés megakadályozza az érintett eszközökhöz kapcsolódó CAPEX-költségek túlértékelését. Emellett az értékcsökkenés abban az esetben tükrözi az eszköz értékének csökkenését, ha azt újra felhasználják a végleges hálózatokon (pl. ha egy öt éves hasznos élettartamú eszközt két évig használtak az átmeneti hálózatokon, akkor a végleges hálózatokon csak a fennmaradó három év lesz az élettartama).

4.1.6.3. Arról, hogy a DVB-T2 szabvány gyorsított végrehajtását nem ellensúlyozzák-e a kereskedelmi előnyök

- (134) Csehország kifejtette, hogy a DVB-T2 lassabb bevezetésének kontrafaktuális forgatókönyve az európai parlamenti és tanácsi határozatból eredő kényszerátállítás idején nem létezett részletes felvázolt formában. Tekintettel a technológia piaci megújításának hosszú távú horizontjára, az üzemeltetők az intézkedés idején nem dolgoztak ki alternatív piaci megújítási forgatókönyvet. Csehország benyújtotta a DVB-T hálózat egyik kedvezményezettjének 2010. évi üzleti tervét ⁽⁸⁵⁾, de nem nyújtott be az intézkedéssel egy időben készült üzleti tervet. Mindazonáltal Csehország hivatkozott az aktualizált ADL-tanulmányra – az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium által megrendelt szakértői tanulmányra –, amely több forgatókönyvet is elemzett: i. DVB-T2 szabványra történő korszerűsítés párhuzamos műsorszórás mellett, ii. DVB-T2 szabványra történő korszerűsítés párhuzamos műsorszórás nélkül, és iii. a DVB-T megtartása, a lefedettség csökkenése mellett ⁽⁸⁶⁾. A tanulmány minőségi és mennyiségi értékelést nyújtott a különböző érdekelt felek (azaz a DTT-üzemeltetők, a televíziós műsorszolgáltatók, a háztartások és az állam) költségeiről. Csehország szerint az előzetes elemzés szerinti számszerűsített költségek egyértelműen azt mutatták, hogy az egyidejű átállás a legjobb lehetőség arra, hogy az intézkedés hatását a szükséges minimumra korlátozzák, valamennyi érdekelt felet figyelembe véve.

⁽⁸³⁾ Jellemzően: adóberendezések és átalakítók ([kevesebb mint 10] év), GPS-vevők ([kevesebb mint 10] év), antenna tápegységek ([kevesebb mint 10] év), hűtőberendezések ([7–15] év), szünetmentes tápegység ([7–15] év), ellenőrző berendezések ([kevesebb mint 10] év), elosztás ([kevesebb mint 10] év), fejállomás-kódolók és állványok ([kevesebb mint 10] év), fejállomás-kapcsolók és szerverek ([kevesebb mint 10] év).

⁽⁸⁴⁾ A számvitelről szóló 563/1991 Coll. törvény.

⁽⁸⁵⁾ A CRA igazgatótanácsa részére tartott 2010. július 21-i prezentáció, amely a 2010 szeptembere és 2023 decembere közötti időszakra vonatkozó értékelést/üzleti esettanulmányt tartalmaz.

⁽⁸⁶⁾ A cseh hatóságok az átállási forgatókönyvek előzetes értékelése során mérlegelték a DVB-T2 piacvezérelt bevezetésének lehetőségét, de a piacvezérelt bevezetés forgatókönyve nem szerepelt a végleges tanulmányban, mivel Csehország esetében ez nem tudott megfelelő megoldást kínálni.

4.1.6.4. Arról, hogy az elszámolható költségeket kompenzálták-e egyéb támogatási programok

- (135) Ami az egyéb támogatási intézkedésekkel való halmozódás hiányát illeti, Csehország megerősítette, hogy a Cseh Távközlési Hivatal elvégezte az elszámolható költségek részletes ellenőrzését annak biztosítása érdekében, hogy csak a releváns költségeket vegyék figyelembe, és hogy ne legyenek olyan költségek, amelyek más támogatási intézkedés alapján már kompenzáció tárgyát képezték. Csehország hangsúlyozta, hogy az összes releváns költség szerepel az egyes kedvezményezettek könyvelésében, és hogy a Bizottság által jóváhagyott intézkedések értelmében az egyes kedvezményezettek részére kompenzált költségek teljes összege nem haladhatja meg az egyes kedvezményezettek könyvelésében szereplő releváns költségek teljes összegét. A Cseh Távközlési Hivatal részletesen ellenőrizte az elszámolható költségeket, figyelmen kívül hagyva minden olyan költséget, amely egy másik támogatási program alapján nyújtott kompenzáció tárgyát képezte. Csehország irrelevánsnak és alaptalannak tartja a panaszosok azon állítását, hogy a Cseh Távközlési Hivatal szakértői elfogultak. A Cseh Távközlési Hivatal a jogi keretnek megfelelően végzi ellenőrzéseit (az elektronikus hírközlésről szóló törvény 27. szakaszának (5) bekezdése).

4.1.7. Pozitív hatások

- (136) Csehország nem értett egyet a Telly azon állításával, hogy az intézkedés korlátozott pozitív hatásokkal járt ((153) preambulumbekkezdés). A panaszos figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy a televíziós jelek DTT-platformon történő terjesztése az alternatív platformoktól (műhold, IPTV, kábel) eltérő gazdasági modellen alapul. A DTT esetében a domináns modell a szabadon fogható szolgáltatások modellje, amelyek esetében a televíziós jelek továbbításának költségeit a műsorszolgáltatók fizetik a DTT-hálózat üzemeltetőinek, így e szolgáltatások a nézők számára ingyenesek. Az alternatív platformok esetében a nézők fizetnek mind a jel továbbításáért, mind a televíziós tartalomért.
- (137) Csehország kifejtette, hogy a DVB-T2/HEVC szabványra való átállás pozitív hatásai a vevőkészülékek tekintetében jobban felszerelt háztartásokat eredményeztek, ami más versenytárs platformok számára is előnyös volt.

4.1.8. Negatív hatások

- (138) A 700 MHz-es sáv felszabadítására viszonylag hamar került sor azután, hogy a DTT-üzemeltetők felszabadították a 800 MHz-es sávot (ez 2012-ben fejeződött be). Csehország azt állította, hogy 2012 óta egészséges verseny folyik a televíziós tartalom piacán a különböző platformok között. A 700 MHz-es sáv felszabadítása azonban csak a DTT-üzemeltetőket érintette, akiknél ezzel összefüggő költségek keletkeztek, és versenyhelyzetük a versenytárs platformok javára romlott.
- (139) Csehország emlékeztetett arra, hogy a 700 MHz-es sáv ellenőrizetlen felszabadításából eredő, a háztartások számára költségmentes DTT-platformokat érintő esetleges károk hatással lehettek volna a háztartásokra, amennyiben a háztartások arra kényszerültek volna, hogy a DTT-lefedettség romlása esetén alternatív platformokra térjenek át.
- (140) Csehország alapvetően nem értett egyet azzal az állítással, hogy a legkevésbé progresszív platformot részesítette előnyben, ami kárt okozott a versenytárs platformoknak, és káros hatást gyakorolt a közérdekre. A technológiaiák kiválasztása kizárólag az európai parlamenti és tanácsi határozatban foglalt javaslaton alapult, ugyanakkor a szomszédos országokkal való kompatibilitást is tiszteletben tartották. Ezzel szemben a bizonyítékok azt mutatják, hogy a széles sáv iránti érdeklődés a DVB-T2/HEVC-re való átállásnak és a HbbTV-lehetőségek használatának köszönhetően növekszik. A DTT valóban kezd a szélessávú-használat belépési pontjaként működni.

4.1.9. Támogatáshalmozás

- (141) Csehország megerősítette, hogy a bejelentett intézkedés keretében a három DTT-üzemeltetőnek nyújtott kompenzáció nem halmozható más, az ugyanazon elszámolható költségeket finanszírozó intézkedéssel.

4.2. A panaszosoktól kapott észrevételek

4.2.1. Általános észrevételek

- (142) A Telly emlékeztetett az eljárás megindításáról szóló határozat elfogadása előtt tett észrevételeire, amelyekben kifejtette, hogy a Bizottságnak ebben az esetben ugyanazokat az értékelési kritériumokat kell alkalmaznia, mint a spanyolországi DTT-re vonatkozó SA.28599. sz. ügyben hozott határozatában ⁽⁸⁷⁾.

⁽⁸⁷⁾ A Bizottság 2021. június 10-i C(2021) 4048 final határozata a Spanyolország által a digitális földfelszíni televíziózás távoli és kevésbé urbanizált területeken történő kiépítésére (Kasztília-La Mancha régió kivül) odaítélt SA.28599 (C 23/2010 [korábbi NN 36/2010, korábbi CP 163/2009]) sz. állami támogatásról (HL L 417., 2021.11.23., 1. o.).

- (143) A Telly jelezte, hogy az információkhoz való szabad hozzáférésre vonatkozó nemzeti szabályok alapján fért hozzá Csehországnak az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeihez. A panaszos úgy ítélte meg, hogy Csehország észrevételei rövidek voltak, és nem szolgáltatott új információkat vagy bizonyítékokat, ellentétben azzal a követelménnyel, hogy a tagállamnak kell bizonyítania az intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét.

4.2.2. Az uniós jog megsértése

- (144) A Telly nem értett egyet a Bizottság következtetésével, amely szerint nem állapította meg az uniós jog rendelkezéseinek vagy elveinek megsértését (az eljárás megindításáról szóló határozat (116) preambulumbekkezdése). A panaszos különösen úgy vélte, hogy az intézkedés ellentétes az egyenlő bánásmód elvével⁽⁸⁸⁾ és a technológiasemlegesség elvével, amelyek véleménye szerint a Bizottság állami támogatással kapcsolatos gyakorlatának középpontjában állnak, amint azt az uniós bíróságok is megerősítették⁽⁸⁹⁾. A Tellynek nincs tudomása olyan tagállamról, amely akár elméletileg fontolóra vette volna, hogy támogatást nyújtson a DTT-üzemeltetőknek a technológiafejlesztéshez vagy a párhuzamos műsorszóráshoz.

4.2.3. Ösztönző hatás

- (145) A Telly úgy ítélte meg, hogy Csehország azon beadványa, amely szerint a DTT-üzemeltetők már 2017. március 1. előtt beruháztak a DVB-T2/HEVC szabványra való átállásba ((108) preambulumbekkezdés), még inkább azt erősíti meg, hogy az intézkedésnek nem volt ösztönző hatása, mivel ez azt mutatja, hogy az üzemeltetők jóval a műszaki átállási terv elfogadása előtt készen álltak a beruházásra. Irreleváns az a tény, hogy az átmeneti hálózatok megkezdése előtt felmerült költségek nem képezték kompenzáció tárgyát.

4.2.4. Szükségesség

- (146) A Telly egyetértett azzal, hogy a 700 MHz-es sáv felszabadítására vonatkozó politikai döntés uniós szabályozási intézkedések eredménye, azonban úgy véli, hogy ez önmagában nem utal piaci hiányosságra. A Telly egyetértett a Bizottság által az eljárás megindításáról szóló határozatban kifejtett kételyekkel, és jelezte, hogy nem érkezett magyarázat arra, hogy a DTT-üzemeltetők miért ne lennének hajlandók állami támogatás nélkül folytatni a tevékenységet.
- (147) Ami az átmeneti hálózatok létrehozásának szükségességét illeti, a panaszos úgy vélte, hogy nem állna fenn jelentős interferencia, mivel más tagállamoknak egyértelműen sikerült ilyen negatív externáliák nélkül felszabadítaniuk a 700 MHz-es sávot. A panaszos emlékeztetett arra, hogy más technológiai platformoknak maguknak kell viselniük a korszerűsítéssel és a párhuzamos műsorszórással kapcsolatos költségeiket. A Telly úgy vélte, hogy a háztartások nem veszítették volna el a DTT-műsorszóráshoz való hozzáférést, ha a 700 MHz-es sáv felszabadítására észszerű, más tagállamokhoz hasonló módon került volna sor.

4.2.5. Megfelelőség

- (148) A panaszos meg van győződve arról, hogy az intézkedés azért sem megfelelő, mert hatékonyabb és kevésbé beavatkozó jellegű alternatívák is rendelkezésre álltak. A panaszos úgy véli, hogy a háztartásoknak nyújtott közvetlen támogatás sokkal kevésbé lett volna torzító hatású, kevésbé költséges és technológiasemleges lett volna. Ez a megoldás más tagállamokban jól működött⁽⁹⁰⁾. A panaszos nem értette, hogy az intézkedés hogyan segített kezelni a háztartások állítólagos negatív hozzáállását ahhoz, ha irányított átállás hiányában elveszítik a DTT-platformhoz való hozzáférést.

⁽⁸⁸⁾ Lásd: a Törvényszék 2021. február 17-i ítélete, Ryanair DAC kontra Bizottság, T-238/20, ECLI:EU:T:2021:91, 29. pont; vagy a Bíróság 2008. április 15-i ítélete, Nuova Agricast, C-390/06, ECLI:EU:C:2008:224, 50. és 51. pont.

⁽⁸⁹⁾ Lásd például: a Törvényszék 2015. november 26-i ítélete, Spanyolország kontra Bizottság, T-461/13, ECLI:EU:T:2015:891, 18. és 56. pont.

⁽⁹⁰⁾ Lásd: a Bizottság 2017. július 19-i határozata, SA.48386 (2017/N) – France Fonds d'accompagnement de la réception télévisuelle (HL C 307., 2017.9.15.). Lásd: a Bizottság 2019. április 12-i határozata, SA.51079 – A társasházak számára nyújtott audiovizuális műsorveteli támogatás (TRTEL) (HL C 194., 2019.6.7.).

- (149) Ami Csehország azon érvét illeti, amely szerint az utalványok forgalmazása forgalmazási költségekkel jár, a panaszos a Cseh Posta által nyújtott egyetemes postai szolgáltatások igénybevételének lehetőségére hivatkozott. Ami Csehország azon érvét illeti, amely szerint az utalványokra vonatkozó jogszabályok elfogadása legalább két évet vett volna igénybe, a panaszos ezt az időtartamot összevetette a párhuzamos műsorszolgáltatás három és fél éves időtartamával.
- (150) Ami azt az érvet illeti, hogy egy tanúsítási kampány megfelelőbb lehetett volna, mint egy hosszú ideig tartó párhuzamos műsorszórás, a panaszos szerint Csehország csak 2019 októberében, azaz több mint két évvel a párhuzamos műsorszórás 2017. március 1-jei megkezdése után indította el az egész országra kiterjedő hivatalos tájékoztató kampányt. Hozzáteszi, hogy nem támasztják alá bizonyítékok azt az állítást, amely szerint a tájékoztató kampány 2016 közepén indult, és azóta fokozatosan épült ki.

4.2.6. *Arányosság*

- (151) A Telly úgy ítélte meg, hogy Csehország nem adott új magyarázatot a párhuzamos műsorszórás 3–4 hónapot (vagy akár hat hónapot) meghaladó időtartamára vonatkozóan, hanem csupán az eljárás megindításáról szóló határozatot vitatja akkor, amikor a vevőkészülékek eladásának növekedésére hivatkozik. A panaszos nem értett egyet azokkal az érvekkel sem, amelyek szerint az analógról a digitálisra való átállás nem használható fel hasonló helyzetként a DVB-T2/HEVC szabványra történő technológiai korszerűsítés során a párhuzamos műsorszórás észszerű időtartamának meghatározásához.
- (152) A Telly úgy vélte, hogy Csehország nem nyújtott be új bizonyítékot vagy indokolást arra vonatkozóan, hogy az intézkedés valóban olyan költségek kompenzációjára korlátozódik-e, amelyeket nem fedeztek már eleve más intézkedések. Csehország ezt az állítást úgy fogalmazta meg, hogy nem szolgáltatott arra vonatkozó bizonyítékot, hogy a Cseh Távközlési Hivatal minden egyes kedvezményezett esetében részletesen ellenőrizte az elszámolható költségeket. A panaszos a Cseh Távközlési Hivatal esetleges elfogultságára hivatkozott, és arra utalt, hogy a független szakértők megfelelőbbek lennének. Azt is felvetette, hogy pusztán az említett elszámolható költségek ellenőrzése nem válasz a Bizottság kétségeire.

4.2.7. *Pozitív hatások*

- (153) A Telly egyetértett azzal, hogy a jól működő médiakörnyezet és a médiapluralizmus fontos a működő demokráciák és gazdaságok számára. Az intézkedés pozitív hatásai azonban korlátozottak. Különösen úgy véli, hogy téves Csehország azon érve, amely szerint a televíziós műsorszórás szempontjából Csehországban a DTT-platform az egyetlen szabadon fogható platform, mivel nincs olyan jogi szabályozás vagy szerződéses garancia, amely megakadályozná a kereskedelmi műsorszolgáltatókat abban, hogy a DVB-T2 szabványra való átállást követően titkosítsák műsoraikat.

4.2.8. *Negatív hatások*

- (154) A panaszos azzal érvelt, hogy Csehország a legkevésbé progresszív televíziós technológia (azaz a DTT) támogatása mellett döntött, ami nemcsak a versenytárs technológiákat károsította, hanem végső soron az ügyfelekre is negatív hatást gyakorolt. A Telly emlékeztetett arra, hogy egy technológiasemleges állami tájékoztató kampányra irányuló jogos elvárás keretében kész bevezetni egy szabadon nézhető DIGI TV-kártyát. A Telly emlékeztetett arra, hogy Csehország két legnagyobb kereskedelmi műsorszolgáltatója (amelyek együttes nézettségi aránya közel 60 %) többször is bejelentette azon szándékát, hogy a DVB-T2 szabvány bevezetését követően titkosítani kívánja műsorai HD-változatát.

4.3. **A kedvezményezettektől kapott észrevételek**

- (155) A Bizottság az intézkedés két kedvezményezettjétől, a CRA-tól és a DB-től kapott észrevételeket ((5) preambulumbekzdés). Az ebben a szakaszban kifejezetten megjelölt esetek kivételével az észrevételek a CRA-tól származnak.

4.3.1. Általános észrevételek

- (156) Az intézkedés hatályát illetően a CRA jelezte, hogy az eljárás megindításáról szóló határozat azt a benyomást kelti, hogy a kompenzáció a DVB-T2/HEVC hálózatok kiépítéséhez és üzemeltetéséhez szükséges új berendezések beruházási költségeire vonatkozik (lásd az eljárás megindításáról szóló határozat (3) preambulumbekzdésének i) pontját és (28) preambulumbekzdésének i) pontját). Az intézkedés azonban pontosan a korlátozott ideig és ingyenesen üzemeltetett három átmeneti hálózat többletköltségeire irányul. Sőt, az intézkedés csak az átmeneti hálózatokhoz használt berendezések értékcsökkenését kompenzálja. E tekintetben nincs jelentősége annak a ténynek, hogy egyes berendezéseket a végleges hálózatokban újra fel lehet használni.
- (157) A CRA szerint az intézkedés célja a) a 700 MHz-es sáv zökkenőmentes és időben történő felszabadításának biztosítása, ami a DTT-üzemeltetőkkel való konszenzus nélkül nem volna lehetséges, b) a DTT-hálózatok életképességének biztosítása legalább 2030-ig, amint azt az európai parlamenti és tanácsi határozat előíranyozza, valamint c) a televíziós műsorszolgáltatás technológiai platformjai közötti status quo megőrzése, megakadályozva ezzel a verseny torzulását.
- (158) A CRA kifejtette, hogy a DTT-platform vitathatatlanul Csehország legerősebb televíziós műsorszóró platformja, és egyértelmű összefüggés van a DTT és a Csehországban szabadon fogható szolgáltatások között. A DTT műsorszórási platform nem kínál fizetős televíziós szolgáltatásokat, a műholdas szolgáltatáson, kábeltévén vagy IPTV-n keresztül pedig nem érhető el szabadon fogható kínálat, még Csehország egy kisebb részén sem. Az eljárás megindításáról szóló határozat (106) preambulumbekzdésében a Bizottság utalt a Skylink/M7 csoport fizetős DTT-szolgáltatása elindításának lehetőségére, azonban ez az információ elévült ⁽⁹¹⁾.
- (159) A CRA úgy vélte, hogy az intézkedés értékelésének összhangban kell lennie a 700 MHz-es sáv felszabadításával kapcsolatos, a Bizottság által már jóváhagyott egyéb intézkedések értékelésével.

4.3.2. A támogatás megléte

4.3.2.1. Az államnak való betudhatóság

- (160) A CRA azzal érvelt, hogy az intézkedés nem tudható be az államnak, mivel a 700 MHz-es sáv felszabadítása és a DVB-T2 szabványra való átállás közvetlenül az Unió által elfogadott jogalkotási aktus (azaz az európai parlamenti és tanácsi határozat) végrehajtásának felel meg. Az európai parlamenti és tanácsi határozat előíranyozza, hogy a tagállamok a spektrumhasználat szempontjából hatékonyabb technológiákra való átállás megkönnyítése érdekében kompenzációt nyújthatnak. Az intézkedés csupán azt biztosítja, hogy Csehország teljesítse az európai parlamenti és tanácsi határozat által előírt célokat.

4.3.2.2. Szelektív előny

- (161) A CRA úgy ítélte meg, hogy nem áll fenn szelektív előny, mivel az intézkedés csak a 700 MHz-es sáv kötelező felszabadításának folyamatából és ezzel összefüggésben a DVB-T2 szabványra való átállásból eredő, a DTT-platformra gyakorolt káros hatásokat enyhíti. Az intézkedés pusztán egy strukturális hátrányért kompenzálja a DTT-üzemeltetőket. Ez egyformán érinti az összes DTT-üzemeltetőt.
- (162) A CRA emlékeztetett arra, hogy a Bíróság kimondta, hogy egy olyan jogszabály, amely annak elkerülésére szorítkozik, hogy valamely vállalkozás költségvetését olyan teher sújtsa, amely rendes körülmények között nem létezne, nem nyújt e vállalkozás számára előnyt ⁽⁹²⁾. Tekintettel a szóban forgó ügy körülményeire, ahol az uniós rendeletek jóval a DTT-beruházási ciklus előtt és a kapcsolódó használati jogok érvényességének tiszteletben tartása nélkül fokozatosan csökkentik a DTT-szolgáltatások számára fenntartott spektrum mennyiségét, helyénvaló az említett intézkedések végrehajtásával összefüggő költségeket a vállalkozás költségvetését sújtó rendkívüli teherként kezelni. Ezek nem minősülnek sem szokásos szabályozási költségeknek, sem a vállalkozás szokásos tevékenységei napi irányításához kapcsolódó költségeknek. A Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a vállalkozás által viselendő szokásos költségek azok, amelyeket valamennyi versenytárs visel ⁽⁹³⁾.

⁽⁹¹⁾ A Skylink fizetős DTT szolgáltatása meghíusult, csak néhány száz előfizetőt tudtak elérni, ezért a vállalat úgy döntött, hogy 2022. június 30-tól megszünteti a kísérleti műsorszolgáltatást.

⁽⁹²⁾ A Bíróság 2006. március 23-i ítélete, Enirisorse SpA kontra Sotacarbo SpA, C-237/04, ECLI:EU:C:2006:197, 48. pont.

⁽⁹³⁾ A Törvényszék 2016. július 14-i ítélete, Németország kontra Bizottság, T-143/12, ECLI:EU:T:2016:406, 132. pont.

- (163) A CRa jelezte, hogy az eljárás megindításáról szóló határozat (79) preambulumbekzdésében szereplő állítás, amely szerint a cseh hatóságok egyoldalúan felszabadíthatták a 700 MHz-es frekvenciasávból a DTT-üzemeltetők rádiófrekvenciáit oly módon, hogy az elektronikus hírközlésről szóló törvény 19. szakasza alapján módosították frekvenciakijelöléseiket, túlzott egyszerűsítésnek minősül. A CRa úgy ítélte meg, hogy az európai parlamenti és tanácsi határozat nem alkalmazandó közvetlenül – nem a DTT-üzemeltetőkre kötelező, hanem címzettjei a tagállamok. Ezért annak ellenére, hogy az elektronikus hírközlésről szóló törvény rendelkezik a frekvenciakijelölésnek az uniós jognak való megfelelés érdekében történő lehetséges módosításáról, e jogalap alkalmazását nem tartották kivitelezhetőnek.
- (164) A CRa érvelése szerint nem vitás, hogy elengedhetetlen volt a cseh hatóságok számára, hogy konszenzusra jussanak a DTT-üzemeltetőkkel annak érdekében, hogy ténylegesen és időben kiürítsék a 700 MHz-es sávot, különben hosszú távú viták és/vagy nemzetközi választottbírósi eljárások kockázatának lettek volna kitéve. Ezenkívül, ha az állam az elektronikus hírközlésről szóló törvény 19. szakaszára hivatkozott volna, fennállt volna a közvetlen veszélye annak, hogy az érintett rádiófrekvenciák de facto kisajátítása miatt kárigények merülnek fel ⁽⁹⁴⁾.
- (165) A CRa rámutatott arra, hogy az átmeneti hálózatokat ingyenesen és nonprofit alapon működtetik, amelyeket egy közpolitikai cél biztosítása érdekében hoztak létre, és a DTT-üzemeltetők számára az egyetlen lehetséges díjazás az intézkedésből származó kompenzáció volt. A 700 MHz-es sáv felszabadításával kapcsolatos széles körű konzultáció során valamennyi televíziós műsorszolgáltató egyértelműen megtagadta a költségek, különösen a párhuzamos műsorszórás költségeinek viselését.
- (166) A CRa érvelése szerint az sem feltételezhető, hogy a DTT-szolgáltatók előnyhöz jutottak. Bevételei a 700 MHz-es sáv felszabadítását és ezzel összefüggésben a DVB-T2 szabványra való átállást követően csökkentek, függetlenül attól, hogy – az eljárás megindításáról szóló határozat (27) preambulumbekzdésében említetteknek megfelelően – a DVB-T2 szabványra való átállás következtében nőtt az adatkapacitás.
- (167) A szelektivitást illetően a CRa ragaszkodott ahhoz, hogy a Bizottságnak magyarázatot kell adnia arra, hogy a DTT-t használó vállalkozásokat miért kell úgy tekinteni, mint amelyek hasonló ténybeli és jogi helyzetben vannak, mint a más technológiákat használó vállalkozások ⁽⁹⁵⁾, amelyeket nem érintett közvetlenül és/vagy negatívan a 700 MHz-es sáv felszabadításának folyamata. A más (pl. műholdas) platformokra vonatkozó általános szabályozási követelmények nem hasonlíthatók össze a 700 MHz-es sáv felszabadításával kapcsolatos konkrét helyzettel. A különböző platformok üzleti modelljei szöges ellentétben állnak egymással ⁽⁹⁶⁾. A DTT-platform nem versenyez közvetlenül más technológiai platformokkal, a DTT a szabadon fogható televíziós szolgáltatásokhoz kapcsolódik, míg más platformok fizetős televíziós szolgáltatásokat kínálnak. Ez összhangban van a Bizottság összefonódási ügyekben hozott határozataival, amelyekben a Bizottság rendszerint elkülöníti egymástól a szabadon fogható és a fizetős televíziós szolgáltatások forgalmazási piacát, tekintettel azok eltérő üzleti modelljeire ⁽⁹⁷⁾.
- (168) Az eljárás megindításáról szóló határozat (88) preambulumbekzdésére hivatkozva a CRa jelezte, hogy az intézkedés a DTT-hálózatok valamennyi üzemeltetőjére irányul. Azért csak három átmeneti hálózat létezett, mivel egy negyedik átmeneti hálózat számára nem állt rendelkezésre frekvencia ⁽⁹⁸⁾. A CRa ezért megegyezett a Cseh Távközlési Hivatallal abban, hogy a CDG – a CRa leányvállalata – nem épít ki saját átmeneti hálózatot, hanem a CRa által üzemeltetett 12. átmeneti hálózatot használja.

⁽⁹⁴⁾ Az aktualizált ADL-tanulmány úgy becsülte, hogy konszenzus hiányában a DTT-üzemeltetők körülbelül 5 448–6 494 millió CZK összeget követelhetnének elmaradt haszonként. Lásd az aktualizált ADL-tanulmány 77. oldalát.

⁽⁹⁵⁾ A Bíróság 2017. december 20-i ítélete, Comunidad Autónoma de Galicia, Redes de Telecomunicación Galegas Retegal SA (Retegal) kontra Bizottság, C-70/16 P, ECLI:EU: C:2017:1002, 61. pont.

⁽⁹⁶⁾ A műsorszolgáltatók fizetnek a DTT-üzemeltetőknek a televíziós műsorszolgáltatás terjesztéséért. Minden más platformon a műsorszolgáltatók a csatornába csomagolt tartalmaikat televíziós kiskereskedőknek (forgalmazóknak) értékesítik, amelyek a televíziós csatornákat csomagokba rendezik, és azokat kínálják a végfelhasználóknak (nézőknek). A televíziós forgalmazók terjesztési díjat fizetnek a műsorszolgáltatóknak. A DTT-üzemeltetők azonban a hálózataik kapacitását értékesítik a műsorszolgáltatók részére. A DTT-műsorszórás lényeges terjesztési költségekkel jár a televíziós műsorszolgáltatók számára, akik egyáltalán nem kapnak ennek megfelelő terjesztési díjat. A szabadon fogható műsort kínáló televíziós műsorszolgáltatók bevétele a reklámokból származik.

⁽⁹⁷⁾ Lásd például: A Bizottság 2011. december 21-i határozata, M.6369 – HBO/Ziggo/HBO Netherland, 28. bekezdés; vagy a Bizottság 2010. december 21-i határozata, M.5932 – News Corp/BskyB, 99. bekezdés.

⁽⁹⁸⁾ A 2006. évi genfi terv szerint Csehország összesen hat réteggel rendelkezik. Mivel akkoriban csak négy DVB-T hálózat volt használatban Csehországban, három átmeneti hálózatot lehetett létrehozni a fennmaradó két réteg frekvenciáinak felhasználásával, és ideiglenesen koordinálni kellett a szomszédos országokkal.

4.3.2.3. Versenytorzulás

- (169) A versenytorzulás fennállását illetően a CRA úgy érvelt, hogy egy ilyen torzulásnak javítania kellett volna a kedvezményezett egyéb versenytárs vállalkozásokkal szembeni versenypozícióját. A bejelentett intézkedés célja azonban az, hogy kompenzálja a kedvezményezetteket az államilag előírt szabályozási változások miatt felmerülő többletköltségeikért. Továbbá – a korábbiakban már kifejtetteknek megfelelően – a CRA úgy véli, hogy a DTT-üzemeltetők nem versenyeznek más platformok üzemeltetőivel.

4.3.3. Az uniós jog megsértése

- (170) A CRA úgy ítélte meg, hogy az intézkedés nem sértheti az egyenlő bánásmód elvét, mivel Csehországban valamennyi DTT-üzemeltető számára egyenlő, átlátható és megkülönböztetésmentes módon elérhető, azaz minden hasonló ténybeli és jogi helyzetben lévő gazdasági szereplőt megcéloz.

4.3.4. Jogszerűség

- (171) A CRA jelezte, hogy a támogatás nyújtásának időpontja az az időpont, amikor a támogatás igénybevételére irányuló, feltétel nélküli és jogilag kötelező erejű jog fennáll⁽⁹⁹⁾. Bár a támogatás kedvezményezettjei már benyújtották a költségkompenzáció iránti kérelmüket a Cseh Távközlési Hivatalhoz, egyértelmű, hogy a Cseh Távközlési Hivatal mindaddig visszatartja a kifizetést, amíg a Bizottság be nem fejezi értékelését. A kompenzáció nyújtása mindig is a Bizottság jóváhagyásától függött.
- (172) A CRA kifejtette, hogy az elektronikus hírközlésről szóló törvény digitális módosítással módosított 27. szakaszának (5) bekezdésében foglalt rendelkezés nem tartalmaz részleteket az elszámolható költségekről és a kompenzáció összegéről, ezért a támogatást a Cseh Távközlési Hivatal értékelése alapján ítélték oda.
- (173) A CRA kifejtette, hogy az elektronikus hírközlésről szóló törvény 27. szakasza (5) bekezdésének rendelkezéseit a jelek szerint beépítették a digitális módosításba annak érdekében, hogy eljárási keretet teremtsenek a hatóságok számára az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésében foglalt felfüggesztési kötelezettség tiszteletben tartásához. Ezt a kötelezettséget például a postai szolgáltatásokról szóló törvény⁽¹⁰⁰⁾ is hasonló módon fogalmazza meg. A nemzeti bíróságok állandó döntéshozatali gyakorlata szerint, amikor a közigazgatási eljárás felfüggesztéséről döntenek addig, amíg egy másik hatóság egy előzetes kérdésben határozatot nem hoz, a közigazgatási hatóságnak figyelembe kell vennie az adott eljárás körülményeit. Az a tény, hogy a közigazgatási hatóság által eldöntendő kompenzációk az EUMSZ 107. cikkével való összeegyeztethetőségük tekintetében a Bizottság előtti eljárás tárgyát képezik, kétségtelenül olyan fontos körülmény, amelyet a közigazgatási hatóságnak figyelembe kell vennie. A kompenzáció idő előtti kifizetése a Bizottság elutasító határozata esetén a támogatás visszatéríttetésének kötelezettségét vonhatja maga után. Az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésében foglalt rendelkezés, amely megtiltja, hogy a Bizottság határozatát megelőzően támogatást nyújtsanak, közvetlenül alkalmazandó, így a közigazgatási hatóságnak nem volt más választása, mint hogy felfüggeszse az eljárást, és megvárja a Bizottság határozatát, amit meg is tett.
- (174) Emellett a kompenzációs intézkedéseket a digitális módosítás alapján nem automatikusan kellett volna nyújtani, hanem a Cseh Távközlési Hivatal által végzett értékelésétől függően, amelyet közvetlenül köt az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése. Amint azt maga a Bizottság is elismeri az eljárás megindításáról szóló határozat (44) preambulumbekkezdésében, Csehország azt tervezi, hogy csak azt követően folyósítja a támogatást, hogy a Bizottság az intézkedést jóváhagyta.
- (175) A CRA kifejtette, hogy a kétségek elkerülése érdekében az elektronikus hírközlésről szóló törvény vonatkozó rendelkezését később a 2021. szeptember 15-i 374/2021. sz. törvény módosította, amely 2022. január 1-jén lépett hatályba⁽¹⁰¹⁾.

⁽⁹⁹⁾ Lásd például: a Törvényszék 2018. január 25-i ítélete, Brussels South Charleroi Airport (BSCA) kontra Bizottság, T-818/14, ECLI:EU:T:2018:33, 72. pont.

⁽¹⁰⁰⁾ A postai szolgáltatásokról szóló 2000. január 18-i 29/2000. Coll. törvény (Gyűjt.) 34a. szakaszának (3) bekezdése.

⁽¹⁰¹⁾ Az elektronikus hírközlésről szóló törvény jelenlegi megfogalmazása (konkrétan 122. szakaszának (6) bekezdése) kifejezetten rendelkezik arról, ami korábban kikövetkeztethető volt, nevezetesen arról, hogy a közigazgatási hatóságnak fel kell függesztenie az eljárást: „Amennyiben a Bizottság előtt az e törvény hatálya alá tartozó ügyekben állami támogatással kapcsolatos eljárás van folyamatban, az ilyen eljárást a közigazgatási eljárásról szóló törvény szerinti előzetes eljárásnak kell tekinteni. A Hatóság addig nem nyújthat támogatást vagy nem utalhat át forrásokat, amíg a Bizottság határozatot nem hozott a támogatás elfogadhatóságáról.”

- (176) Végezetül a CRa azzal érvelt, hogy a Bizottság nem vitatta az állami támogatás jogszerűségét a 700 MHz-es sáv felszabadításával kapcsolatos egyéb intézkedésekben érintett költségek esetében (pl. az SA.55742. sz. ügyben hozott határozatban), amelyek ugyanazokra a jogi aktusokra támaszkodnak, mint a bejelentett intézkedés.

4.3.5. Ösztönző hatás

4.3.5.1. A DTT-üzemeltetőknek nyújtott kereskedelmi ösztönző meglétéről

- (177) A CRa azzal érvelt, hogy a DTT-üzemeltetők nem tapasztaltak arra irányuló piaci ösztönző, hogy kiürítsék a 700 MHz-es sávot, amint azt az európai parlamenti és tanácsi határozat előírja. Csehországnak konszenzusra kellett jutnia a DTT-üzemeltetőkkel, és ennek módja az volt, hogy az európai parlamenti és tanácsi határozat által a DTT-üzemeltetők részére okozott strukturális hátrány ellensúlyozása céljából kompenzációs intézkedéseket fogadott el.
- (178) A CRa úgy érvelt, hogy a 700 MHz-es sáv 2020 júniusáig történő felszabadítása ellentétes a DTT természetes beruházási ciklusával (általában 12–15 év, az analógról a digitálisra való áttállással kapcsolatos beruházások pedig 2012-ben zárultak le), a DTT-üzemeltetők és a televíziós műsorszolgáltatók között meglévő kereskedelmi szerződésekkal, valamint a háztartások televíziós vevőkészülékeinek csereciklusával.
- (179) A CRa jelezte, hogy bár a DVB-T2 szabványra való áttállás következtében nőtt a hálózatok adatkapacitása, a CRa nem tudta értékesíteni az új hálózatok teljes kapacitását, és bevételei az áttállást követően még csökkentek is. Az a tény, hogy a hálózatokat teljes kapacitással használták, önmagában nem volt kellően ösztönző a technológiai korszerűsítéshez ⁽¹⁰²⁾.
- (180) Az a tény, hogy a CRa (leányvállalatán, a CDG-n keresztül) finanszírozta a 3-as hálózat (jelenleg a 23-as végleges hálózat) DVB-T2-re történő korszerűsítését, nem használható fel az ösztönző hatás hiányának bizonyítékeként. A korábbiakban kifejtettek szerint a CRa megegyezett a Cseh Távközlési Hivatallal abban, hogy a CDG nem épít ki saját átmeneti hálózatot, tekintettel arra, hogy a negyedik átmeneti hálózat üzemeltetéséhez nem állt rendelkezésre elegendő frekvencia, hanem ehelyett a 12-es átmeneti hálózatra támaszkodik.
- (181) A CRa jelezte, hogy a DVB-T2 CRa általi kísérleti sugárzása 2012-ben – az eljárás megindításáról szóló határozat (124) preambulumbekzdésének a) pontjában foglaltak szerint – nem használható fel az intézkedés ösztönző hatásának tagadására. Az új technológiák kísérleti sugárzására általában sok évvel a kereskedelmi döntés meghozatala előtt és jóval a tényleges megvalósításuk előtt kerül sor (pl. Csehország már 1999-ben elindította a DVB-T-n zajló kísérleti sugárzást, míg a DTT-re való tényleges áttállás csak 2012-ben fejeződött be). A CRa kifejtette, hogy a 2012-ben végzett kísérleti sugárzás célja kizárólag a műszaki paraméterek ellenőrzése volt, és a Cseh Távközlési Hivatal által kiadott rövid távú egyedi engedélyeken alapult.
- (182) Hasonlóképpen, az a tény, hogy a CRa a 2011-es éves jelentésében megemlítette, hogy a DVB-T2 segítheti üzleti tevékenységének fejlesztését, nem jelenti, hogy a CRa ezt végre is kívánta hajtani. Emellett a jelentés nem határozott meg konkrét időkeretet. A CRa megerősítette, hogy a 2016. évi stratégia és az európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadása előtt a CRa üzleti terve nem tartalmazta a DVB-T2 szabványra való azonnali áttállást, tekintettel az eredeti frekvenciafelosztások 2020 utánra is kiterjedő érvényességére. Emellett a 2016. évi stratégia már megállapította, hogy a műsorszolgáltatók határozottan elleneztek az áttállás finanszírozását.
- (183) A CRa úgy ítélte meg, hogy az eljárás megindításáról szóló határozat következtelen, amikor kétségeket vetett fel az intézkedés ösztönző hatásával kapcsolatban, mivel a kedvezményezettek már a digitális módosítás elfogadása előtt megkezdtek a beruházásokat. Ha a kompenzáció a beruházások idején nem volt kellően bizonyos, a Bizottság nem állíthatja ezzel egyidejűleg azt, hogy a kedvezményezettek számíthattak a spektrumhasználati jogok 2030-ig

⁽¹⁰²⁾ Valójában egy másik, olcsóbb megoldás is rendelkezésre állt. Ha a CRa több csatornát kívánt volna sugározni DVB-T hálózataiban, az MPEG-2 kodek helyett használhatta volna az MPEG-4 kodeket. A DVB-T2-re történő áttálláshoz képest az MPEG-2-ről az MPEG-4 tömörítési technológiára való, a DVB-T adóberendezések lecserélésének szükségessége nélküli korszerűsítés olyan, alacsony költséggel járó megoldás, amely nagyjából [50–100] %-kal növelné a CRa DVB-T hálózatainak kapacitását. A CRa azonban nem ezt a stratégiát választotta, mivel nem látott üzleti potenciált a kapacitás növelésében.

történő meghosszabbítására, és ezt a tényt meg kellett volna jeleníteniük az üzleti tervükben. A Bizottság azt sem állíthatja, hogy az üzemeltetők az átmeneti hálózatokhoz szükséges frekvenciákra számíthattak volna, amelyeket a 2016. évi stratégiában foglalt ígéret ellenére akkor még nem osztottak ki a DTT-üzemeltetők részére. Ezzel ellentétben mindezek az intézkedések egyetlen, a 2016. évi stratégiában ismertetett intézkedéscsomagot alkotnak, amelyet Csehország együttesen jelentett be.

4.3.5.2. A munkálatoknak a támogatást nyújtó hivatalos jogi aktusok elfogadása előtti megkezdéséről

- (184) A CRA azt is megjegyezte, hogy a Bizottság a 700 MHz-es sáv felszabadításával kapcsolatos egyéb intézkedések ösztönző hatását is elfogadta, például az SA.55742. sz. ügyben hozott határozatában, amely intézkedések ugyanazon a jogalapon alapulnak. A CRA úgy vélte, hogy az ösztönző hatás értékelésének a Törvényszék *Graphischer Maschinenbau*-ügyben hozott ítéletén⁽¹⁰³⁾ kell alapulnia, amely szerint az ösztönző hatás értékelésekor figyelembe kell venni azt a tágabb kontextust, amelyben az elszámolható költségek felmerültek, beleértve a nemzeti hatóságok közleményeit is.
- (185) A CRA kifejtette, hogy már 2017 márciusa előtt kapott biztosítékokat a cseh hatóságoktól a kompenzációs mechanizmussal kapcsolatban. A DTT-üzemeltetők azon döntése, hogy lépéseket tegyenek a 700 MHz-es sáv felszabadítására (beleértve az átmeneti hálózatokba történő beruházásokat is), elsősorban több éven át tartó nyilvános vitákon alapult, amelyek már 2013-ban megkezdődtek⁽¹⁰⁴⁾. Csehországban a 700 MHz-es sáv felszabadításával kapcsolatos főbb dokumentumokat (pl. a 2016. évi stratégiát) azok tényleges elfogadása előtt részletesen megvitatták a piaccal, többek között a CRA-val. A CRA aktívan részt vett a cseh Ipari és Kereskedelmi Minisztérium által létrehozott szakértői csoportban, amely a 2016. évi stratégián dolgozott.
- (186) A CRA úgy véli, hogy a 2016. évi stratégia kulcsfontosságú dokumentum, amely kellő bizonyosságot nyújtott a DTT-üzemeltetők számára. A 2016. évi stratégia arra kötelezte az Ipari és Kereskedelmi Minisztériumot, hogy a 2016. évi stratégiával összhangban működjön együtt a Kulturális Minisztériummal és a Cseh Távközlési Hivatallal, többek között azért, hogy biztosítsa a 2016. évi stratégiában leírt kompenzációs intézkedések – a Bizottság jóváhagyásától függő – végrehajtását.
- (187) A CRA jelezte, hogy a Cseh Távközlési Hivatal már 2016-ban két egyedi frekvenciaengedélyt adott ki a CRA számára (az adóberendezésekre vonatkozó 26 egyedi frekvenciaengedélyből és a később használt hiánypótlókra vonatkozó mintegy 50 egyedi frekvenciaengedélyből) a stratégia teljesítése és annak lehetővé tétele érdekében, hogy a CRA megkezdhesse a 12-es átmeneti hálózat kiépítését.

4.3.6. Szükségesség

4.3.6.1. Az európai parlamenti és tanácsi határozat értelmében elszámolható költségek finanszírozásának szükségességéről

- (188) A 2016. évi stratégiában Csehország már megállapította, hogy „az átállás nem valósítható meg a meglévő DVB-T és az átmeneti DVB-T2 hálózatok bizonyos ideig tartó egyidejű üzemeltetése, valamint a 700 MHz-es sáv DTT céljára történő használata nélkül. Az általánosan elfogadott konszenzus tehát az, hogy először a DVB-T2 szabványra, azaz a spektrumhasználati szempontból hatékonyabb DVB-T2/HEVC technológiára kell átállni, és csak ekkor szabadítható fel a 700 MHz-es sáv, ha szükséges. Ellenkező esetben drámaian romlana a DTT – és így a közszolgálati műsorszolgáltatás – elérhetősége (a lakosság jellefedettsége) és minősége, ami végső soron valószínűleg magának a DTT-nek a megszűnéséhez vezetne”⁽¹⁰⁵⁾.

⁽¹⁰³⁾ Lásd: a Törvényszék 2002. május 14-i ítélete, *Graphischer Maschinenbau* kontra Bizottság, T-126/99, ECLI:EU:T:2002:116, 44. pont: „[...] az ösztönző elem fennállásának értékeléséhez a Bizottságnak figyelembe kellett volna vennie az illetékes nemzeti hatóságoktól származó közlések és jogi aktusok pontos formáját és jellegét, valamint az egyéb releváns tényezőket [...]”.

⁽¹⁰⁴⁾ A Bizottság számára készített hivatalos jelentések és vélemények (pl. a Lamy-jelentés) és a 2014/2015-ös időszakban folytatott megbeszélések rávilágítanak a Bizottság azon egyértelmű szándékára, hogy felgyorsítsa a 700 MHz-es sáv felszabadítását, és ezáltal felgyorsítsa a spektrumhasználat szempontjából hatékonyabb szabványokat és technológiákat – DVB-T2, egyfrekvenciás hálózatok és HEVC – célzó kulcsfontosságú technológiai trendek gyakorlati alkalmazását. A 2015. évi WRC-től kezdve egyértelmű volt, hogy a 700 MHz-es sávot fel fogják szabadítani.

⁽¹⁰⁵⁾ A 2016. évi stratégia 17. oldala.

- (189) A 2016. évi stratégia azt is megállapította, hogy a párhuzamos műsorszórás időtartamának „elsősorban annak kell megfelelnie, hogy a háztartások elegendő, a DVB-T2/HEVC műsorszórással kompatibilis új televízióvevőkkel vagy set-top boxokkal rendelkezzenek, e berendezések piaci elérhetőségétől függően”, és a berendezések becsült csereciklusa legalább 5–6 év ⁽¹⁰⁶⁾. Legalább hároméves párhuzamos műsorszórással számolva a 2016. évi stratégia úgy becsülte, hogy a csereciklus 4–5 évre csökkenthető ⁽¹⁰⁷⁾.
- (190) A CRa kifejtette, hogy technikai okokból volt szükség az átmeneti hálózatokra, különösen a nemzetközi koordináció és az interferencia elkerülésének szükségessége miatt, valamint azért, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a háztartások új vevőkészülékekkel való felszerelésére és az új frekvenciákra való átállásra.
- (191) Mind a CRa, mind a DB úgy vélte, hogy a DVB-T2-re való átállás nélkül nem lehetett volna felszabadítani a 700 MHz-es sávot. Rendkívül fontos volt a DVB-T2 által lehetővé tett nagy méretű egyfrekvenciás hálózatok létrehozása ⁽¹⁰⁸⁾. Az akkoriban rendelkezésre álló leghatékonyabb video- és audiotömörítési technológiaként a HEVC-szabványt választották ki, ami segítette a rádióspektrum hatékony használatát és védte a kompatibilis televíziókészülékekbe történő fogyasztói beruházásokat ⁽¹⁰⁹⁾.
- (192) A CRa szerint a DVB-T2-re való átállás a 700 MHz-es sáv felszabadításának előfeltétele volt. Ezt az álláspontot állítólag széles körben támogatták volna a Bizottság különböző tanácsadó szerveinek a 2015. évi WRC előtt kidolgozott véleményei, különösen a Lamy-jelentés ⁽¹¹⁰⁾ és az RSPG-vélemény ⁽¹¹¹⁾. Az európai parlamenti és tanácsi határozat (20) preambulumbekzdése továbbá kimondja, hogy „[...] A DTT-t fenntartani kívánó tagállamoknak nemzeti ütemtervükben fontolóra kell venniük azt a lehetőséget, hogy előmozdítsák a műsorszóró berendezések modernizálását, hogy ezáltal a spektrumhasználat szempontjából hatékonyabb technológiákat, például korszerű videoformátumokat (pl. HEVC) vagy jelátviteli technológiákat (pl. DVB-T2) lehessen alkalmazni”. Széles körű megbeszéléseket és szakértői tanulmányokat (pl. ADL-tanulmány) követően Csehország úgy döntött, hogy él a fent említett lehetőséggel, és a spektrumhasználat szempontjából hatékonyabb technológiákat vezet be, valamint végrehajtja a DVB-T2-re való átállást.
- (193) A CRa úgy vélte, hogy a 700 MHz-es sáv rádiófrekvenciáinak a DVB-T2-re történő korszerűsítés nélküli egyszerű lecserélése – a szomszédos országok nemzetközi frekvenciakoordinációval kapcsolatos követelményeinek tiszteletben tartása mellett – a földfelszíni műsorszórás jelentős korlátozásához vezetne, ami Csehország lakosságának mintegy 60 %-át érintené ⁽¹¹²⁾. A gyakorlatban ez azt jelentené, hogy a 2006. évi genfi nemzetközi megállapodás által de facto garantált hat országos hálózat közül csak három teljes mértékben használható DVB-T hálózat maradna elérhető. A DB ragaszkodott ahhoz, hogy a 700 MHz-es sáv felszabadításával összefüggésben a négy meglévő országos hálózat fenntartásának szükségessége nagy méretű, DVB-T2 szabványt alkalmazó egyfrekvenciás hálózatok használatát teszi szükségessé, mivel azok üzemeltetése a DVB-T-vel nem valósítható meg. A CRa megjegyezte, hogy a DVB-T szabvány fenntartása a további technológiai korszerűsítést és ezáltal a HD TV programok használatát is korlátozná. A DVB-T2 kiválasztása a szomszédos országok (Németország, Ausztria) által választott szabvánnyal is kompatibilis volt.

⁽¹⁰⁶⁾ A 2016. évi stratégia 19. oldala.

⁽¹⁰⁷⁾ A 2016. évi stratégia 28. oldala.

⁽¹⁰⁸⁾ A szabványos DVB-T rövidebb védelmi intervallumokat támogat, ami megakadályozza e szabvány ilyen nagy léptékű egyfrekvenciás hálózatokkal való működtetését. A DVB-T2 technológia végrehajtására a védelmi intervallum méretének javítása és az egyfrekvenciás hálózatok maximális méretének növelése érdekében volt szükség. Például az 1. hálózat esetében 10 egyedi frekvenciát használtak Csehország DVB-T-vel való lefedésére, DVB-T2-nél csupán 3 frekvencia is elegendő volt.

⁽¹⁰⁹⁾ A panaszosok azon érve, miszerint az MPEG-4 kodeket kellett volna alkalmazni, ésszerűtlen. A régebbi típusú MPEG-4 tömörítési szabványt 1999-ben tették közzé.

⁽¹¹⁰⁾ Lamy-jelentés.

⁽¹¹¹⁾ RSPG-vélemény az UHF-sáv (470–790 MHz) jövőbeli uniós használatára vonatkozó hosszú távú stratégiáról, 2015. február 19.

⁽¹¹²⁾ A CRa szerint egy egyszerű közvetlen átalakítás korlátozná a televíziójelek elérhetőségét Csehországban a lakosság jelentős része számára (a polgárok mintegy 40 %-a veszítené el a jelet a televízióműsorok legalább 25 %-a esetében). A DTT-üzemeltetők nem tudták volna teljesíteni a műsorszolgáltatókkal kötött szerződésekben foglalt kötelezettségeiket, így a nézők egy részét alternatív platformokra kényszerítették volna. A 700 MHz-es sáv ellenőrizetlen felszabadítása alapvető és egyoldalú kárt okozna a DTT-platformnak.

- (194) A CRA véleménye szerint az átmeneti hálózatok üzemeltetése a műsorszolgáltatás műszaki folytonosságát is lehetővé tette, mivel a DTT-hálózatok üzemeltetőinek több idejük volt az új hálózatok megfelelő működésének tesztelésére és ellenőrzésére. A hosszabb átmeneti időszak ahhoz is fontos volt, hogy a háztartások természetes módon cseréljék le televíziókészülékeiket⁽¹¹³⁾. A DB szerint a párhuzamos műsorszórás alkalmazásának elmulasztása a cseh háztartások mintegy fele esetében a DTT-szolgáltatások elvesztéséhez vezethetett volna. Az új vevőkészülékek iránti hatalmas kereslet és az egyetlen időponthoz kötött platformváltás destabilizálhatta volna a piacot.
- (195) A CRA hangsúlyozta, hogy az átmeneti hálózatok üzemeltetésének elszámolható költségei a DTT-üzemeltetőknél felmerülő, a 700 MHz-es sáv felszabadításához szükséges többletköltségek. A CRA továbbá arra is rámutatott, hogy a kompenzáció összege lényegében független a technológiai szabványok megválasztásától (a DVB-T és a DVB-T2 technológia, valamint az MPEG2/MPEG4/HEVC technológia⁽¹¹⁴⁾ berendezések szempontjából hasonló költségekkel bír). Az elszámolható költségeket – a kiválasztott kodektól függetlenül – a párhuzamos műsorszórás időszaka okozza.

4.3.6.2. A piaci hiányosság fennállásáról

- (196) A CRA hangsúlyozta, hogy a DTT-üzemeltetők jogilag nem kötelesek átállni a DVB-T2-re. A DVB-T2-re való átállás a 700 MHz-es sáv felszabadításának hiányában még csak nem is lett volna szükséges ahhoz, hogy hatékonyan versenyezzenek a piacon. A jogszabályi keret állítólag nem tette lehetővé a Cseh Köztársaság számára, hogy a DTT-hálózat üzemeltetőinek beleegyezése és együttműködése nélkül biztosítsa a 700 MHz-es sáv felszabadítását és a DVB-T2-re való átállást az előírt ütemtervnek megfelelően. Csehországnak olyan kompromisszumos megoldást kellett találnia, amely azon DTT-hálózatüzemeltetők számára is elfogadható, amelyek az érintett frekvenciafelosztások jogosultjai voltak, máskülönben ki lett volna téve a hosszú távú jogviták és a nemzetközi választottbíráskodás kockázatának.
- (197) A CRA szerint a 700 MHz-es sáv felszabadítása jelentősen felgyorsította a DVB-T2-re való átállást, mivel korlátozta a DTT szerinti műsorszórásra rendelkezésre álló spektrumot. A szomszédos országok ezt a sáv felszabadítást szintén a jobb minőségű és frekvenciahasználat szempontjából hatékonyabb műsorszórási szabványra való áttéréshez kötötték. Ez tovább növelte az interferencia kockázatát, amennyiben Csehország nem tér át a DVB-T2-re.

4.3.7. Megfelelőség

- (198) A CRA úgy vélte, hogy a Bizottság által az eljárás megindításáról szóló határozatban javasolt alternatív megoldások (azaz a tanúsítás, a tájékoztató kampányok vagy a háztartásoknak a DVB-T2-vel kompatibilis berendezések beszerzéséhez nyújtott közvetlen támogatás) kevésbé megfelelőek, mint az átmeneti hálózatok használata.

4.3.7.1. Arról, hogy a tájékoztató/tanúsítási kampány elegendő lett volna-e

- (199) Sor került tájékoztató kampányra, de azt főként közvetlenül a DTT-üzemeltetők finanszírozták⁽¹¹⁵⁾. Csehország minimális mértékben finanszírozta a tájékoztató kampányt. Csehországban 2016-ban kezdődött a televízió-vevőkészülékek tanúsítása a DVB-T2 szabvánnyal való teljes kompatibilitás biztosítása érdekében, amelyet szintén a CRA finanszírozott. E magánszektorbeli tevékenységek kombinációja az átmeneti hálózatok államilag támogatott kiépítésével és üzemeltetésével együtt biztosította a 700 MHz-es sáv zökkenőmentes felszabadítását, miközben fenntartotta a DTT-műsorszórást, amely az egyetlen szabadon fogható műsorszórási szabvány.
- (200) A CRA szerint a párhuzamos műsorszórás megfelelő volt, mivel jelentősen és lényegesen minimalizálta a negatív társadalmi hatásokat és biztosította a televíziózás folytonosságát. Az átmeneti hálózatok arra is ösztönözték a fogyasztói elektronikai termékek importőreit, hogy DVB-T2 és HEVC televíziókat és set-top boxokat importáljanak.

⁽¹¹³⁾ A DTT-műsorokat (szabadon fogható szolgáltatások) főként az alacsony jövedelmű háztartások veszik, amelyek lassabban cserélik le televíziókészülékeiket.

⁽¹¹⁴⁾ A CRA tájékoztatást nyújtott az egyik beszállító árpolitikájáról, és jelezte, hogy [...].

⁽¹¹⁵⁾ Meg kell jegyezni, hogy a CRA nem részesül kompenzációban az általa finanszírozott tájékoztató kampány költségeiért, mivel ezek a költségek nem képezik a bejelentett intézkedés tárgyát.

4.3.7.2. A háztartásoknak nyújtott pénzügyi utalványok felhasználásának lehetőségéről

- (201) A háztartásoknak nyújtott közvetlen támogatások lényegesen drágább megoldást jelentettek volna, mivel a kompenzációt megkülönböztetéstől mentesen, jelentős számú háztartásnak kellett volna kifizetni. A CRA hangsúlyozta, hogy a háztartásoknak nyújtott közvetlen támogatások (pl. utalványok) költségesebb megoldást jelentettek volna (körülbelül 83 millió EUR) ⁽¹¹⁶⁾, ami többszöröse a bejelentett intézkedés szerinti kompenzációnak (körülbelül 18 millió EUR). Ha az utalványokat csak az alacsony társadalmi-gazdasági helyzetű háztartásoknak nyújtánák, az összeg (körülbelül 37 millió EUR) ⁽¹¹⁷⁾ továbbra is jelentős mértékben meghaladná az intézkedés keretében nyújtott kompenzációt. Emellett Csehország az új televíziókészülékek és set-top boxok megnövekedett értékesítésével összefüggő héabevételekből is részesült.
- (202) A CRA továbbá úgy vélte, hogy a háztartásoknak nyújtott közvetlen támogatások negatív hatással lennének a televíziós műsorszolgáltatás piacán a versenyre. Egy technológiasemleges utalvány például arra készíthet egyes háztartásokat, hogy a DTT-platformot egy másik platformra (pl. műholdra vagy IPTV-re) cseréljék le, amelyen a jelátvitel többletköltséget jelent a háztartás számára, ez pedig növeli a háztartások összköltségét.

4.3.8. Arányosság

4.3.8.1. A párhuzamos műsorszórás időtartamáról

- (203) A CRA megállapította, hogy az átmeneti időszakban előírt párhuzamos műsorszórás időtartama hosszabb volt, mint csupán hat hónap – például a MUX1-hez tartozó adókészülékeken a párhuzamos műsorszórás átlagos időtartama 19,5 hónap volt. A párhuzamos műsorszórás hossza nem hasonlítható össze Németországgal, ahol a lakosságnak csak mintegy 6 %-a használta a DTT-t, szemben a cseh lakosság mintegy 60 %-ával.
- (204) A CRA szerint a párhuzamos műsorszórási időszak időtartama a Cseh Távközlési Hivatal által az Ipari és Kereskedelmi Minisztériummal közösen készített, majd a cseh kormány által a 2016. évi stratégiában jóváhagyott, a DVB-T2 szabványra való átállásra vonatkozó műszaki terven alapult. Az időtartamot kellően megvitaták és mérlegelték annak érdekében, hogy tükrözze a műszaki megfontolásokat, a nemzetközi koordinációt és biztosítsa a háztartások számára a szükséges kényelmet, miközben csökkenti az átállásból eredő kockázatokat ⁽¹¹⁸⁾. A választott megközelítés megalapozottsága a Covid19-válság során is bebizonyosodott, amikor az átállást komolyabb problémák nélkül, ideiglenesen megszakították.
- (205) A CRA szerint egy sokkal korlátozottabb időkeret (körülbelül 3–4 hónap a javasolt 2–3 év helyett) csak a közvetlen frekvencia-átalakítással járó, tisztán műszaki átálláson alapulhatna, nem pedig azon, hogy a háztartásoknak társadalmilag elfogadható támogatásra és motivációra van szükségük a vevőkészülékeik lecseréléséhez és a DVB-T2-re való átálláshoz.

4.3.8.2. Arról, hogy a DVB-T2 szabvány gyorsított végrehajtását nem ellensúlyozzák-e a kereskedelmi előnyök

- (206) A CRA jelezte, hogy az analógról a digitálisra való átállástól eltérően a jelenlegi folyamatot nem a piaci tendenciák és a jobb technológiára való átállás vezérelte. A CRA véleménye szerint a DVB-T2-re történő korszerűsítés elhamarkodott volt. A 700 MHz-es sáv felszabadításának időpontjában a háztartások és a műsorszolgáltatók nem törekedtek arra, hogy hozzájussanak egy továbbfejlesztett termékhez.

⁽¹¹⁶⁾ Feltételezve, hogy a háztartások 50 EUR összegű támogatásban részesülnek (ez ugyanannyi, mint Olaszországban) a vevőkészülékek megvásárlása céljából, és feltételezve továbbá, hogy az állami támogatást (utalványt) a háztartások 50 %-a használja fel (a koncessziós díj megfizetésére), a költségek 83 millió EUR-t tennének ki (a terjesztési költségek nélkül). Az 50 EUR összeg nem éri el a technológiasemleges set-top boxok minimálárát, és egy szabványos, tanúsítvánnyal rendelkező televíziókészülék árának mintegy 20 %-át teszi ki.

⁽¹¹⁷⁾ Az alacsony társadalmi-gazdasági helyzetű háztartásoknak nyújtott utalványok 37 millió EUR költséget vonhatnak maguk után (az uniós becslés szerint a háztartások 22 %-a tartozna ebbe a kategóriába), az utalványok terjesztési költségeinek figyelembe vétele nélkül.

⁽¹¹⁸⁾ Az 1. szakasz hossza (2017–2019. október) a következőkön alapult: a) elegendő idő a háztartások alkalmazkodására (vevőkészülékek, antennarendszerek módosítása, figyelembe véve a szolgáltatók elegendő kapacitását és a hangolást), b) a kiskereskedelmi televíziókészülék-piac ösztönzése, c) nagy méretű egyfrekvenciás hálózatok kiépítésének és üzemeltetésének gyakorlati tesztelése. A második szakasz (2019. november – 2020. június, illetve valójában 2020. október, a Covid19 miatt), amelynek során a DVB-T hálózatok adóberendezéseit fokozatosan leállították, döntő fontosságú volt a műsorszolgáltatás teljes folytonosságának biztosítása szempontjából. Ez különösen a Covid19-világjárvány idején volt nyilvánvaló.

- (207) A CRa úgy vélte, hogy az arányossági értékelésnek figyelembe kell vennie a javasolt intézkedés pontos hatályát, nevezetesen azt, hogy az intézkedés a párhuzamos műsorszórással kapcsolatos költségekre korlátozódik. A DVB-T-ről DVB-T2/HEVC-re történő korszerűsítés költségeit csak a három átmeneti hálózat vonatkozásában, részben kell kompenzálni.
- (208) Sem a CRa, sem a többi DTT-üzemeltető nem realizált bevételt a párhuzamos műsorszórás kapcsán. A CRa hangsúlyozta, hogy a kért kompenzáció a párhuzamos műsorszóráshoz kapcsolódó teljes költségének csak mintegy [0–50] %-át teszi ki ⁽¹¹⁹⁾.

4.3.8.3. Bizonyos paramétereknek a kompenzáció kiszámítása szempontjából való relevanciájáról

- (209) A CRa kifejtette, hogy a kompenzáció az egyes kedvezményezettek könyvelésében rögzített tényleges költségeket (OPEX és CAPEX), azaz az egyes kedvezményezettek esetében az átmeneti műsorszórás során ténylegesen felmerült költségeket jelenti. A kompenzáció nem az elméleti átlagos havi költségeken alapul. Ezeket az átlagos havi költségeket csak a kompenzáció maximális összegének becslésére használták fel, kizárólag a bejelentés céljából.
- (210) A CRa kifejtette, hogy a tőkekiadásokat számszerűsítő értékcsökkenési költségek az egyes üzemeltetők átmeneti hálózatában a műsorszóráshoz használt minden egyes releváns eszköz tényleges értékcsökkenését jelentik. Az értékcsökkenés valós költség, és az átmeneti hálózaton történő eszközhasználat csökkentette a hátralévő hasznos élettartamát, azaz azt az időt, ameddig az eszköz a végleges hálózaton használható. Az értékcsökkenés a CAPEX-költségek számszerűsítésének objektív módja, amely általában a bevált gyakorlat egy eszköz idővel bekövetkező értékcsökkenésének számszerűsítésére, különös tekintettel a kopásra és elhasználódásra. A számvitelről szóló cseh törvény ⁽¹²⁰⁾ szerint a számviteli nyilvántartásban szereplő értékcsökkenésnek tükröznie kell a valóságot, és meg kell akadályoznia ugyanazon költség kétszeres elszámolását.

4.3.8.4. Arról, hogy az elszámolható költségeket kompenzálták-e egyéb támogatási programok

- (211) A CRa jelezte, hogy az intézkedés olyan költségek kompenzálására korlátozódik, amelyeket még nem kompenzáltak meglévő intézkedések, például az SA. 55742 és az SA. 60062 ügyekben hozott bizottsági határozattal jóváhagyott intézkedés.

4.3.9. Negatív hatások

- (212) A CRa azzal érvelt, hogy a 700 MHz-es sáv felszabadítását nem a televíziós műsorszolgáltatási piac természetes technológiai fejlődése vezérelte, hanem az állami beavatkozás, amely korlátozta a DTT-platform rendelkezésre álló spektrumot. Más műsorszóró platformok, különösen a műholdas, a kábeltévé és az IPTV lényegesen alacsonyabb piaci részesedéssel rendelkeztek, mint a DTT Csehországban, és fizetős televíziós szolgáltatást nyújtottak. Ezek a platformok csak műszaki szempontból képesek a DTT-platform helyébe lépni. Ezenkívül a rendelkezésre álló tanulmányok ⁽¹²¹⁾ megerősítették, hogy nem várható a DTT-platform más platformok általi felváltása azokban az országokban, ahol magas a DTT penetrációja.

5. AZ INTÉZKEDÉS ÉRTÉKELÉSE

5.1. Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett támogatás megléte

- (213) A Bizottság megvizsgálta, hogy a bejelentett intézkedés az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősíthető-e, amely bekezdés úgy rendelkezik, hogy „a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”.

⁽¹¹⁹⁾ A CRa jelezte, hogy [0–500] millió CZK visszatérítését kérte, de a Cseh Távközlési Hivatal ebből csak [0–250] millió CZK-t fogadott el (a Bizottságnak történő bejelentés feltételével).

⁽¹²⁰⁾ A számvitelről szóló 563/1991 Coll. törvény.

⁽¹²¹⁾ Pl. A Long Term Vision For Terrestrial Broadcasting (A földfelszíni műsorszolgáltatás hosszú távú jövőképe), 11/2015, DVB Project.

- (214) Ahhoz, hogy valamely intézkedés az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősüljön, a következő együttes feltételeknek kell teljesülniük: i. az intézkedés kedvezményezettjei vállalkozások, azaz gazdasági tevékenységet folytató jogalanyok, ii. az intézkedés az államnak betudható, és azt állami forrásokból finanszírozzák, iii. előnyhöz juttatja a kedvezményezettet, iv. az előny szelektív, és v. az intézkedés torzítja a versenyt, vagy a verseny torzításával fenyeget, és érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (215) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az intézkedés előzetesen megfelel az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak. Csehország nem vitatta ezt a megállapítást. Az egyik kedvezményezett azonban vitatta, hogy a bejelentett intézkedés az államnak tudható be, szelektív előnyt biztosít és torzítja a versenyt.

5.1.1. Az egyedi támogatás kedvezményezettjei

- (216) Csehország olyan intézkedést jelentett be, amely a 700 MHz-es sáv DTT-üzemeltetők általi felszabadításával összefüggésben az átmeneti hálózatok üzemeltetési költségeinek kompenzációjából áll.
- (217) A digitális módosítás megállapította, hogy a kedvezményezettek a DVB-T szabvány szerinti országos hálózatokra irányuló frekvenciafelosztás jogosultjai, akik jogosultak a DVB-T2 szabványra való áttérés során ténylegesen és hatékonyan felmerült költségek visszatérítésére, hogy műszakilag tudják biztosítani a földfelszíni televízió-műsorszórás átmeneti hálózatokon keresztül történő sugárzását ((44) preambulumbekzdés). A kedvezményezettek tehát a DVB-T szabványt használó frekvenciabirtokosok, akiknél az átmeneti hálózatok üzemeltetésének költségei merültek fel. A digitális módosítás azonban nem határozza meg, hogy mely frekvenciabirtokosoknak kell (vagy lehet) átmeneti hálózatot üzemeltetniük.
- (218) A 2016. évi stratégia már azonosított két, „A” és „B” címkével ellátott országos átmeneti hálózatot, amelyeket úgy alakítanak ki, hogy kompatibilisek legyenek a meglévő 1-es (a Česká televize által üzemeltetett) és 2-es (a CRa által üzemeltetett) hálózattal. A regionalizációra is alkalmas, „R” címkével ellátott harmadik átmeneti hálózatot a (DB által üzemeltetett) 4-es hálózathoz rendelték hozzá, és akkor használják, ha azt a frekvenciák nemzetközi koordinációja lehetővé teszi ((32) preambulumbekzdés). A műszaki átállási terv meghatározta az átmeneti hálózatok üzemeltetésének részletes feltételeit, pontosította a párhuzamos műsorszolgáltatással összefüggő adóberendezéseket, időpontokat és műszaki feltételeket. A műszaki átállási terv szerint ezek az átmeneti hálózatok a 11-es, 12-es és 13-as hálózat ((49)–(50) preambulumbekzdés), amelyek az 1-es, 2-es, illetve 4-es meglévő hálózatok adóberendezéseit fogják használni.
- (219) A 2016. évi stratégia és a műszaki terv alapján csak három, a DVB-T szabványhoz kapcsolódó frekvenciahasználati jogokkal rendelkező szolgáltatónak kellett átmeneti hálózatokat üzemeltetnie (az ilyen jogokkal rendelkező négy szolgáltató közül). A 2016. évi stratégia, a digitális módosítás és a műszaki átállási terv rendelkezései tehát a következőképpen határozzák meg azokat a szolgáltatókat, amelyek kompenzációban részesülhetnek:
1. Az egyik kedvezményezett, a Česká televize a közszolgálati műsorszolgáltató, és az általa üzemeltetett, DVB-T szabványt használó 1-es DTT-hálózathoz kapcsolódó frekvenciahasználati jogokkal is rendelkezik. A Česká televize kezelte a meglévő 1-es hálózatot, a 11-es átmeneti (a 2016. évi stratégiában „A” címkével ellátott) hálózatot, most pedig a 21-es végleges hálózatot kezeli. A Česká televize hálózatának üzemeltetését kiszervezték a CRa-hoz ((25) preambulumbekzdés (1) bekezdése). A Česká televize az elektronikus hírközlésről szóló törvény 27. szakasza alapján kompenzáció iránti kérelmet nyújtott be a Cseh Távközlési Hivatalhoz a 11-es átmeneti hálózat üzemeltetéséért ((59) preambulumbekzdés).
 2. Egy másik kedvezményezett a CRa. A CRa az általa üzemeltetett, DVB-T szabványt használó 2-es DTT-hálózathoz kapcsolódó frekvenciahasználati jogokkal rendelkezik. Kezelte a meglévő 2-es hálózatot, a 12-es átmeneti hálózatot (amelyet a 2016. évi stratégia „B” hálózatként jelöl), amelyet a meglévő 2-es és 3-as hálózat tartalmának párhuzamos műsorszórására használtak ⁽¹²²⁾, jelenleg pedig a 22-es végleges hálózatot kezeli ((25) preambulumbekzdés (3) bekezdése). A CRa az elektronikus hírközlésről szóló törvény 27. szakasza alapján kompenzáció iránti kérelmet nyújtott be a Cseh Távközlési Hivatalhoz a 12-es átmeneti hálózat üzemeltetéséért ((59) preambulumbekzdés).

⁽¹²²⁾A CDG (a CRa leányvállalata) rendelkezett a DVB-T szabványt használó 3-as hálózathoz kapcsolódó frekvenciahasználati jogokkal, azonban nem volt köteles átmeneti hálózatot üzemeltetni, mivel a CRa által üzemeltetett 12-es átmeneti hálózat gondoskodott a 2-es és 3-as hálózat tartalmának párhuzamos sugárzásáról.

3. Az utolsó kedvezményezett a DB. A DB az általa üzemeltetett, DVB-T szabványt használó 4-es DTT-hálózathoz kapcsolódó frekvenciahasználati jogokkal rendelkezik. A DB kezelte a meglévő 4-es hálózatot, a 13-as (a 2016. évi stratégiában „A” címkével ellátott) átmeneti hálózatot, most pedig a 24-es végleges hálózatot kezeli ((25) preambulumbekzdés (4) bekezdés). A DB az elektronikus hírközlésről szóló törvény 27. szakasza alapján kompenzáció iránti kérelmet nyújtott be a Cseh Távközlési Hivatalhoz a 13-as átmeneti hálózat üzemeltetéséért ((59) preambulumbekzdés).

- (220) A fentiek alapján először azt kell meghatározni, hogy a bejelentett intézkedés támogatási programnak vagy egyedi intézkedésnek minősül-e. Ahhoz, hogy valamely állami intézkedést a 2015/1589 rendelet⁽¹²³⁾ 1. cikke d) pontja első részének értelmében vett támogatási programnak lehessen minősíteni, három együttes feltételnek kell teljesülnie. Először is, egyedi támogatásokat valamely jogi aktus alapján lehet nyújtani a vállalkozásoknak. Másodszor, e támogatások nyújtásához nem írható elő semmilyen további végrehajtási intézkedés. Harmadszor, azon vállalkozásokat, amelyek részére egyedi támogatásokat lehet nyújtani, „általános vagy elvont módon” kell meghatározni⁽¹²⁴⁾.
- (221) A bejelentett intézkedést három jogi aktus – a 2016. évi stratégia, a digitális módosítás és a műszaki átállási terv – alapján nyújtják. A digitális módosítás általános és elvont módon hivatkozik a kedvezményezettek, azaz a DVB-T szabványt használó frekvenciabirtokosokra, akiknél az átmeneti hálózatok üzemeltetésének költségei keletkeztek ((217) preambulumbekzdés). Mindazonáltal a támogatást nem lehet kizárólag e jogi aktus alapján nyújtani, mivel az nem határozza meg, hogy mely átmeneti hálózatokat kell kiépíteni és üzemeltetni, sem pedig a 700 MHz-es sáv felszabadítására és a DTT-szolgáltatások átállására vonatkozó műszaki követelményeket. E tekintetben a 2016. évi stratégia már előirányoz három átmeneti hálózatot, amely a három kedvezményezetthez kapcsolódik, míg a műszaki átállási terv megerősíti, hogy mely (három) konkrét átmeneti hálózatot – azaz a 11-es, 12-es és 13-as hálózatot – kell létrehozni, és meghatározza e hálózatok üzemeltetésének műszaki feltételeit, beleértve a kezdő és záró időpontot is. Ezeket az átmeneti hálózatokat a meglévő 1-es, 2-es, illetve 4-es hálózaton üzemeltetett ugyanazon adóberendezések alapján kellett kiépíteni. Tehát a 2016. évi stratégia, a digitális módosítás és a műszaki átállási terv együttes olvasatából következik, hogy melyek az átmeneti hálózatok üzemeltetéséért járó kompenzáció (három) egyedi kedvezményezettjei.
- (222) Ezért a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a bejelentett intézkedés három egyedi támogatási intézkedésből áll. Az egyedi támogatások kedvezményezettjei a *Česká televize*, a CRA és a DB.

5.1.2. Gazdasági tevékenység

- (223) Az ítélkezési gyakorlat a vállalkozásokat következetesen gazdasági tevékenységet ellátó jogalanyként határozta meg, azok jogállásától és finanszírozási módjától függetlenül⁽¹²⁵⁾. Egy adott jogalany vállalkozásnak minősítése ezért kizárólag az általa végzett tevékenységek jellegétől függ. Az ítélkezési gyakorlat szerint minden olyan tevékenység, amely áruk és szolgáltatások valamely piacon történő kínálatát foglalja magába, gazdasági tevékenység⁽¹²⁶⁾.
- (224) A jelen ügyben a támogatást műsorszórási szolgáltatásokat nyújtó üzemeltetőknek nyújtják. A DTT-üzemeltetők földfelszíni televíziós műsorszórási szolgáltatásokat nyújtanak a műsorszolgáltatók számára. DTT-üzemeltetői tevékenységük során a CRA és a DB fő bevételi forrása a műsorszolgáltatók által e szolgáltatásokért fizetett díjazás ((102) preambulumbekzdés). Ami a *Česká televize* közszolgálati műsorszolgáltatót illeti, földfelszíni televíziós műsorszórási szolgáltatást nyújt saját műsorszolgáltatói tevékenységeihez, amelyek szintén gazdasági tevékenységnek minősülnek.

⁽¹²³⁾ A Tanács (EU) 2015/1589 rendelete (2015. július 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 248., 2015.9.24., 9. o.).

⁽¹²⁴⁾ A Bíróság 2021. szeptember 16-i ítélete, Bizottság kontra Belgium és Magnetrol International, C-337/19 P, ECLI:EU:C:2021:741, 58–60. pont.

⁽¹²⁵⁾ A Bíróság 2000. szeptember 12-i ítélete, Pavlov és társai, C-180/98–C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, 74. pont; a Bíróság 2006. január 10-i ítélete, Cassa di Risparmio di Firenze SpA és társai, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, 107. pont.

⁽¹²⁶⁾ Lásd: a Bíróság 1987. június 16-i ítélete, Bizottság kontra Olaszország, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, 7. pont; a Bíróság 1998. június 18-i ítélete, Bizottság kontra Olaszország, C-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, 36. pont; a Bíróság 2000. szeptember 12-i ítélete, Pavlov és társai, C-180/98–C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, 75. pont.

- (225) A Bizottság ezért megállapítja, hogy az a három kedvezményezett, amely az átmeneti hálózatok üzemeltetéséért kompenzációt kérnek, olyan vállalkozások, amelyek DTT műsorterjesztési szolgáltatások nyújtásával összefüggő gazdasági tevékenységet folytatnak.

5.1.3. Állami források és az államnak való betudhatóság

- (226) Az elszámolható költségek kompenzációját a rádiótávközlési számláról fogják folyósítani ((56) preambulumbekézdés). A rádiótávközlési számla forrásai a frekvenciahasználati jogok jogosultjai által az államnak e források használatáért fizetett díjak egy részéből származnak. Az intézkedést állami forrásokból finanszírozzák, és az államnak tudható be, a következő okok miatt:

1. A rádióhírközlési alapot törvény határozza meg és szabályozza ((56) preambulumbekézdés).
2. A jogosultak által fizetett díjakat a nemzeti hatóságok vetik ki a közforrásnak minősülő frekvencia használatáért cserébe, és állami bevételnek felel meg.
3. A nemzeti hatóságok döntenek arról, hogy e díjak mekkora részét kell befizetni a számlára.
4. A Cseh Távközlési Hivatal nyitja meg és kezeli a rádiótávközlési számlát. A számlán belüli források a rendeltetési helyüket megállapító Cseh Távközlési Hivatal ellenőrzése alatt állnak. A Cseh Távközlési Hivatalnak évente jelentést kell tennie a számla kezeléséről.
5. A számlán található betétekkel összefüggő költségek és bevételek az állami költségvetéshez tartoznak.
6. Az intézkedést a (26) preambulumbekézdésben meghatározott jogalkotási és közigazgatási intézkedések írják elő.
7. A Cseh Távközlési Hivatal a támogatási kérelmek felülvizsgálatával és az elszámolható költségek pontosságának ellenőrzésével kezeli az intézkedést ((58) preambulumbekézdés).

- (227) A CRA azzal érvelt, hogy a bejelentett intézkedés nem tudható be az államnak, mivel biztosítja, hogy Csehország teljesítse az európai parlamenti és tanácsi határozatban előírt célokat, és közvetlenül végrehajtsa ezt az uniós szinten elfogadott határozatot (lásd a 4.3.2.1. preambulumbekézdést). Az európai parlamenti és tanácsi határozat azt is tartalmazza, hogy a tagállamok a spektrumhasználat szempontjából hatékonyabb technológiákra való átállás megkönnyítése érdekében kompenzációt nyújthatnak.

- (228) A Bizottság azonban megjegyzi, hogy a DTT-üzemeltetőknek nyújtott kompenzáció formájában bejelentett intézkedést nem az európai parlamenti és tanácsi határozat írja elő Csehország számára. Bár igaz, hogy az európai parlamenti és tanácsi határozat kötelezettségeket állapít meg a tagállamok számára i. arra vonatkozóan, hogy engedélyezzék a 700 MHz-es sáv vezeték nélküli széles sávú elektronikus hírközlési szolgáltatások céljára történő használatát⁽¹²⁷⁾, és ii. hogy legalább 2030-ig biztosítsák, hogy a 700 MHz-es frekvenciatartomány alatti frekvenciasáv rendelkezésre álljon a földfelszíni műsorszóró szolgáltatások nyújtásának céljára⁽¹²⁸⁾, az európai parlamenti és tanácsi határozat nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy kompenzációt nyújtsanak a DTT-műsorszolgáltatásoknak. Az európai parlamenti és tanácsi határozat elismeri a tagállamok mérlegelési jogkörét annak eldöntésében, hogy kell-e megfelelő kompenzációt nyújtani, különösen a végfelhasználók számára⁽¹²⁹⁾. Az intézkedés csak akkor nem tekinthető az adott tagállamnak betudhatónak, ha a tagállam mérlegelési jogkör nélkül köteles végrehajtani az uniós jogot⁽¹³⁰⁾. Ezzel szemben az európai parlamenti és tanácsi határozat 6. cikke széles mérlegelési jogkört biztosít a tagállamok számára, amely szerint „a tagállamok – adott esetben és az uniós jognak megfelelő módon – biztosíthatják, hogy [...] megfelelő kompenzációt nyújtsanak”. Továbbá az is egyértelmű, hogy az európai parlamenti és tanácsi határozat nem határozza meg e kompenzáció jellegét, legyen szó a kedvezményezettek köréről, az elszámolható költségekről vagy bármely egyéb feltételről. Emellett az európai parlamenti és tanácsi határozat egyértelműen kimondja, hogy ilyen kompenzáció csak az uniós joggal összhangban nyújtható, tehát nem érinti az állami támogatási szabályok alkalmazását, amelyeket Csehországnak továbbra is be kell tartania.

⁽¹²⁷⁾ Lásd az európai parlamenti és tanácsi határozat 1. cikkét.

⁽¹²⁸⁾ Lásd az európai parlamenti és tanácsi határozat 4. cikkét.

⁽¹²⁹⁾ Lásd az európai parlamenti és tanácsi határozat 6. cikkét: „A tagállamok – adott esetben és az uniós jognak megfelelő módon – biztosíthatják, hogy az átállásnak vagy a spektrumhasználat újrafelosztásának a közvetlen költsége fejében – különösen a végfelhasználók számára – haladéktalanul és átlátható módon megfelelő kompenzációt nyújtsanak, többek között a spektrumhasználat szempontjából hatékonyabb technológiákra való áttérés előmozdítása érdekében. Az érintett tagállam kérésére a Bizottság útmutatást nyújthat az ilyen kompenzációra vonatkozóan a spektrumhasználatot érintő átállás megkönnyítése érdekében.”

⁽¹³⁰⁾ A Bíróság 2009. április 23-i ítélete, Puffer, C-460/07, ECLI:EU:C:2009:254, 70. pont.

- (229) A Bizottság ezért megállapítja, hogy az intézkedés az államnak tudható be, és azt állami forrásokból finanszírozzák.

5.1.4. Gazdasági előny

- (230) Az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában az előny olyan gazdasági előny, amelyben egy adott kedvezményezett rendes piaci feltételek mellett – azaz állami beavatkozás nélkül – nem részesült volna⁽¹³¹⁾. Az előny megvalósulhat pozitív pénzügyi támogatás formájában, de bármely olyan intézkedés formájában is, amely enyhíti azokat a terheket, amelyek általában valamely vállalkozás költségvetését terhelik⁽¹³²⁾. Az általában a vállalkozás költségvetését terhelő költségek közé tartoznak a vállalkozásoknak a szabályozott gazdasági tevékenység gyakorlásával együtt járó szabályozási intézkedésekből eredő költségei⁽¹³³⁾.
- (231) A jelen ügyben a támogatást földfelszíni műsorszórási szolgáltatásokat nyújtó üzemeltetőknek nyújtják, amely gazdasági tevékenységnek minősül (lásd az 5.1.2. szakaszt). Az intézkedés a következő okok miatt enyhíti azokat a terheket, amelyek általában a vállalkozás költségvetését terhelik. Először is, az intézkedés célja a szabályozási intézkedésekből, nevezetesen a 2016. évi stratégiából, a digitális módosításból és a műszaki átállási tervből eredő költségek kompenzálása ((26) preambulumbekkezdés). A digitális módosítás arra kötelezi a DTT-üzemeltetőket, hogy hozzanak létre átmeneti hálózatokat ((43) preambulumbekkezdés), a 2016. évi stratégia és a műszaki átállási terv pedig konkrétan meghatározza, hogy mely átmeneti hálózatokra van szükség, továbbá ezen átmeneti hálózatok üzemeltetésének időpontjait és részletes feltételeit ((49)–(50) preambulumbekkezdés). A 2016. évi stratégiából, a digitális módosításból és a műszaki átállási tervből eredő szabályozási kötelezettségek a DTT-üzemeltetők gazdasági tevékenységének velejárói. A digitális módosítást megelőzően az elektronikus hírközlésről szóló törvény 19. szakasza már mérlegelte annak lehetőségét, hogy a Cseh Távközlési Hivatal módosítsa (vagy akár vonja vissza) a rádiófrekvenciák használatára vonatkozó engedélyeket, amennyiben ez szükséges ahhoz, hogy Csehország megfeleljen az uniós jognak ((38)–(39) preambulumbekkezdés). A szóban forgó ügyben a 2016. évi stratégia, a digitális módosítás és a műszaki átállási terv célja az volt, hogy Csehország megfeleljen az európai parlamenti és tanácsi határozatban meghatározott kötelezettségeknek. Másodszor, az a lehetőség, hogy nemzetközi koordináció keretében a jogosultságok lejártá előtt fel kell szabadítani a kiosztott spektrumot vagy módosítani kell a frekvenciahasználati jogokra, valamint az átviteli és tömörítési szabványokra vonatkozó feltételeket, nem olyan esemény, amelyet a jogosultak ne ismerhettek volna, figyelembe véve a precedenseket (azaz a 800 MHz-es sáv felszabadítását – lásd a (13) preambulumbekkezdést –, az Európai Parlament és a Tanács úgy határozott, hogy a 800 MHz-es sávot 2013 januárjától a vezeték nélküli széles sávú szolgáltatások számára fogják kiosztani) és az előzetes nemzetközi megbeszéléseket ((13)–(14) preambulumbekkezdés). Csehország kifejtette, hogy a szabályozási beavatkozás nemzeti hatáskörbe tartozik ((128) preambulumbekkezdés). A szabályozási beavatkozást különböző kötelező erejű jogi aktusokkal fogadták el ((26) preambulumbekkezdés), amelyek magukban foglalták a 2016. évi stratégiát, az elektronikus hírközlés csehországi szabályozási keretének (az elektronikus hírközlésről szóló törvény) módosítását (digitális módosítás), valamint az átállás részletes technikai feltételeit meghatározó kormányrendeletet (műszaki átállási terv). A Bizottság ezért úgy véli, hogy a bejelentett intézkedés hatálya alá tartozó költségek Csehország szabályozási beavatkozásaiból erednek, és együtt járnak a DTT-üzemeltetők műsorterjesztési szolgáltatási tevékenységeinek gyakorlásával.
- (232) A Bizottság nem ért egyet az egyik kedvezményezett észrevételeivel, amelyek szerint a bejelentett intézkedésből nem származik előny, és az intézkedés által kompenzálni kívánt szabályozási költségek nem a szóban forgó gazdasági tevékenység velejárói. A kedvezményezett azt állította, hogy az intézkedés pusztán egy strukturális hátrányért kompenzálja a DTT-üzemeltetőket ((161) preambulumbekkezdés). A Bizottság azonban megjegyzi, hogy még ha a vonatkozó szabályozási kötelezettségek csak a DTT-üzemeltetőket érintették is, és e kötelezettségek teljesítése költségekkel járhatott az üzemeltetők számára, ez nem változtat azon a tényen, hogy az ilyen kötelezettségekből eredő költségek a DTT-üzemeltetők gazdasági tevékenységének velejárói, amely a szabályozási kötelezettségeknek való megfelelést is maga után vonhatja. A Bizottság a következő szakaszban foglalkozik a kedvezményezett érvelésének szelektivitási szempontjával ((249) preambulumbekkezdés).

⁽¹³¹⁾ A Bíróság 1996. július 11-i ítélete, SFEI és társai, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, 60. pont; a Bíróság 1999. április 29-i ítélete, Spanyolország kontra Bizottság, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, 41. pont.

⁽¹³²⁾ A Bíróság 2018. április 26-i ítélete, Cellnex Telecom SA and Telecom Castilla-La Mancha SA kontra Bizottság, C-91/17 és C-92/17 P, ECLI:EU:C:2018:284, 111. pont.

⁽¹³³⁾ A Bíróság 2016. június 30-i ítélete, Belgium kontra Bizottság, C-270/15 P, ECLI:EU:C:2016:489, 35–36. pont.

- (233) A kedvezményezett azt is előadta, hogy az Enirisorse-ítélet⁽¹³⁴⁾ releváns a szóban forgó helyzet értékelése szempontjából ((162) preambulumbekzdés). A Bizottság azonban megjegyzi, hogy az Enirisorse-ítéletben szereplő intézkedés nem minősült előnynek, mivel hatására megszűnt egy korábbi intézkedés hatása, és az ebből eredő helyzet a rendes – a Bíróság szerint az olasz polgári törvénykönyv által megállapított – feltételekhez tért vissza. A nemzeti intézkedés ugyanis annak elkerülésére szorítkozott, hogy a vállalkozás költségvetését olyan teher sújtsa, amely rendes körülmények között nem létezne, és nem pedig azon teher csökkentésére irányult, amelyet e vállalkozásnak rendes körülmények között viselnie kellett volna. Ezzel szemben a DTT-piacon a rendes működési feltételek magukban foglalhatják a Csehország által előírt szabályozási kötelezettségek teljesítését és az e kötelezettségeknek való megfeleléssel, például az átmeneti hálózatok üzemeltetésével járó költségek viselését. A rendes feltételek között nem szerepelt a szabályozási intézkedések betartásából eredő költségek kompenzálása, ezért nem ezek voltak azok a rendes feltételek, amelyek korábban fennálltak, és amelyekhez a bejelentett intézkedés visszatér. Ezenkívül a fent hivatkozott Enirisorse-ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló helyzet rendkívül sajátos, mivel két vállalkozás közötti, a részvénytársasági tagok elállási jogával kapcsolatos jogvitáról szólt. A jelen ügyben – a korábbiakban kifejtettek szerint – a szabályozási költségek a DTT műsorterjesztési szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos gazdasági tevékenység velejárói. Ezek a költségek nem tekinthetők a vállalkozás költségvetésére nehezedő rendkívüli tehernek, ami azt jelentené, hogy az ilyen költségek nem a DTT-üzemeltetők tevékenységének velejárói. A DTT-üzemeltetők ugyanis már tisztában voltak azzal, hogy a spektrumpolitika területén is fejlemények várhatók, tekintettel arra, hogy az elektronikus hírközlésről szóló törvény 19. szakasza is rendelkezett erről a lehetőségről, továbbá tekintettel a 800 MHz-es sáv korábbi felszabadítására, amely 2012-ben zárult le Csehországban.
- (234) Ami a kedvezményezett által a Németország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet⁽¹³⁵⁾ alapján felhozott érvet illeti, amely szerint a vállalkozás által viselendő szokásos költségek az összes versenytárs által viselt költségek ((162) preambulumbekzdés), meg kell jegyezni, hogy a Törvényszék ebben a konkrét helyzetben ezt a hivatkozást valamely strukturális hátrány (azaz a volt tisztviselők nyugdíjának finanszírozása) fennállásával kapcsolatban tette, amelyet a sajátos körülmények miatt a versenytársaktól eltérően csak egyetlen vállalkozásnak kellett viselnie. A jelen ügyben azonban nem áll fenn ilyen strukturális hátrány, mivel az üzemeltetőknek kell viselniük a technológiai korszerűsítés és a kapcsolódó párhuzamos műsorszórás költségeit. A műholdplatformot használó üzemeltetők viselték a DVS-T2 szabványra történő korszerűsítés költségeit. Emellett az analógról a digitálisra való átállás során a DTT-üzemeltetők viselték a digitális technológiára való átállás költségeit. A hálózatüzemeltetőktől általában még inkább elvárható, hogy fedezzék a szabályozási kötelezettségeknek való megfelelés költségeit, a spektrumhasználati jogokhoz kapcsolódó költségeket is beleértve.
- (235) A kedvezményezett azt is előadta, hogy nincs előny, mivel Csehországnak konszenzusra volt szüksége a DTT-üzemeltetők részéről a rádiófrekvenciák kijelölésének az elektronikus hírközlésről szóló törvény 19. szakasza szerinti módosításához, különösen azért, mert az európai parlamenti és tanácsi határozat nem közvetlenül alkalmazandó/kötelező a DTT-üzemeltetőkre nézve, hanem címzettjei a tagállamok ((163) preambulumbekzdés). A bejelentett intézkedés azonban nem kapcsolódik esetleges kártérítéshez, és azt nem a Csehország és a DTT-üzemeltetők közötti egyezségeként jelentették be a Bizottságnak. A kompenzáció nem veszi figyelembe az olyan elemeket, mint az egyes üzemeltetők frekvenciahasználati jogainak lejárat ideje (2020 után). A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy az elektronikus hírközlésről szóló törvény 19. szakasza már eleve lehetővé tette a Cseh Távközlési Hivatal számára, hogy egyoldalúan módosítsa (vagy akár visszavonja) a rádiófrekvencia-használati engedélyeket, amennyiben ez az uniós jog szerinti kötelezettségvállalások teljesítéséhez szükséges ((39) preambulumbekzdés), ezért Csehország a DTT-szolgáltatók beleegyezése nélkül is jogosult volt intézkedéseket hozni e tekintetben.
- (236) A kedvezményezett azon érve, amely szerint Csehország a tényleges kisajátítás miatt kártérítési igényekkel szembesült volna, nem releváns a bejelentett intézkedéshez kapcsolódó előny értékelése szempontjából. A bejelentett intézkedés egy szabályozási kötelezettségnek – azaz az átmeneti hálózatok üzemeltetésének – való megfelelésért nyújtott kompenzáció, nem pedig a Csehország és a DTT-üzemeltetők közötti, konkrét kártérítési igények eredményeként létrejött egyezség. Ezenkívül a spektrumhasználati jogok nem hasonlíthatók a tulajdonhoz fűződő jogokhoz, egyrészt azért, mert a spektrum köztulajdon, másrészt pedig azért, mert a jogszabályi keret már eleve lehetővé tette e jogoknak a szerződés szerinti idő lejárat előtti módosítását vagy visszavonását. Ezen túlmenően a kedvezményezettek használati jogait valójában nem vonták vissza, hanem 2030-ig meghosszabbították, ami a spektrumhasználat tekintetében a szabályozás kiszámíthatóságát biztosította számukra.

⁽¹³⁴⁾ A Bíróság 2006. március 23-i ítélete, Enirisorse SpA kontra Sotacarbo SpA, C-237/04, ECLI:EU:C:2006:197, 48. pont.

⁽¹³⁵⁾ A Törvényszék 2016. július 14-i ítélete, Németország kontra Bizottság, T-143/12, ECLI:EU:T:2016:406, 132. pont.

- (237) Lehet úgy érvelni, hogy a rádiófrekvenciák használatára vonatkozó engedélyeknek az elektronikus hírközlésről szóló törvény 19. szakasza szerinti módosítása bizonyos mértékű kompenzációra jogosította volna fel a DTT-üzemeltetőket. Az ilyen kompenzáció lehetőségét az elektronikus hírközlésről szóló törvény 19. szakaszának (2) bekezdése és 27. szakasza ismerteti ((40) preambulumbekkezdés és 43. lábjegyzet). A 27. szakasz (6) bekezdése ismerteti azokat a költségkategóriákat, amelyekre kompenzáció igényelhető (a digitális módosítást megelőzően), beleértve a műszaki kiigazítások költségeit, a leszerelt berendezések értékcsökkenési költségeit, a berendezések szétszerelésének és leszerelésének költségeit, valamint a meglévő rádiófrekvenciákon keresztül nyújtott elektronikus hírközlési szolgáltatások más módon történő biztosításának költségeit, a rádiófrekvenciák használatában bekövetkező változások végrehajtására szolgáló műszaki intézkedések biztosításához szükséges ideig (45. lábjegyzet). Mindazonáltal a Bizottság megjegyzi, hogy a fenti költségkategóriák nem foglalják magukban a bejelentett intézkedés hatálya alá tartozó költségkategóriákat, azaz nem kapcsolódnak az átmeneti hálózatok üzemeltetéséhez ⁽¹³⁶⁾. Az átmeneti hálózatok üzemeltetése az ilyen kompenzációt lehetővé tevő digitális módosítás elfogadásáig nem volt jogosult kompenzációra ((44) preambulumbekkezdés). A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a 27. szakasz (6) bekezdésében felsorolt költségek olyan költségeknek felelnek meg, amelyeket a spektrummal kapcsolatos berendezések kompenzációjára vonatkozó SA.55742. számú ügyben hozott határozattal jóváhagyott intézkedés részeként elvben már fedeztek.
- (238) A kedvezményezett azzal is érvelt, hogy az átmeneti hálózatokat ingyenesen és nonprofit alapon működtetik, amelyeket egy közpolitikai cél biztosítása érdekében hoztak létre, és a DTT-üzemeltetők számára az egyetlen lehetséges díjazás az intézkedésből származó kompenzáció volt ((165) preambulumbekkezdés). A kedvezményezett jelezte, hogy bevételei a 700 MHz-es sáv felszabadítását és ezzel összefüggésben a DVB-T2 szabványra való átállást követően csökkentek, függetlenül attól, hogy az általa üzemeltetett hálózaton nőtt az adatkapacitás ((166) preambulumbekkezdés). Ez azonban nem jelenti azt, hogy az átmeneti hálózatok üzemeltetési költségei ne minősülnek a spektrumbirtokosok gazdasági tevékenységével együtt járó szabályozási költségeknek, és hogy az ilyen költségek kompenzációja ne jelentene előnyt a DTT-üzemeltetők számára. Az előny azonosítása nem függ attól, hogy e költségek felmerülése növelheti-e az érintett vállalkozások forgalmát vagy nyereségét, vagy sem.
- (239) A fentiekre tekintettel és a korábbi gyakorlattal összhangban ⁽¹³⁷⁾ a Bizottság úgy véli, hogy az intézkedés mentesíti a DTT-üzemeltetőket az üzleti tevékenységükkel együtt járó szabályozási költségek alól, míg más üzemeltetőknek maguknak kell viselniük ezeket a szabályozási költségeket. A bejelentett intézkedés hiányában a DTT-üzemeltetőknek kellett volna viselniük a 700 MHz-es frekvenciatartomány alatti sávra való átállás során az átmeneti hálózatok üzemeltetéséből eredő valamennyi költséget.
- (240) Az intézkedés továbbá lehetővé tette a DTT-üzemeltetők számára, hogy megszakítás nélkül nyújtsanak DTT műsorterjesztési szolgáltatásokat. Ezenkívül az intézkedés tárgyát képező átállási folyamat lezárultát követően a DTT-üzemeltetők most már továbbfejlesztett földfelszíni televíziós hálózatokat használnak, amelyek nagyobb kapacitással rendelkeznek, és képesek továbbfejlesztett televíziós szolgáltatásokat nyújtani.
- (241) A fenti megfontolások mindhárom olyan kedvezményezett helyzetére vonatkoznak, amelyek a bejelentett intézkedés keretében támogatásban részesülnek. Ezenkívül a kompenzáció igénybevételekor a három kedvezményezett előnyre tenne szert a CDG helyzetéhez képest, amely frekvenciahasználati jogokkal rendelkezett, üzemeltette a 3-as hálózatot, és 23-as végleges hálózatát DVB-T2/HEVC-re kellett korszerűsíteni.

⁽¹³⁶⁾ A 2019. augusztus 2-i aktualizált ADL-tanulmány becslést nyújt azon költségek számszerűsítéséről, amelyek a frekvenciaelosztás jogosultjai számára a különböző jogalapok szerint kompenzációt tennének szükségessé (lásd a tanulmány 4.5.1. szakaszának „A frekvenciaelosztás jogosultjainak költségei – jogszabályba foglalva” című 4. táblázatát). E tanulmány szerint a költségek megoszlanak a jogalapként az elektronikus hírközlésről szóló törvény 27. cikke (6) bekezdésének a)–d) pontja [a meglévő létesítmények műszaki átalakításai, fennmaradó tökekiadások és leszerelés] értelmében viselt költségek, valamint azon költségek között, amelyek jogalapja a digitális módosítás [az átmeneti hálózat és az interferenciák megszüntetése]. Ez azonban azt is mutatja, hogy a bejelentett intézkedés (azaz a digitális módosítás) alapján kompenzációra jogosult költségek meghaladják azokat a költségeket, amelyek az elektronikus hírközlésről szóló törvény szerint úgy voltak elszámolhatók, hogy a frekvenciaelosztást a lejárát előtt módosították.

⁽¹³⁷⁾ A Bizottság 2018. december 12-i C(2018) 8356 final határozata, SA.47258 (2017/N) – Németország – A DTT-platformok frekvenciaátállása a 700 MHz-es sáv felszabadításából eredően (a továbbiakban: az SA.47258 ügyben hozott bizottsági határozat), https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/271860/271860_2038548_133_2.pdf; a Bizottság 2019. augusztus 2-i határozata, SA.51080 (2018/N) – Spanyolország – Audiovizuális szolgáltatóknak nyújtott audiovizuális műsorszórás támogatás (a továbbiakban: az SA.51080 ügyben hozott bizottsági határozat), https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/1/201934/279519_2089801_104_2.pdf.

- (242) A Bizottság megállapítja, hogy az intézkedés az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében előnyt biztosít a három kedvezményezett részére.

5.1.5. Szelektivitás

- (243) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében támogatásnak minősülnek azok a tagállamok által vagy állami forrásból végrehajtott intézkedések, amelyek „bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által” torzítják a versenyt, vagy azzal fenyegetnek. Ez a kritérium azoknak az intézkedéseknek az azonosítására szolgál, amelyek előnyben részesítenek bizonyos vállalkozásokat vagy gazdasági ágazatokat.
- (244) E tekintetben a Bizottság megjegyzi, hogy az intézkedés célja, hogy kompenzálja azt a három DTT-üzemeltetőt, amelyek a 700 MHz-es sáv felszabadításával összefüggésben átmeneti hálózatokat üzemeltettek ((53) preambulumbekzdés). Az intézkedés kedvezményezettjei a televíziós műsorszórás szolgáltatások ágazatában működő vállalkozások. Ezért az intézkedés csak a műsorszórás ágazat egy konkrét szegmensében működő vállalkozásokra vonatkozik, amelyekre Csehország az átmeneti hálózatok üzemeltetésére vonatkozó szabályozási kötelezettséget rótt, nevezetesen a Česká televize-re (11-es átmeneti hálózat), a CRa-ra (12-es átmeneti hálózat) és a DB-re (13-as átmeneti hálózat). A Bizottság úgy véli, hogy a bejelentett intézkedés e három kedvezményezettnek nyújtott egyedi támogatásnak minősül ((222) preambulumbekzdés). Egyedi támogatások esetében az előny megállapítása főszabály szerint lehetővé teszi az intézkedés szelektivitásának vélelmezését ⁽¹³⁸⁾.
- (245) Az egyik kedvezményezett ragaszkodott ahhoz, hogy a Bizottságnak magyarázatot kell adnia arra, hogy az intézkedés szelektivitásának megállapításához a DTT-t használó vállalkozásokat miért kell úgy tekinteni, mint amelyek hasonló ténybeli és jogi helyzetben vannak, mint a más technológiákat használó vállalkozások ((167) preambulumbekzdés). A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint egy intézkedés „csak abban az esetben minősül szelektívnek, ha az az adott jogi szabályozás keretében előnyben részesít bizonyos vállalkozásokat más ágazathoz vagy ugyanezen ágazathoz tartozó, e szabályozás céljára tekintettel hasonló ténybeli és jogi helyzetben lévő más vállalkozásokhoz képest” ⁽¹³⁹⁾.
- (246) Figyelemmel arra, hogy támogatást szubvenció (azaz közvetlen támogatás) formájában nyújtották, a referenciarendszert ez esetben a szóban forgó vállalkozások működésére irányadó rendes piaci feltételek képezik. A referenciarendszer célja nem lehet olyan, amelynél támogatások várhatók, mivel rendes piaci feltételek mellett a gazdasági szereplőknek maguknak kell viselniük a szabályozási kötelezettségeknek való megfeleléssel kapcsolatos költségeiket. Az 5.1.4. szakaszban kifejtettek szerint a Bizottság úgy véli, hogy a bejelentett intézkedés a csehországi DTT-üzemeltetők rendes tevékenységével együtt járó szabályozási költségekre vonatkozik. Az intézkedés ezért a referenciarendszertől (tehát a rendes piaci feltételektől) való eltérésnek minősül, ugyanis csökkenti bizonyos vállalkozások szokásos költségeit.
- (247) A bejelentett intézkedés kedvezményezettjei tehát előnyben részesültek az ugyanabban az ágazatban, illetve minden egyéb ágazatban működő összes többi vállalkozással szemben, hiszen ez utóbbiaknak maguknak kell viselniük a költségeiket. Ezért az intézkedés prima facie szelektív.
- (248) Másodlagosan, ha úgy tekinthető, hogy a referenciarendszer a televíziós műsorszolgáltatás ágazatára korlátozódott (ami nem áll fenn), és ha figyelembe vesszük e referenciarendszer célját, meg kell jegyezni, hogy a televíziós műsorszolgáltatás ágazatában léteznek más versenytárs technológiai platformok, mint például a műhold, a kábeltévé vagy az IPTV ((21) preambulumbekzdés) ⁽¹⁴⁰⁾, amelyek rendes piaci feltételek mellett nem részesülnek kompenzációban a szabályozási költségeikért. Az egyéb technológiai platformokat használó üzemeltetők hasonló ténybeli és jogi helyzetben vannak, mint a DTT-üzemeltetők, mivel nekik kell viselniük a hálózataik technológiai korszerűsítésével és a kapcsolódó párhuzamos műsorszórás időszakokkal összefüggő költségeket. A műhold-üzemeltetők például szintén ugyanazok a spektrumhasználati kötelezettségek vonatkoznak, amelyek szabályozási költségeket eredményeznek, és használati jogaik is módosíthatók. A műhold-üzemeltetőknek szintén maguknak kell finanszírozniuk a technológiai korszerűsítést (pl. DVB-S-ről DVB-S2-re ⁽¹⁴¹⁾). Az a tény, hogy a

⁽¹³⁸⁾ Lásd: a Bíróság 2015. június 4-i ítélete, Bizottság kontra MOL, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, 60. pont.

⁽¹³⁹⁾ Lásd: a Bíróság 2017. december 20-i ítélete, Comunidad Autonoma de Galicia, Retegal kontra Bizottság, C-70/16 P, ECLI:EU:C:2017:1002, 61. pont.

⁽¹⁴⁰⁾ Többek között a Bíróság 2016. június 30-i ítélete, Belgium kontra Bizottság, C-270/15 P, ECLI:EU:C:2016:489, 50. pont.

⁽¹⁴¹⁾ A DVB-S (Digital Video Broadcasting for Satellite, digitális műholdas televíziós műsorszórás) a televíziós műsorszórás műholdas közvetítésének technológiai szabványa. A DVB-S1 a szabvány újabb, korszerűbb változata.

különböző csehországi videoműsorszóró technológiai platformok üzemeltetői eltérő üzleti modellekkel rendelkeznek, és nem feltétlenül ugyanabban a szegmensben versenyeznek (pl. szabadon fogható kontra fizetős műsorszolgáltatás), a televíziós műsorszolgáltatás terjesztésének biztosítására irányuló célkitűzés vonatkozásában nem hozza őket eltérő jogi és ténybeli helyzetbe. A különböző versenytárs platformok (DTT, műhold, IPTV) egymással helyettesíthetők. Mindannyian képesek televíziós szolgáltatások közvetítésére, akár szabadon fogható, akár fizetős televíziós szolgáltatásokról van szó, amint azt a vizsgálat során szolgáltatott számos példa is megmutatta, például egyes kereskedelmi műsorszolgáltatók többször is bejelentették, hogy titkosítani kívánják programjaik HD-változatát ((153) preambulumbekzdés), a Skylink/M7 csoport fizetős DTT-szolgáltatással kísérletezett ((91) preambulumbekzdés), a Telly pedig mérlegelte a szabadon fogható szolgáltatásokra vonatkozó IPTV-kártya bevezetését ((154) preambulumbekzdés). Csehország továbbá megerősítette a szolgáltatások egymással való helyettesíthetőségét, amikor azzal érvelt, hogy az átállás során a fő kockázat az volt, hogy az ellenőrizetlen átállásból eredően más platformok javára fog csökkenni a közönség ((103) preambulumbekzdés). Emellett Csehország azt is megerősítette, hogy nincs jogi akadály annak, hogy a DTT-t titkosítsák és fizetős televíziós szolgáltatásokat kínáljanak. Így a DTT-üzemeltetők bármikor dönthetnek úgy, hogy megváltoztatják üzleti modelljüket.

- (249) Még ha a 700 MHz-es sáv felszabadítása csak a DTT-üzemeltetőket érintette is, a Bizottság nem ért egyet azzal, hogy a referenciarendszer szűk értelemben meghatározható, oly módon, hogy egybeessen a kedvezményezettek pontos körével, azaz egyes, átmeneti hálózatokat üzemeltető DTT-vállalkozásokkal. Annak elfogadása, hogy a referenciarendszer csak a szabályozási intézkedés által érintett vállalkozásokat foglalja magában, azt jelentené, hogy a szabályozási intézkedésért nyújtott kompenzáció mentesülne az állami támogatások ellenőrzése alól, mivel a legtöbb szabályozási intézkedés a piac meghatározott szegmenseire irányul, tekintettel azok jellemzőire (és így csak bizonyos szolgáltatókra vonatkozna), mivel nem lenne szelektív. Másfelől minden piaci szegmenst érinthetnek olyan szabályozási intézkedések, amelyek megfelelési költségeket eredményeznek azon szolgáltatók számára, akikre e kötelezettségek vonatkoznak. A korábbiakban kifejtetteknek megfelelően a Bizottság úgy véli, hogy a 700 MHz-es sáv felszabadításából eredő szabályozási intézkedések hatásai a DTT-üzemeltetők tevékenységének velejárói. Ennélfogva a szelektivitás vizsgálatát szolgáló referenciarendszer nem korlátozódhat azokra a vállalkozásokra, amelyekre különös szabályozási kötelezettség vonatkozott.
- (250) Az egyik kedvezményezett azzal érvelt, hogy a kompenzáció kapcsolódhat a közszolgáltatási kötelezettségekhez. Nincs azonban arra utaló jel, hogy a bejelentett intézkedés bármilyen közszolgáltatási kötelezettséghez kapcsolódna. Mindenesetre arról sem szabad megelégedezni, hogy az intézkedés akkor is szelektív marad, ha az a célja, hogy pénzügyi előnyben részesítsen társadalmilag arra méltó szervezeteket ⁽¹⁴²⁾, vagy ha ezek a szervezetek egyéni érdekeiken túlmutató módon kedvező hatást gyakorolnak a gazdaságra ⁽¹⁴³⁾. A Csehország által a 700 MHz-es sáv felszabadítására tervezett átállás pozitív hatásai nem áthatják alá az intézkedés szelektivitására vonatkozó következtetést.

5.1.6. A verseny torzítása és az Unión belüli kereskedelemre gyakorolt hatás

- (251) Az állami intézkedések az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartoznak, amennyiben torzítják a versenyt vagy azzal fenyegetnek, és érintik a tagállamok közötti kereskedelmet. Az állam által nyújtott intézkedés akkor tekinthető úgy, hogy torzítja a versenyt vagy azzal fenyeget, ha feltehetően javítja a kedvezményezett más versenytárs vállalkozásokkal szembeni versenyhelyzetét ⁽¹⁴⁴⁾.
- (252) Az előző szakaszokban kifejtetteknek megfelelően az intézkedés három DTT-üzemeltetőre vonatkozik. E három üzemeltető különösen más, televíziós műsorszórásra szolgáló technológiai platformokat (műhold, kábel, IPTV) használó üzemeltetőkkel áll versenyben. A CRa olyan csoporthoz tartozik, amely nemzetközi szinten (31. lábjegyzet) és a DTT műsorterjesztési szolgáltatásokon túl több tevékenységi ágazatban is aktív. A Česká televize közszolgálati műsorszolgáltatóként versenyez a kereskedelmi műsorszolgáltatókkal.

⁽¹⁴²⁾ Lásd például: a Bíróság 2006. január 10-i ítélete, Cassa di Riparmio di Firenze, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, 136–138. pont.

⁽¹⁴³⁾ Lásd: a Törvényszék 2019. szeptember 20-i ítélete, Port de Bruxelles e.a. kontra Bizottság, T-674/17, ECLI:EU:T:2019:651, 179. pont.

⁽¹⁴⁴⁾ A Bíróság 1980. szeptember 17-i ítélete, Philip Morris, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, 11. pont; a Törvényszék 2000. június 15-i ítélete, Alzetta, T-298/97, T-312/97 stb. egyesített ügyek, ECLI:EU:T:2000:151, 80. pont.

- (253) Az egyik kedvezményezett azzal érvelt, hogy ahhoz, hogy az intézkedés torzító hatású legyen, javítania kell a kedvezményezett versenyhelyzetét a vele versenyben álló többi vállalkozáshoz képest, és megjegyezte, hogy a DTT-üzemeltetők nem versenyeznek más technológiai platformokkal, továbbá hogy az intézkedés célja az, hogy kompenzálja a kedvezményezetteket az államilag előírt szabályozási változások miatt felmerülő többletköltségekért ((169) preambulumbekzdés). Elegendő azonban, ha a támogatás lehetővé teszi a kedvezményezett vállalkozás számára, hogy erősebb versenyhelyzetet tartson fenn, mint amilyenben a támogatás hiányában lett volna. Ebben az összefüggésben ahhoz, hogy a támogatás versenytorzító hatásának minősüljön, rendszerint elegendő, ha előnyt biztosít a kedvezményezett számára azáltal, hogy mentesíti olyan költségek alól, amelyeket a mindennapos üzletvitel során általában viselnie kellene ⁽¹⁴⁵⁾.
- (254) A Bizottság úgy véli, hogy más technológiai platformok kellően szoros versenyben állnak a kedvezményezettekkel – különösen a különféle platformokon keresztül nyújtott szolgáltatások végfelhasználói tekintetében – annak megállapításához, hogy az intézkedés az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében a verseny torzításával fenyeget. Mindenesetre a Bizottság úgy véli, hogy az intézkedés a verseny torzításával fenyeget, és érinti a tagállamok közötti kereskedelmet, mivel az intézkedés a három kedvezményezett versenyhelyzetét erősíti.
- (255) Az intézkedés tehát azzal fenyeget, hogy torzítja a versenyt, és érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

5.1.7. A támogatás meglétére vonatkozó következtetés

- (256) A fentiek fényében a Bizottság megállapítja, hogy az intézkedés megfelel az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdésében foglalt kritériumoknak, és e cikk értelmében állami támogatásnak minősül. A cseh hatóságok nem vitatták ezt a következtetést.

5.2. A támogatás jogszerűsége

- (257) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság jelezte, hogy nem áll módjában következtetést levonni az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésében meghatározott felfüggesztési kötelezettségnek való megfelelésről (az eljárás megindításáról szóló határozat (101) preambulumbekzdése). Az eljárás megindításáról szóló határozat (99) preambulumbekzdésében a Bizottság megjegyezte, hogy az elektronikus hírközlésről szóló, digitális módosítással módosított törvény vonatkozó rendelkezése, amelyre Csehország felfüggesztési záradékként hivatkozott ⁽¹⁴⁶⁾, utalt a Bizottság előtti eljárásokra, de mérlegelési jogkört hagyott a nemzeti hatóságoknak. Ezenkívül a támogatás kedvezményezettjei már benyújtották kérelmüket a Cseh Távközlési Hivatalhoz, amely már elvégezte az elszámolható költségek ellenőrzését. Másrészt az eljárás megindításáról szóló határozat (100) preambulumbekzdésében a Bizottság megjegyezte, hogy az intézkedés jogalapja nem részletezi a támogatás elemeit, például az elszámolható költségek kategóriáit, a maximális támogatási összeget vagy a támogatási intenzitást, ahogyan azt Csehország az eljárás megindításáról szóló határozatban ismertette. A cseh hatóságok továbbá megerősítették, hogy az intézkedés Bizottság általi jóváhagyása előtt nem kerül sor a támogatás folyósítására ((60) preambulumbekzdés).
- (258) Az ítélkezési gyakorlat szerint a támogatást abban az időpontban kell odaítélni tekinteni, amikor az alkalmazandó nemzeti jogszabály szerint a kedvezményezett jogosulttá válik arra, hogy megkapja a támogatást ⁽¹⁴⁷⁾. A szóban forgó források tényleges folyósítása nem meghatározó.
- (259) A Bizottság tudomásul veszi a cseh hatóságok részéről a jelenlegi eljárásban az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésében meghatározott felfüggesztési kötelezettség tiszteletben tartása érdekében mutatott lojális együttműködést. A 2016. évi stratégia már meghatározta, hogy a kormány akkor nyújthat kompenzációt, amint a Bizottság értékelte annak a belső piaccal való összeegyeztethetőségét ⁽¹⁴⁸⁾. 2016. decembere óta a cseh hatóságok a bejelentést megelőző megbeszéléseket folytattak a Bizottsággal a 700 MHz-es sáv felszabadításával kapcsolatos különböző intézkedésekről, beleértve az átmeneti hálózatok üzemeltetéséért járó kompenzációt is ((1) preambulumbekzdés). 2021. júliusában Csehország bejelentette az intézkedést ((3) preambulumbekzdés), és kötelezettséget vállalt arra, hogy az intézkedés Bizottság általi jóváhagyása előtt nem folyósítja a támogatást.

⁽¹⁴⁵⁾ A Bíróság 2005. március 3-i ítélete, Heiser, C-172/03, ECLI:EU:C:2005:130, 55. pont.

⁽¹⁴⁶⁾ A digitális módosítás cseh hatóságok által rendelkezésre bocsátott fordítása szerint: „Amennyiben a Bizottság előtt állami támogatással kapcsolatos eljárás folyik a ténylegesen és hatékonyan felmerült költségek összegének meghatározásával vagy kifizetésével kapcsolatban, azt előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek kell tekinteni”.

⁽¹⁴⁷⁾ A Bíróság 2019. december 19-i ítélete, Arriva Italia és társai, C-385/18, ECLI:EU:C:2019:1121, 36. pont.

⁽¹⁴⁸⁾ A 2016. évi stratégia II. bekezdése 1. pontjának c) alpontja. A Cseh Köztársaság kormányának 2016. július 20-i 648. sz. határozata.

- (260) A Bizottság úgy véli, hogy a bejelentett intézkedés magában foglalja a cseh hatóságok azon vállalását, hogy az intézkedést jóváhagyó bizottsági határozat bejelentése előtt nem folyósítják a támogatást. Ezért még ha a digitális módosításban foglalt felfüggesztési záradék mérlegelési jogkört is hagyna a cseh hatóságok számára, ez a mérlegelési jogkör a bejelentett intézkedésben már nem jelenik meg.
- (261) Végezetül a felfüggesztési záradék érvényességét tovább pontosította az elektronikus hírközlésről szóló törvény későbbi, 2022. január 1-jétől alkalmazandó módosítása ((175) preambulumbekzdés). Következésképpen a Bizottság az adott körülmények között úgy véli, hogy a bejelentett intézkedés a cseh hatóságok által a Bizottság előtti eljárásban és a jogszabály-módosítás révén nyújtott pontosítással együtt megfelel az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésében meghatározott felfüggesztési kötelezettségnek.
- (262) A fentiekre tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy Csehország tiszteletben tartotta az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésében meghatározott felfüggesztési kötelezettséget.

5.3. A támogatás összeegyeztethetősége

- (263) Mivel az intézkedés az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül, értékelni kell a belső piaccal való összeegyeztethetőségét. A cseh hatóságok állítása szerint az intézkedés összeegyeztethető az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjával, amely szerint a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető „az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben”.
- (264) Ezért ahhoz, hogy a támogatást az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdése c) pontjának értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek lehessen nyilvánítani, annak először is bizonyos gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődésének előmozdítására kell irányulnia, másodszor a támogatás nem befolyásolhatja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben ⁽¹⁴⁹⁾.
- (265) Mivel nincs olyan iránymutatás, amely kifejezetten a bejelentett intézkedés összeegyeztethetőségének értékelésére vonatkozna, a Bizottság az értékelést közvetlenül az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján fogja elvégezni.

5.3.1. Valamely gazdasági tevékenység fejlődésének előmozdítása

5.3.1.1. Az intézkedés által előmozdított gazdasági tevékenység

- (266) Az eljárás megindításáról szóló határozat (106)–(107) preambulumbekzdésében a Bizottság előzetesen arra a következtetésre jutott, hogy az intézkedés segítette a három DTT-üzemeltetőt abban, hogy fejlesszék gazdasági tevékenységüket a földfelszíni televíziós szolgáltatások terjesztésének ágazatában, ezért megfelel az első kritériumnak. Ezen előzetes véleménnyel ellentétes észrevétel nem érkezett.
- (267) A bejelentett intézkedés célja, hogy kompenzálja a három DTT-üzemeltetőt a 700 MHz-es sáv korai felszabadításához kapcsolódó szabályozási kötelezettségként előírt, korszerűbb technológiai szabványokat (DVB-T2/HEVC) alkalmazó átmeneti hálózatok üzemeltetésével kapcsolatban a párhuzamos műsorszórási időszakban felmerült költségeikért. Az eljárás megindításáról szóló határozat (106) preambulumbekzdésében a Bizottság megjegyezte, hogy az intézkedés támogatta a három DTT-üzemeltető által üzemeltetett hálózatok korszerűsítését, lehetővé téve számukra, hogy jobb szolgáltatásokat nyújtsanak. Lehetővé tette a DTT-üzemeltetők számára, hogy növeljék hálózataik kapacitását, és több, jobb (SD-ről HD-re fejlesztett) videominőségű műsort kínáljanak bizonyos számú műsor esetében ⁽¹⁵⁰⁾, és lehetőség szerint fizetős televíziós ajánlatokat is kínáljanak ⁽¹⁵¹⁾. Emellett segítette megtartani a nézőket és megismertetni őket az új földfelszíni televíziós szabvánnyal (DVB-T2/HEVC), ami biztosította, hogy a közönség készen álljon a korszerűsített kínálatokra.

⁽¹⁴⁹⁾ A Bíróság 2020. szeptember 22-i ítélete, Ausztria kontra Bizottság, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, 19. pont.

⁽¹⁵⁰⁾ A DVB-T2-re való átállás a csatornák számának növekedését és a jel minőségének (SD-ről HD-re történő) javulását eredményezte, lásd itt: A BNE örömmel jelenti be, hogy csehországi tagja, a České Radiokomunikace (CRA) befejezte a DVB-T-ről DVB-T2-re való átállást, és felszabadította a 700 MHz-es sávot, 2020. november 13., elérhető itt: <https://broadcast-networks.eu/transition-to-dvb-t2-completed-in-the-czech-republic/> (megtekintés: 2022. február 4.).

⁽¹⁵¹⁾ Az M7 csoport elindítja a csehországi fizetős DTT-szolgáltatását, <https://www.broadbandtvnews.com/2020/08/31/m7-group-to-launch-czech-pay-dtt/> (megtekintés: 2022. március 8.).

- (268) Amennyiben a bejelentett intézkedés ösztönző hatással bír (5.3.1.2. szakasz), előmozdítja a három kedvezményezett DTT műsorszórási szolgáltatások nyújtására irányuló gazdasági tevékenységét azáltal, hogy kompenzálja a korszerűsített szabványok szerinti átmeneti hálózatok üzemeltetésének költségeit, mint például a megnövekedett kapacitás és a jobb videominőség, valamint a nézők megtartása. Ezenkívül a végleges hálózatok számára is előnyös volt az átmeneti hálózatok berendezéseinek újrafelhasználása, valamint a párhuzamos műsorszórás időszakában a hálózatok konfigurációja és stabilizálása. Az új földfelszíni televíziós szabványok (DVB-T2/HEVC) szintén komoly javulást jelentenek a háztartások számára, különösen azáltal, hogy lehetővé teszik számukra, hogy változatosabb szabadon fogható televíziós kínálatot (azaz több televíziós csatorna lehetőségét) és jobb minőséget (HD és Ultra HD) élvezhessenek.
- (269) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a DTT-platform Csehországban fontos szerepet játszik a szabadon fogható, többek között a cseh közszolgálati műsorszolgáltató által nyújtott televíziós szolgáltatások közvetítésében, különösen a társadalmi kohézió, a demokrácia működése és általában a gazdaság megerősítése szempontjából. A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy az intézkedés hozzájárul az európai parlamenti és tanácsi határozatban meghatározott kötelezettség teljesítéséhez, nevezetesen a 700 MHz-es sáv földfelszíni műsorszóró szolgáltatások általi felszabadításához, többek között azáltal, hogy megkönnyíti a spektrumhasználat szempontjából hatékonyabb technológiákra, különösen a DVB-T2/HEVC szabványokra való átállást ((16) preambulumbekzdés).

5.3.1.2. Ösztönző hatás

5.3.1.2.1. A munkálatoknak a támogatást nyújtó jogi aktusok hivatalos elfogadása előtti megkezdéséről – formális ösztönző hatás

- (270) Az eljárás megindításáról szóló határozat (112)–(114) preambulumbekzdésében a Bizottság kétségeit fejezte ki az intézkedés ösztönző hatásával kapcsolatban, mivel a DTT-üzemeltetők már 2017 márciusától – az európai parlamenti és tanácsi határozat 2017. májusi, a digitális módosítás 2017. júliusi és a műszaki átállási terv 2018. augusztusi elfogadását megelőzően – elkezdtek beruházni az átmeneti hálózatokba. Az átállás kezdete megelőzte a Csehország által a szomszédos országokkal kötött, a frekvenciák nemzetközi összehangolásáról szóló végleges megállapodásokat is. A Bizottság megjegyezte, hogy a 2016. évi stratégia a jelek szerint nem nyújt elegendő iránymutatást a kompenzáció hatályának és az átállási folyamatnak a fő paramétereiről, beleértve a frekvenciák szomszédos országokkal való összehangolását is. A Bizottság azt is megjegyezte, hogy az eredeti DVB-T adóberendezéseket 2020 októberében állították le, így az intézkedésre vonatkozó végleges bizottsági határozat elfogadása előtt már valamennyi költség felmerült.
- (271) Csehország kifejtette, hogy a DTT-üzemeltetők az eljárásról és a javasolt intézkedésekről folytatott nyilvános megbeszélések keretében már a 2013–2016-os időszakban aktívan előre jelezték a 700 MHz-es sáv felszabadítását. Ezért a DTT-üzemeltetők már 2017 márciusa előtt beruháztak az átállásba, még úgy is, hogy a költségeikért nem járt kompenzáció ((108) preambulumbekzdés). Csehország azzal érvelt, hogy az a tény, hogy az eljárást a cseh hatóságok és az érintett DTT-üzemeltetők konszenzussal fogadták el, nem szünteti meg az intézkedés ösztönző hatását ((99) preambulumbekzdés).
- (272) A CRa kifejtette továbbá, hogy az intézkedés a Bizottsággal megvitattott 2016. évi stratégiában ismertetett intézkedéscsomag részét képezi. Azzal érvelt továbbá, hogy a Bizottság elfogadta, hogy az SA.55742. számú ügyben jóváhagyott, ugyanazon jogalapból eredő intézkedések ösztönző hatásúak.
- (273) A CRa azt is állította, hogy az ösztönző hatás értékelésének a Graphischer Maschinenbau-ügyben hozott ítéleten ⁽¹⁵²⁾ kell alapulnia, amely szerint figyelembe kell venni a tágabb kontextust, beleértve a nemzeti hatóságok közleményeit is ((184) preambulumbekzdés). A CRa kifejtette, hogy már 2017 márciusa előtt kapott biztosítékokat a cseh hatóságoktól a kompenzációs mechanizmussal kapcsolatban ((185) preambulumbekzdés): a 2016. évi stratégia kulcsfontosságú dokumentum volt ((186) preambulumbekzdés), amely a 2013 óta zajló nyilvános megbeszélések eredményeként született, a kedvezményezett aktívan részt vett a cseh Ipari és Kereskedelmi Minisztérium által létrehozott, a 2016. évi stratégiában részt vevő szakértői csoportban ((185) preambulumbekzdés), és a Cseh Távközlési Hivatal 2016-ban már adott ki frekvenciaengedélyeket a CRa számára az átmeneti hálózatokra vonatkozóan ((187) preambulumbekzdés).

⁽¹⁵²⁾ Lásd: a Törvényszék 2002. május 14-i ítélete, Graphischer Maschinenbau kontra Bizottság, T-126/99, ECLI:EU:T:2002:116, 44. pont: „[...] az ösztönző elem fennállásának értékeléséhez a Bizottságnak figyelembe kellett volna vennie az illetékes nemzeti hatóságoktól származó közlések és jogi aktusok pontos formáját és jellegét, valamint az egyéb releváns tényezőket [...]”.

- (274) A Bizottság először is megjegyzi, hogy a 2016. évi stratégia elvben már meghatározta, hogy mely átmeneti hálózatokat fogják létrehozni, továbbá a meglévő hálózatokkal és a jövőbeli hálózatokkal való kapcsolatokat is ((32) és (218) preambulumbekkezdés). A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy az intézkedés jogalapja a 2016. évi stratégia, a digitális módosítás és a műszaki átállási terv együttes olvasatából ered. A digitális módosítás meghatározza a 2016. évi stratégiában előirányzott kompenzáció részleteit, tudomásul véve a 2016. évi stratégia elfogadása óta felmerült költségek elszámolhatóságát ((46) preambulumbekkezdés). A műszaki átállási terv megerősíti a három átmeneti hálózatot, és meghatározza azok üzemeltetésének műszaki feltételeit, ami megfelel az átmeneti hálózatok üzemeltetésének korábbi (azaz a 12-es átmeneti hálózat esetében 2017. márciusi) tényleges megkezdésének.
- (275) Még ha az eljárás megindításáról szóló határozat (113) preambulumbekkezdésében foglaltak szerint a 2016. évi stratégia nem is képezi az intézkedés szigorú értelemben vett jogalapját (azaz nem biztosít jogot a támogatásra), ez nem változtat azon, hogy a 2016. évi stratégia olyan kulcsfontosságú dokumentum volt, amelynek alapján a kedvezményezettek észszerű bizonyosságot szerezhettek arról, hogy az intézkedés hatálya alá tartozó átmeneti hálózatokat egyikét fogják üzemeltetni. Ezért egyes kedvezményezettek a 2016. évi stratégia alapján már megkezdheték az átmeneti hálózatok kiépítésének munkálatait.
- (276) E tekintetben a formális ösztönző hatás abból is levezethető, hogy a tagállam pontos biztosítékokat nyújtott a kedvezményezetteknek, amelyek lehetővé tették számukra, hogy saját kockázatukra kezdjék meg a munkálatokat. Az a tény, hogy valamennyi költség az intézkedés Bizottság általi jóváhagyása előtt merült fel, nem meghatározó a formális ösztönző hatás (vagy annak hiánya) szempontjából. E tekintetben a Bizottság úgy véli, hogy a (272) preambulumbekkezdésben felsorolt elemek elegendőek annak bizonyítására, hogy a cseh hatóságok pontos biztosítékokat nyújtottak a három kedvezményezettnek, amelyek elegendőek voltak ahhoz, hogy indoklják a munkálatoknak az intézkedést előíró jogi aktusok hivatalos elfogadása előtt történő korai megkezdését. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a CRa a digitális módosítás elfogadása előtt Csehország területének egy részén és legfeljebb négy hónapig (azaz 2017 márciusa és 2017 júliusa között) megkezdte a párhuzamos műsorszórást, ezért a CRa az átmeneti hálózatok üzemeltetése összköltségének csak töredékét viselte saját kockázatára a digitális módosítás elfogadása előtt ⁽¹⁵³⁾. A műszaki átállási terv szerint a DB csak 2017 augusztusában, a Česká televize pedig 2018 márciusában kezdte meg a párhuzamos műsorszórást, ami azt jelenti, hogy a kedvezményezettek mindkét esetben a digitális módosítás elfogadását követően kezdték meg tevékenységüket.
- (277) A fentiekre tekintettel a formális ösztönző hatást nem cáfolja a munkálatoknak az intézkedést előíró jogi aktusok hivatalos elfogadása előtti korai megkezdése. Az ilyen formális hatás fennállása azonban nem elegendő, mivel a bejelentett intézkedés érdemi ösztönző hatást igényel.

5.3.1.2.2. A három DTT-üzemeltetőnek nyújtott kereskedelmi ösztönző meglétéről – érdemi ösztönző hatás

- (278) A belső piaccal való összeegyeztethetőség érdekében a tervezett támogatásnak ösztönző hatással kell bírnia. E célból bizonyítani kell, hogy a tervezett támogatás hiányában a szóban forgó projekt megvalósítására irányuló beruházást nem hajtanák végre. Másfelől amennyiben úgy tűnik, hogy e beruházást még a tervezett támogatás hiányában is végrehajtanák, akkor azt a következtetést kell levonni, hogy e támogatás egyedüli hatása a kedvezményezett vállalkozás(ok) pénzügyi helyzetének javítása, anélkül azonban, hogy a támogatás megfelelné az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott feltételnek, vagyis annak, hogy bizonyos tevékenységek fejlesztéséhez szükséges legyen ⁽¹⁵⁴⁾.

⁽¹⁵³⁾ A becslések szerint a CRa a digitális módosítás elfogadása előtt a 2-es hálózaton a párhuzamos műsorszórás működtetésével járó összköltség mintegy 6 %-át viselte (ami a területek 46 %-án a teljes párhuzamos műsorszórási időszak 13 %-ának felel meg). A műszaki átállási terv szerint (lásd a (49) preambulumbekkezdést és az 56. lábjegyzetet) a CRa a digitális módosítás előtt a 2-es hálózat 26 adóberendezéséből 12 nagy teljesítményű adóberendezésen (azaz a területek 46 %-án), a digitális módosítás elfogadása előtt a 2-es hálózat párhuzamos sugárzásának 30,8 hónapos működési időtartamából legfeljebb négy hónapig (azaz 2017 márciusától 2017 júliusáig) kezdte meg a párhuzamos műsorszórást (azaz 4/30,8 = az időtartam 13 %-a).

⁽¹⁵⁴⁾ A Törvényszék 2019. szeptember 12-i ítélete, Achemos Grupé és Achema kontra Bizottság, T-417/16, ECLI:EU:T:2019:597, 84. pont.

- (279) A Bizottság aktívan támogatta a 700 MHz-es sáv vezeték nélküli széles sávú szolgáltatások nyújtására való rendelkezésre bocsátásának folyamatát, valamint a földfelszíni műsorszóró szolgáltatások rendelkezésére álló spektrum kiigazításának szükségességét ((14) preambulumbekzdés). A társjogalkotók által 2017 májusában elfogadott európai parlamenti és tanácsi határozat előírta, hogy a 700 MHz-es sávot 2020. június 30-ig kizárólag vezeték nélküli széles sávú szolgáltatások céljára kell felosztani, és elismerte, hogy ez a sáv értékes eszköz a vezeték nélküli széles sávú szolgáltatások további kapacitásának és egyetemes lefedettségének biztosításához, különösen a vidéki, hegyvidéki és szigeti területeken, valamint a beltéri használathoz. Ennek eredményeként a földfelszíni műsorszóró szolgáltatások nyújtásának főszabályként ugyaneddig az időpontig ki kellett ürítenie a 700 MHz-es sávban használt frekvenciákat ((15) preambulumbekzdés).
- (280) Az európai parlamenti és tanácsi határozat elismerte a tagállamok azon lehetőségét, hogy adott esetben megfelelő kompenzációt nyújtsanak a 700 MHz-es sáv felszabadításával kapcsolatos költségeikért – az állami támogatási szabályokkal összhangban –, többek között a spektrumhasználat szempontjából hatékonyabb technológiákra való áttérés előmozdítása érdekében, külön megemlítve a DVB-T2/HEVC szabványokat ((16) preambulumbekzdés).
- (281) A Bizottság az állami támogatási szabályok alapján megvizsgált számos, a 700 MHz-es sáv DTT-üzemeltetők általi felszabadítása érdekében végrehajtott intézkedést, és nem emelt kifogást azokkal az intézkedésekkel kapcsolatban, amelyek a 700 MHz-es sávról a 700 MHz-es frekvenciatartomány alatti sávra történő frekvenciaváltás befejezéséhez szükséges műszaki berendezések cseréjének és átalakításának finanszírozására irányultak ⁽¹⁵⁵⁾. Ezekben az ügyekben a Bizottság elismerte, hogy koordinációs probléma formájában piaci hiányosság állhat fenn, ha a piaci szereplők nem hajlandók megállapodni a megfelelő frekvenciák felszabadításának közös menetrendjéről, vagy ha nem internalizálják kellőképpen a megfelelő frekvenciák felszabadításának a társadalom egészére gyakorolt pozitív hatásait. Ezekben az ügyekben a támogatási intézkedések nem terjedtek ki a DTT-hálózatok technológiai korszerűsítésére. E tekintetben a Bizottság már jóváhagyott egy, a frekvenciafüggő berendezések csehországi cseréjét támogató intézkedést, amely a három kedvezményezettre is alkalmazandó (az SA.55742. sz. ügyben hozott határozat).
- (282) A DTT-platform technológiai korszerűsítését támogató intézkedések azonban – még akkor is, ha a 700 MHz-es sáv felszabadításához kapcsolódnak – befolyásolhatják a televíziós műsorszórásra használható különböző technológiai platformok (pl. DTT, műhold, kábel, IPTV) közötti verseny status quo-ját. A technológiai korszerűsítés általában várhatóan és ténylegesen is olyan előnyöket nyújt, amelyeket az ilyen intézkedések kedvezményezettjei kereskedelmi szempontból kihasználhatnak, és amelyet támogatás hiányában általában maguk a kedvezményezettek hajtának végre. A DVB-T2/HEVC szabványra történő korszerűsítés esetében a legnyilvánvalóbb előny a nagyobb átviteli kapacitás (ugyanazon spektrum esetében) és a jobb videotömörítés, amely lehetővé teszi a DTT-hálózat által egyidejűleg sugározható televíziós csatornák számának növelését és/vagy a videominőséget javítását (pl. nagyobb videofelbontás).
- (283) Ezen okok miatt a Bizottság az ilyen intézkedések értékelése során különös jelentőséget tulajdonított az ösztönző hatásnak és a piaci hiányosság fennállásának, mivel – kivételes körülményektől eltekintve – a DTT-üzemeltetőknek képesnek kell lenniük arra, hogy állami támogatás igénybevétele nélkül finanszírozzák a technológiai korszerűsítést.
- (284) 2024 áprilisában a Bizottság jóváhagyott egy szlovák intézkedést, amely a négy DTT-hálózat egyikének a DVB-T2 szabványra történő korszerűsítéséhez, valamint a kapcsolódó tájékoztató kampányhoz nyújtott támogatásról szól (az SA.55953. sz. ügyben hozott határozat). Ebben az ügyben a Bizottság úgy ítélte meg, hogy olyan kivételes körülmények álltak fenn, amelyek indokolták a technológiai korszerűsítés állami támogatását. A Bizottság különösen úgy ítélte meg, hogy a támogatás nélkül a szlovákiai DTT-üzemeltető nem lett volna ösztönözve a 700 MHz-es sáv felszabadításához szükséges korszerűsítés megvalósítására, ami a végfelhasználók számára veszélyeztette volna a DTT-szolgáltatások folytonosságát és rendelkezésre állását e frekvenciasáv felszabadítását követően. A Bizottság e tekintetben megjegyezte, hogy a szlovák DTT-piac csökkenő tendenciát mutat (azaz 2022-ben legalább 45 %-kal, 10 %-alatti piaci részesedésre csökkent ⁽¹⁵⁶⁾), és Szlovákiában alacsony a DVB-T2 penetráció (azaz a lakosság 80 %-a csak 2024 után rendelkezne kompatibilis vevőkészülékkel) ⁽¹⁵⁷⁾. Továbbá a

⁽¹⁵⁵⁾ Lásd: a Bizottság 2018. december 12-i határozata, SA.47258 (2017/N) számú állami támogatás – Németország: spektrummigráció 700 MHz, C(2018) 8356 final; a Bizottság 2019. augusztus 2-i határozata, SA.51080. számú állami támogatás – Spanyolország – Audiovizuális szolgáltatóknak nyújtott audiovizuális műsorszórási támogatás, C(2019) 5764 final.

⁽¹⁵⁶⁾ A szlovákiai DTT-piac pontos piaci részesedésére és csökkenésére vonatkozó adatok bizalmasak.

⁽¹⁵⁷⁾ Lásd az SA.55953. sz. ügyben hozott határozat (12) és (64) preambulumbekzdését: „a DTT-piac csökkenő tendenciája Szlovákiában: 2013-ban a DTT piaci részesedése körülbelül [10–20 %], míg 2022-ben [0–10 %] volt (lásd a (9) preambulumbekzdést), ami a DTT relatív piaci részesedésének körülbelül [45–55 %]-os csökkenését jelenti. [...] Alacsony DVB-T2 penetráció Szlovákiában: a szlovák hatóságok becslése szerint a legtöbb háztartás (körülbelül 80 %-uk) csak 2024 után lesz felszerelve DVB-T2 televízió-vevőkészülékkel”.

csökkenő piaci részesedés és amiatt, hogy a műsorszolgáltatók nem voltak hajlandóak finanszírozni a korszerűsítést, a szolgáltató nem számíthatott arra, hogy megtérülnek a technológiai korszerűsítés költségei. Ugyanakkor műszaki okokból a 700 MHz-es frekvenciatartomány alatti sávra való átállásra a korszerűsítés hiányában nem kerülhetett sor.

- (285) A szóban forgó esetben a bejelentett intézkedés a fejlettebb szabványokra – DVB-T2/HEVC – történő technológiai korszerűsítést támogatja. Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság elismerte az intézkedésnek a 700 MHz-es sáv felszabadításával összefüggésben a DTT-szolgáltatások fejlődésére és folytonosságára gyakorolt pozitív hatásait, valamint a média – többek között a televíziós szolgáltatások – társadalmi kohézióban, a demokráciák működésében és általában a gazdaságban betöltött fontos szerepét. A Bizottság azonban előzetesen úgy ítélte meg, hogy az intézkedés túlmutatott a status quo fenntartásán, lehetővé téve a DTT-üzemeltetők számára, hogy versenyképesek maradjanak, miközben csökkentette a beruházási költségeiket, amelyeket más üzemeltetőknek, például a műhold-üzemeltetőknek magánforrásokból kellett vállalniuk ((89) preambulumbekzdés).
- (286) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság szintén kétségeit fejezte ki az intézkedés ösztönző hatásával kapcsolatban. A Bizottság elismerte annak lehetőségét, hogy a frekvenciák használati jogával rendelkező három DTT-üzemeltetőt kereskedelmi szempontból semmi nem ösztönzi arra, hogy felszabadítsák a spektrum egy részét, és a vezeték nélküli hírközlési szolgáltatók javára átköltözzenek annak egy másik részére, amint azt az európai parlamenti és tanácsi határozat előírja (az eljárás megindításáról szóló határozat (109)–(110) preambulumbekzdése). A Bizottság ugyanakkor kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a bejelentett intézkedés ösztönző hatással bír-e, mivel a DTT-üzemeltetők esetében olyan kereskedelmi előnyök álltak fenn, amelyek arra ösztönözhatték őket, hogy saját kezdeményezésükre fektessenek be a technológiai korszerűsítésbe: i. az átállás magában foglalja a hálózatok műszaki korszerűsítését, növelve azok kapacitását és minőségét, ii. a digitális módosítás lehetővé tette az üzemeltetők számára, hogy 2030-ig meghosszabbítsák engedélyeiket, ami javítja a beruházások kiszámíthatóságát, iii. a cseh hatóságok azon törekvése, hogy a jövőben két további hálózatot építsenek ki, a piacfejlesztés pozitív előjelének tekinthető (az eljárás megindításáról szóló határozat (111)–(112) preambulumbekzdése).
- (287) A benyújtott észrevételekben az egyik kedvezményezett emlékeztetett arra (4.3.5. szakasz), hogy a DTT-üzemeltetők a 2017–2020-as időszakban nem álltak készen arra, hogy a technológiai korszerűsítésbe beruházzanak, mivel az elektronikus hírközlési ágazatban a beruházási ciklus általában 12–15 évet foglal magában, és a DTT-üzemeltetők még nem nyerték vissza az analógról a digitálisra való átállás érdekében 2012-ben eszközölt beruházásokat. A 700 MHz-es sáv korai (2020 júniusában történő) felszabadítása ellentétes volt a televíziós műsorszolgáltatókkal kötött meglévő kereskedelmi szerződésekkel és a háztartások televíziós vevőkészülékeinek csereciklusával is. A kedvezményezett rámutatott, hogy bár a DVB-T2 szabványra való átállás következtében nőtt a hálózatok adatkapacitása, nem tudta értékesíteni az új hálózatok teljes kapacitását, és bevételei a DVB-T2 szabványra való átállást követően még csökkentek is. Csehország egyetértett ezekkel az észrevételekkel, és jelezte, hogy általában azt feltételezték, hogy a DVB-T2 technológiára való természetes átállásra 2022–2024-től, 1–2 további DVB-T2 műsorszóró hálózat elindításával párhuzamosan került sor ((97)–(98) preambulumbekzdés).
- (288) Csehország kifejtette továbbá, hogy a cseh DTT-piac viszonylag stabil maradt annak ellenére, hogy a DTT piaci részesedése (az átállás előtti 60 %-ról 2023-ban 52,9 %-ra) csökkent ((101)–(102) preambulumbekzdés). A DTT forgalma főként a szabadon fogható csatornákat kínáló műsorszolgáltatóktól kapott bevételeiből származik, és így végső soron a televíziós reklámpiaciától függ, amely a nézőkön alapul ((102) preambulumbekzdés). Az átállás során a fő kockázat a nézőszámnak az ellenőrizetlen átállásból eredő csökkenése volt. Ez a vélt kockázat arra készítette a műsorszolgáltatókat, hogy az átállást követően újratárgyalják a DTT-üzemeltetők alacsonyabb díjazását ((103) preambulumbekzdés).
- (289) Emellett Csehország szerint a sugárzott televíziós csatornák számának növekedése ellenére a három DTT-üzemeltető nem tudott kereskedelmi hasznot húzni az átállásból, bevételeik és nyereségességük csökkent, és jelentős beruházási költségekkel és olyan szolgáltatásokkal szembesültek az átmeneti hálózatok tekintetében, amelyeket nem számláztak ki a műsorszolgáltatóknak ((105) preambulumbekzdés).

- (290) A Bizottság úgy véli, hogy tekintettel a 12–15 éves beruházási ciklusra, és figyelembe véve, hogy a DTT korábbi jelentős technológiai korszerűsítése 2012-ben befejeződött, a fenti elemek megerősítik, hogy a DTT-hálózatok 2017–2020 közötti, a műszaki átállási tervben előírt korszerűsítése mind a négy DTT-üzemeltető esetében kívül esett a rendes beruházási cikluson, beleértve azt a három kedvezményezettet, amelyeknek átmeneti hálózatokat kellett üzemeltetniük, valamint a negyedik üzemeltetőt, amely ugyan nem üzemeltetett átmeneti hálózatot, de még így is köteles volt korszerűsített technológiákat használni a végleges hálózatában. Észszerűnek tűnik arra számítani, hogy a DTT-üzemeltetők az eredeti engedélyek 2021–2024-es lejártáig folytatták volna a DVB-T-n alapuló meglévő üzleti modelljüket, ami összhangban állt volna a televíziós műsorszolgáltatókkal kötött meglévő kereskedelmi szerződéseikkel is. Ezenkívül, amint arra a CRA is emlékeztetett, a 2016. évi stratégia már előírt folyamatként mutatta be a DVB-T2-re való átállást, amelyhez a műsorszolgáltatók többször is megtagadták a hozzájárulást.
- (291) Csehország és a kedvezményezettek továbbá eloszlatták a Bizottság által az eljárás megindításáról szóló határozat (124) preambulumbeközdésének a) pontjában több elemmel kapcsolatban kifejezett kétségeket: i. a DVB-T2 és a HEVC szabványok előnyeit a cseh hatóságok és a földfelszíni televíziós ágazat több évvel a 700 MHz felszabadítására vonatkozó kötelezettség előtt azonosította, ii. a CRA 2011-es éves jelentése megemlíti, hogy a DVB-T2 segíthet üzleti tevékenységének fejlesztésében, iii. a CRA 2012-ben már tesztelte a DVB-T2 technológiát. E tekintetben kifejtették, hogy a DVB-T2 technológia kísérleti tesztelésére 2012-ben került sor, de az üzemeltetők általában be szoktak ruházni az új technológiák tesztelésébe, ez azonban nem jelenti azt, hogy azonnal be is vezeték ezeket a technológiákat ((100) preambulumbeközdés). A CRA például 1999-ben tesztelte a DVB-T technológiát, de 2012-ig nem végezte el annak bevezetését ((181) preambulumbeközdés). Hasonlóképpen, a DVB-T2 technológiának a CRA 2011-es éves jelentésében való említése nem feltétlenül tartalmazott ütemtervet annak jövőbeli kereskedelmi hasznosítására ((182) preambulumbeközdés). A Bizottság úgy véli, hogy ezek a magyarázatok észszerűek, mivel mind a hatóságok, mind az üzemeltetők érdeklődést tanúsíthatnak az új átviteli és kódolási szabványok iránt, sőt, már jóval az ilyen technológiák kereskedelmi bevezetése előtt végezhetnek kísérleti teszteket.
- (292) Az a tény azonban, hogy a szabályozási beavatkozás arra készítette a DTT-üzemeltetőket, hogy a szokásos beruházási ciklusokon kívül eszközöljenek beruházásokat, nem elegendő annak megállapításához, hogy a kedvezményezettek nem voltak ösztönözve arra, hogy saját kezdeményezésükre ruházzanak be. Az átmeneti hálózatok üzemeltetése elsősorban a három DTT-üzemeltető számára előnyös, mivel lehetővé teszi számukra, hogy átálljanak a korszerűsített technológiára, miközben csökkenti annak kockázatát, hogy a folyamat során elveszítsék a nézőket. Ezenkívül a kompenzáció tárgyát képező berendezéseket a végleges hálózatokban részben újra felhasználják. Az 5.3.2.4.3. szakaszban foglalt részletes vizsgálat szerint a bejelentett intézkedés magában foglalja a berendezések átmeneti hálózatokban való használatát során bekövetkezett számvetési értékcsökkenés kompenzációját, de ez az értékcsökkenés meghaladja a berendezés tényleges elhasználódását. A Bizottság ezért úgy véli, hogy a bejelentett intézkedés a végleges hálózatok korszerűsítésének finanszírozásához is hozzájárul.
- (293) Emellett a Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozat (124) preambulumbeközdésének b)–e) pontjában már megjegyezte, hogy vannak olyan egyéb elemek, amelyek pozitívan befolyásolhatják a DTT-üzemeltetők piaci kilátásait, és arra ösztönözhetik őket, hogy beruházzanak a technológiai korszerűsítésbe (még a szokásos beruházási cikluson kívül is). Először is, amikor a DTT-üzemeltetők elkezdtek előkészíteni a technológiai korszerűsítést, a digitális módosítás alapján és a 2016. évi stratégiában előirányzottaknak megfelelően észszerű módon számíthattak engedélyeik 2030-ig történő meghosszabbítására. A 2017–2020 közötti beruházással észszerűen számíthattak arra, hogy beruházásuk ezen időtartam végéig amortizálódik, ami biztosította a beruházások kiszámíthatóságát. Másodszor, az eredeti DTT-hálózatok megközelítették a teljes kapacitást, és a versenytárs televíziós platformok – például a műholdas – már korszerűsítették rendszereiket, ami lehetővé tette számukra, hogy javítsák tartalmuk minőségét. A versenynyomás következtében a DTT-üzemeltetőknek be kellett ruházniuk a technológiai korszerűsítésbe annak érdekében, hogy megőrizték piaci pozíciójukat, és ne veszítsék el a végfelhasználókat. A technológiai korszerűsítés lehetővé tette a DTT-platform számára, hogy általánosságban megőrizze piaci részesedését. Végezetül a cseh hatóságok már kifejezték két új DTT-hálózat megvalósítására irányuló terveiket, ami azt jelzi, hogy kereskedelmi érdek fűződik e platform fejlesztéséhez.
- (294) Ebben a helyzetben, ahol az átmeneti hálózatok üzemeltetése egyértelmű kereskedelmi előnyökkel jár a három DTT-üzemeltető számára, ahol a kompenzáció részben a korszerűsített végleges hálózatok beruházási költségeit is finanszírozza, továbbá ahol pozitívak voltak piaci kilátások, és 2030-ig biztosított volt a beruházások kiszámíthatósága, rendkívül fontos megbizonyosodni arról, hogy a kedvezményezettek saját kezdeményezésükre beruháztak volna-e.

- (295) Annak ellenére, hogy a Bizottság a beruházás megkezdésekor végzett gazdasági számításokról érdeklődött, összehasonlítva a gyorsított átállás járulékos hatását (az üzemeltetők nyereségessége tekintetében) (az eljárás megindításáról szóló határozat (143) preambulumbekkezdése), sem Csehország, sem a kedvezményezettek nem nyújtottak be akkori, a lassabb (azaz 2022–2024-től kezdődő) bevezetés forgatókönyvét tartalmazó üzleti terveket, és nem hasonlították össze ezeket az üzleti terveket a Csehország által előírt gyorsított átállás forgatókönyvével. Csehország azzal érvelt, hogy ezek az üzleti tervek az intézkedés eredeti tervezésekor még nem léteztek ((134) preambulumbekkezdés), valamint az aktualizált ADL-tanulmányra hivatkozott. A Bizottság azonban megjegyzi, hogy bár az aktualizált ADL-tanulmány több forgatókönyvet elemzett (i. DVB-T2 szabványra történő korszerűsítés párhuzamos műsorszórás mellett, ii. DVB-T2 szabványra történő korszerűsítés párhuzamos műsorszórás nélkül, és iii. a DVB-T megtartása, ami a lefedettség csökkenését eredményezi), továbbá minőségi és mennyiségi értékelést nyújtott a különböző forgatókönyvek költségeiről ((45) preambulumbekkezdés), nem becsülte meg a technológiai korszerűsítéssel járó potenciális bevételeket vagy a DTT-üzemeltetők nyereségességére gyakorolt hatását. Továbbá az aktualizált ADL-tanulmány nem hasonlította össze ezeket a forgatókönyveket a lassabb (azaz 2022–2024-től kezdődő) bevezetés forgatókönyvével, amelyről Csehország közölte, hogy még korai szakaszban elvetette azt (87. lábjegyzet). A Bizottság megjegyzi, hogy az akkori üzleti tervek utólagos rekonstrukcióját sem kapta meg.
- (296) A Bizottság elismeri, hogy a cseh hatóságok által a DTT-piacról szolgáltatott utólagos információk azt mutatják, hogy közvetlenül az átállást követő években a CRA és a DB alacsonyabb bevételeket ért el, és alacsonyabb volt a nyereségességük. Mindazonáltal, még ha az átállás rövid távon alacsonyabb nyereségességhez is vezetett, hosszabb távon pozitív hatásokkal járhatott (feltételezve, hogy az alacsonyabb bevételek és alacsonyabb nyereségesség ténylegesen az átállás eredménye, nem pedig más okok váltották ki, például a végfelhasználók azon érdeke, hogy más platformok által nyújtott diverzifikáltabb szolgáltatásokat és csatornákat vegyenek igénybe). Emellett a gyorsított számviteli értékcsökkenés is vezethet rövid távon alacsonyabb nyereségességhez. Továbbá kontrafaktuális elemzés nélkül nem lehet megállapítani, hogy az átállás ténylegesen nem akadályozott-e meg egy rosszabb pénzügyi eredményt (pl. a nézők más platformok javára történő elvesztését), ha a beruházásokra nem került volna sor. Mindenesetre a Bizottság megjegyzi, hogy nem tűnt úgy, hogy veszélyben forgott a CRA és a DB nyereségessége, miután fedezték az átállással kapcsolatos beruházásokat. A CRA nyereségessége cégcsoport-szinten az átállás előtt (azaz 2017-ben) és után (azaz 2023-ban) is hasonló volt. A DB nyereségessége az átállást követően csökkent, de haszonkulcsa [0–50] % maradt ((106) preambulumbekkezdés).
- (297) Ami a harmadik kedvezményezettet, a *Česká televize*-t illeti, a Bizottság úgy véli, hogy üzleti tervét nem veszélyeztette az átállás, mivel a *Česká televize* a közszolgálati műsorszolgáltató, költségvetése nagyrészt meghaladja az átmeneti hálózat üzemeltetési költségeit, és fő finanszírozási forrása nem függ a reklámoktól ⁽¹⁵⁸⁾.
- (298) Ebben a helyzetben a Bizottság úgy véli, hogy Csehország nem bizonyította, hogy a CRA és a DB által közvetlenül az átállást követően tapasztalt alacsonyabb bevételeket és nyereségességet a szabályozási beavatkozás okozta (vagy inkább más piaci fejlemények). Csehország továbbá nem számszerűsítette a szabályozási beavatkozásnak a DTT-üzemeltetők középértékű nyereségességére gyakorolt eltérő hatását (ha volt ilyen). Figyelembe véve az üzleti tervek hiányát és a DTT-platform átállás utáni alakulását, a Bizottság úgy véli, hogy Csehország nem indokolta, hogy a szabályozási költségek meghaladják az üzemeltetőket érintő potenciális pozitív kereskedelmi előnyöket.
- (299) Mindenesetre még annak feltételezése esetén is, hogy a szabályozási költségek meghaladhatják a potenciális kereskedelmi előnyöket (vagy akár a kereskedelmi előnyök hiányának feltételezése esetén), semmi nem utal arra, hogy a DTT-üzemeltetők nyereségességére gyakorolt lehetséges hatás kockázatot jelentene a DTT-platform folytonosságára nézve. A Bizottság továbbá úgy véli, hogy az utólagos adatok még inkább megerősítik, hogy a DTT-piac stabil, és hogy a három kedvezményezettet nem érintették súlyosan a szabályozási kötelezettségek (a CRA és a DB az átállást követően is nyereséges maradt, a *Česká televize* költségvetése pedig nagyrészt meghaladja az

⁽¹⁵⁸⁾ A *Česká televize* költségvetése 2019-ben mintegy 260 millió EUR volt. A *Česká televize* finanszírozása televíziós koncessziós díjakból történik, amelyeket minden olyan háztartásnak és jogi személynek meg kell fizetnie, amely televízió vagy bármilyen televíziós jellevő tulajdonosa. A fő finanszírozási forrást a televíziós díjak jelentik, amelyeket reklám- és egyéb tevékenységek egészítenek ki (forrás: Előzmények — Angol nyelvű oldalak — *Česká televize*).

átmeneti hálózat működtetésének költségeit). A Bizottság ezért úgy véli, hogy a DTT-üzemeltetők képesek voltak viselni a szabályozási költségeket. Ezt az is megerősíti, hogy a támogatás folyósításának hiányában az állítólagos kedvezményezettek továbbra is nyereségesek maradtak. Ehhez hozzáadódik, hogy a DTT-piac viszonylag stabil maradt az átállást követően, amelynek biztosítania kell a beruházások stabilitását, bár piaci részesedése 60 %-ról 52,9 %-ra csökkent, ezzel szemben az SA.55953. sz. ügyben hozott határozatban értékelt helyzetben Szlovákiában a DTT piaci részesedése meredeken, legalább 45 %-kal csökkent, és az átállást követően csak kevesebb mint 10 % volt.

- (300) Ez utóbbi ügyre Csehország is hivatkozott, azzal érvelve, hogy a szlovák DTT-üzemeltetőkhez hasonlóan a cseh DTT-üzemeltetőknek sem volt kereskedelmi ösztönzőjük arra, hogy hálózataikat a 700 MHz-es frekvenciasáv felszabadításához szükséges időkereten belül korszerűsítsék ((92) és (95)–(96) preambulumbekkezdés). Csehország előadta, hogy ha a Bizottság nem hagyja jóvá a bejelentett intézkedést, az a tagállamok közötti egyenlőtlen bánásmódhoz vezethet. A Bizottság úgy véli, hogy a jelen ügyben végzett értékelés nem vezethet a tagállamokkal szembeni egyenlőtlen bánásmódhoz, mivel az érintett helyzetek nem hasonlíthatók össze (a fenti magyarázat alapján), és megjegyzi, hogy a Bizottság arra törekszik, hogy minden egyes ügyet a saját érdemei alapján értékeljen.
- (301) Ezért a Bizottság megállapítja, hogy a bejelentett intézkedés nem bír ösztönző hatással. Mivel a bejelentett intézkedés nem bír ösztönző hatással, nem mozdíthatja elő valamely gazdasági tevékenység fejlődését. Bár kizárólag ebből az okból, de a bejelentett intézkedés az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdése c) pontjának értelmében nem tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek. A Bizottság mindazonáltal a teljesség érdekében értékeli azokat az egyéb feltételeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy egy intézkedést az említett rendelkezés értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek lehessen tekinteni.

5.3.2. A támogatás indokolatlanul nem érintheti a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben

- (302) Annak megállapításához, hogy az intézkedés nem érinti indokolatlanul a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben, a Bizottságnak meg kell vizsgálnia az intézkedés pozitív hatásait, valamint azt, hogy az intézkedés negatív hatásai a lehető legkisebbek-e, vagyis hogy az intézkedés szükséges, megfelelő és arányos-e.

5.3.2.1. A támogatás pozitív hatásai

- (303) Az eljárás megindításáról szóló határozat ((118)–(119) preambulumbekkezdésében a Bizottság előzetesen úgy ítélte meg, hogy az intézkedés pozitív hatásokkal jár, megkönnyítve egyes olyan gazdasági tevékenységek fejlődését, amelyek fontosak a jól működő médiakörnyezet, a médiapluralizmus, a működő demokráciák és a tagállamok gazdasága szempontjából. A média általában – beleértve a televíziós szolgáltatásokat is – fontos szerepet játszik a társadalmi kohézióban azáltal, hogy biztosítja a lakosság széles körű lefedettségét, különösen a vidéki területeken.
- (304) Az egyik panaszos egyetértett azzal, hogy a jól működő médiakörnyezet és a médiapluralizmus fontos a működő demokráciák és gazdaságok szempontjából, azonban azzal érvelt, hogy az intézkedés pozitív hatásai korlátozottak. Különösen azt jelezte, hogy nincs olyan jogszabályi rendelkezés vagy szerződéses garancia, amely megakadályozná a kereskedelmi műsorszolgáltatókat abban, hogy DVB-T2 felhasználásával titkosítsák műsoraikat ((153) preambulumbekkezdés).
- (305) Csehország nem értett egyet azzal, hogy a pozitív hatások korlátozottak, mivel a különböző technológiai platformok eltérő gazdasági modelleket alkalmaznak. A DTT esetében a domináns modell a szabadon fogható szolgáltatások modellje, amelyek esetében a televíziós jelek továbbításának költségeit a műsorszolgáltatók fizetik a DTT-üzemeltetőknek, míg a hozzáférés a nézők számára ingyenes. Az alternatív platformok esetében a nézők fizetnek mind a jel továbbításáért, mind a tartalomért ((136) preambulumbekkezdés). Csehország azt is kifejtette, hogy a DVB-T2/HEVC szabványra való átállás a vevőkészülékek tekintetében jobban felszerelt háztartásokat eredményezett, ami más versenytárs televíziójel-közvetítő platformok számára is előnyös volt ((137) preambulumbekkezdés).
- (306) A Bizottság megállapítja, hogy az átállás időpontjában és még ma is a DTT-platform volt és jelenleg is az a fő platform, amelyet Csehországban a szabadon fogható televíziós szolgáltatások nyújtására használnak. Az átállás előtt (azaz 2017-ben) a lakosság 60 %-a támaszkodott erre a platformra televíziós szolgáltatásai tekintetében ((101) preambulumbekkezdés). Az egyik kedvezményezett továbbá olyan tanulmányokra hivatkozott, amelyek szerint a DTT-platform más platformokkal való helyettesítése nem várható olyan országokban, ahol magas a DTT penetrációja, mint például Csehországban ((212) preambulumbekkezdés).

- (307) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a Csehország által elfogadott szabályozási intézkedések hozzájárulnak az európai parlamenti és tanácsi határozatban meghatározott kötelezettségeknek való megfeleléshez, nevezetesen a 700 MHz-es sáv földfelszíni műsorszolgáltatók általi felszabadításához. A bejelentett intézkedés elősegíti a spektrumhasználat szempontjából hatékony technológiákra, például a DVB-T2-re és a HEVC-re való átállást is.
- (308) A Bizottság azonban úgy véli, hogy a Csehország által említett pozitív hatásokat nem a bejelentett intézkedés okozza, mivel a kompenzáció nem gyakorolt ösztönző hatást a DTT-üzemeltetők magatartására ((301) preambulumbekzdés), hanem inkább a 700 MHz-es sáv felszabadításával összefüggésben az átmeneti hálózatokról rendelkező szabályozási intézkedések. Következésképpen, bár a 700 MHz-es frekvenciasáv felszabadítása során a DTT-szolgáltatások folytonosságának biztosítását célzó szabályozási intézkedések (azaz az átmeneti hálózatok üzemeltetése) pozitív hatással jártak, mivel a kedvezményezettek tevékenységeinek előmozdítására irányultak, az átmeneti hálózatok kiépítése és üzemeltetése révén a DVB-T2-re történő technológiai korszerűsítésért járó kompenzáció nem gyakorolt pozitív hatást e tevékenységek fejlesztésére (vagy e hatások korlátozott jellegűek voltak), mivel nem lehetett megállapítani, hogy az intézkedés ösztönözte-e a három kedvezményezett magatartását olyan tevékenységek folytatására, amelyeket ezen intézkedések hiányában nem végeztek volna el, és hogy az említett kompenzáció szükséges volt-e e tevékenységek fejlesztéséhez (5.3.2.2.2. szakasz).
- (309) A Bizottság ezért megállapítja, hogy a bejelentett intézkedésnek nincs pozitív hatása (vagy e hatások korlátozottak voltak).

5.3.2.2. Az intézkedés szükségessége

5.3.2.2.1. Az intézkedésnek az európai parlamenti és tanácsi határozat szerinti szükségességéről

- (310) Az állami támogatásnak olyan esetekre kell irányulnia, amikor a támogatás olyan lényegi fejlődést eredményez, amelyet a piac önmagában nem tud megvalósítani. Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság kétségeit fejezte ki a piaci hiányosság fennállásával és azzal kapcsolatban, hogy az elszámolható költségek kompenzációja szükséges-e a 700 MHz-es sáv zökkenőmentes felszabadítására vonatkozó célkitűzés eléréséhez, és különösen azzal kapcsolatban, hogy az elszámolható költségek az európai parlamenti és tanácsi határozatban foglaltak szerint közvetlen költségeknek minősíthetők-e.
- (311) Az eljárás megindításáról szóló határozat (122)–(123) preambulumbekzdésében a Bizottság elismerte, hogy korábbi ügyekben tudomásul vette, hogy a spektrumhoz való hozzáférést és a spektrumhasználatot a nemzeti hatóságok szabályozzák, és hogy a 700 MHz-es sáv 2020-ig történő felszabadításának folyamata uniós szinten koordinált szabályozási intézkedés, ezért nem a piac kezében van. Előfordulhat, hogy a piaci szereplők nem hajlandók önkéntesen megállapodni egy közös ütemtervről (koordinációs probléma), vagy nem veszik figyelembe a spektrum felszabadításának és a hálózati konfigurációk módosításának pozitív hatásait (pozitív externáliák), az átviteli szabványt is beleértve (lásd még a (281) preambulumbekzdést és a 156. lábjegyzetet). Ennek az oka, hogy az üzemeltetők általában a 700 MHz-es sáv felszabadításának határidejét meghaladó frekvenciaelosztásuk érvényességének végéig tervezik tevékenységüket.
- (312) Az eljárás megindításáról szóló határozat (126) preambulumbekzdésében a Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy az elszámolható költségek kompenzációja szükséges-e a 700 MHz-es sáv zökkenőmentes felszabadítására vonatkozó célkitűzés eléréséhez, és különösen azzal kapcsolatban, hogy e költségek az európai parlamenti és tanácsi határozat 6. cikke értelmében közvetlen költségeknek minősíthetők-e (az eljárás megindításáról szóló határozat (126) preambulumbekzdése). A Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban is, hogy a végleges hálózatok elindítása előtt szükség volt-e átmeneti hálózatok létrehozására (az eljárás megindításáról szóló határozat (128) preambulumbekzdése), és hogy szükség volt-e a párhuzamos műsorszórási időszakokra (az eljárás megindításáról szóló határozat (130) preambulumbekzdése). A Bizottság észrevételeket kért azzal kapcsolatban, hogy szükséges-e kompenzálni a DVB-T2 átviteli berendezések (különösen a jelentős interferenciák megelőzése érdekében), a HEVC-berendezések és más berendezések költségeit (az eljárás megindításáról szóló határozat (129) preambulumbekzdésének a)–c) pontja).
- (313) A (311) preambulumbekzdésben említettek szerint a rádióspektrum szabályozását az uniós kerettel összhangban a nemzeti hatóságok végzik. A műszaki átviteli szabványok meghatározása (azaz a DVB-T2/HEVC kötelező előírása) az említett szabályozási hatáskörök közé tartozik. Az európai parlamenti és tanácsi határozat továbbá azt ajánlotta a tagállamoknak, hogy a 700 MHz-es sáv felszabadításával összefüggésben fontolják meg a spektrumhasználat szempontjából hatékonyabb technológiákra való átállást, és külön megemlítette a DVB-T2/HEVC-t ((16)

preambulumbekezdés). A hatékony spektrumhasználat az uniós szabályozási keret egyik fő vezérelve ⁽¹⁵⁹⁾. Ezért, bár az európai parlamenti és tanácsi határozat nem írta elő a hatékonyabb technológiákra való átállást, mérlegelési mozgásteret hagyott a tagállamok számára, hogy a 700 MHz-es sáv felszabadításának folyamata során a nemzeti körülmények alapján ilyen intézkedésekről rendelkezzenek.

- (314) Csehország számos érvet nyújtott be, amelyekben kifejtette, hogy miért tartotta szükségesnek a 700 MHz-es sáv felszabadításának folyamatában a technológiai korszerűsítést ((111) preambulumbekzdés), és különösen arra hivatkozott, hogy a frekvenciák nemzetközi összehangolása miatt technológiai korszerűsítés nélkül nem lehetséges a frekvenciák közvetlen átalakítása. Korszerűsítés nélkül Csehország a DTT-televíziós műsorszolgáltatás súlyos fennakadásainak, jelentős mértékű elvesztésnek, a meglévő négy, 98 %-os lefedettségű DTT-hálózat karbantartására való képtelenségnek lett volna kitéve, és nem tudta volna elérni a két további DTT-hálózat kiépítésére irányuló szakpolitikai célt. A meglévő DVB-T hálózatok nem lettek volna kompatibilisek a szomszédos országokkal (különösen Németországgal, Ausztriával és Lengyelországgal).
- (315) E tekintetben a cseh hatóságok először is azzal érveltek, hogy a DVB-T2-vel működő nagy méretű egyfrekvenciás hálózatok használata szükséges volt a fennmaradó spektrum hatékony újraelosztásához, ami a DVB-T technológiával nem volt lehetséges, máskülönben ez interferenciát és lefedettségvesztést okozott volna (lásd az eljárás megindításáról szóló határozat (64) preambulumbekzdését és az abban szereplő táblázatot). Csehország azt is kifejtette, hogy a nagy méretű egyfrekvenciás hálózatokat nem használták a 4-es hálózatban, hogy annak sugárzása regionalizálható legyen, azonban Csehország úgy döntött, hogy valamennyi hálózatban ugyanazokat a szabványokat alkalmazza. Ha a DB nem részesülne kompenzációban a 4-es hálózathoz kapcsolódó 13-as átmeneti hálózat üzemeltetéséért, a DB hátrányos helyzetbe kerülne (a (111) preambulumbekzdés (6) bekezdése).
- (316) Másodszor, az átmeneti hálózatokra azért volt szükség, hogy elkerüljék a fennakadásokat, ösztönözzék a háztartásokat a vevőberendezéseik lecserélésére és a DVB-T2 adásokkal való ismerkedésre ((112) preambulumbekzdés (1) bekezdése). A 700 MHz-es sáv felszabadítását követően a DVB-T2 szabványra való átállást a spektrum korlátozott rendelkezésre állása miatt nem lehetett volna úgy lebonyolítani, hogy átmeneti hálózatokat használnak a párhuzamos műsorszórás időszakára ((112) preambulumbekzdés (3) bekezdése). A 700 MHz-es sáv felszabadítását követően ugyanis a meglévő hálózatok kimerítették volna a 700 MHz-es frekvenciatartomány alatti sávban rendelkezésre álló spektrumot, így nem lehetett volna létrehozni a párhuzamos műsorszóráshoz szükséges további hálózatokat (azaz a szóban forgó esetben az átmeneti hálózatokat).
- (317) Harmadszor, ami a HEVC tömörítési szabványra való átállást illeti, Csehország jelezte, hogy az előírt minőségű műsorok sugárzásához elegendő kapacitást is biztosítani kell. A régebbi tömörítési szabványokhoz (pl. AVC/H.264) való ragaszkodás ahhoz vezetett volna, hogy korlátozni kellett volna az elérhető műsorok számát vagy csökkenteni kellett volna azok minőségét. A HEVC olyan modern szabvány, amely megfelel a digitális műsorszórásra vonatkozó jelenlegi és jövőbeli követelményeknek, és kompatibilis a szomszédos országokkal (a (111) preambulumbekzdés (7) bekezdése).
- (318) A kedvezményezettek részletesebben kifejtették Csehország fenti érveit (4.3.6. szakasz). Az egyik panaszos azonban ragaszkodott ahhoz, hogy más tagállamok technológiai korszerűsítés nélkül is fel tudták szabadítani a 700 MHz-es sávot (4.2.4. szakasz).
- (319) A fentiekre tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy nem volt nyilvánvaló hiba Csehország azon döntésében, hogy a 700 MHz-es sáv felszabadításának folyamata során előírja a DTT-hálózatok technológiai korszerűsítését és az átmeneti hálózatok használatát (amennyiben ennek időtartama észszerű ⁽¹⁶⁰⁾). A Bizottság megjegyzi különösen, hogy Csehország megerősítette, hogy a frekvenciák nemzetközi összehangolása miatt nem volt lehetséges a korszerűsítés nélküli közvetlen átalakítás, és hogy a meglévő négy DTT-hálózatot 98 %-os lefedettséggel nem tudta volna fenntartani jelentős mértékű elvesztés nélkül. A panaszos nem támasztotta alá azt az állítását, hogy a csehországi helyzetben volt mód a közvetlen átalakításra, és hogy ez a forgatókönyv nem volt kitéve kockázatoknak, a Bizottság pedig nem azonosított más olyan információt, amely arra utalt volna, hogy ez a helyzet. Csehország továbbá megerősítette, hogy a DVB-T2 technológiát alkalmazó nagy méretű egyfrekvenciás hálózatok elengedhetetlenek az interferencia nélküli átálláshoz ⁽¹⁶¹⁾.

⁽¹⁵⁹⁾ Lásd például az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/1972 irányelv (23) preambulumbekzdését (HL L 321., 2018.12.17., 36. o.).

⁽¹⁶⁰⁾ A párhuzamos műsorszórás időszakának időtartamát az arányosságról szóló szakasz (5.3.2.4. szakasz) értékeli.

⁽¹⁶¹⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (64) preambulumbekzdésében szereplő táblázat azt mutatja, hogy a Mux21-en és a Mux22-n keresztül televíziós szolgáltatásban részesülő körülből 1,7, illetve 1,8 millió személy esetében keletkezett volna interferencia, ha az üzemeltetők DVB-T2 helyett DVB-T-t használó nagy méretű egyfrekvenciás hálózatokat próbáltak volna létrehozni.

- (320) A Bizottság továbbá úgy véli, hogy a hálózatok technológiáinak korszerűsítése során a párhuzamos műsorszórás időszaka (amennyiben észszerű időtartamú) minimalizálhatja a fennakadásokat és a társadalmi költségeket, ezért észszerű gyakorlat a műsorszórás folytonosságának biztosítására. A Bizottság megjegyzi, hogy az átmeneti hálózatok üzemeltetésére azért volt szükség, hogy sor kerüljön a párhuzamos műsorszórás időszakára, amelynek során a két műsorszórási technológia (azaz a DVB-T és a DVB-T2) párhuzamosan működik. Emellett, ha Csehország a 700 MHz-es frekvenciasáv felszabadítását követően (pl. 2024-ben) döntött volna a technológiai korszerűsítésről, a DTT-szolgáltatások rendelkezésre álló fennmaradó spektrum nem lenne elegendő az ilyen átmeneti hálózatok létrehozásához, ami megakadályozná a párhuzamos műsorszórás időszakának a hálózatok jövőbeli korszerűsítésébe való szabályozási beavatkozásként történő érvényesítését.
- (321) A Bizottság azt is megjegyzi, hogy a HEVC tömörítési szabvány kiválasztása észszerű döntés volt a spektrumhasználat szempontjából hatékony technológiákra való átállás céljából, amelynek megfontolására és elősegítésére az európai parlamenti és tanácsi határozat szólítja fel a tagállamokat.
- (322) A fentiekre tekintettel a Bizottság elfogadja, hogy a Csehország által a 700 MHz-es frekvenciasáv felszabadításával összefüggésben bevezetett szabályozási kötelezettségek saját mérlegelési jogkörébe tartoznak, és közérdekű szabályozási célkitűzéseket valósítottak meg. Mivel a bejelentett intézkedés által fedezett elszámolható költségek (az átmeneti hálózatok üzemeltetésének költségei) a 700 MHz-es sáv felszabadításával összefüggésben előírt szabályozási kötelezettségeknek való megfelelés érdekében merültek fel, úgy tekinthető, hogy ezek a költségek az európai parlamenti és tanácsi határozat 6. cikke értelmében az átállás vagy a spektrumhasználat újrafelosztásának közvetlen költségei. Ahhoz azonban, hogy e költségek kompenzációja szükséges legyen, olyan helyzetre kell irányulnia, amelyben ezt a célt a piac önmagában nem tudja megvalósítani, ami azt jelenti, hogy a piaci hiányosság megszüntetésére kell irányulnia.

5.3.2.2.2. A piaci hiányosság fennállásáról

- (323) Mindezek alapján a Bizottság értékelné fogja, hogy a támogatás ebben az esetben szükséges-e és egy olyan helyzet kezelésére irányul-e, amelyben a támogatás olyan lényegi fejlődést eredményezhet, amelyet a piac önmagában nem tud megvalósítani, például egy piaci hiányosság megszüntetése révén. A piaci hiányosság fennállásának értékelése a szóban forgó ügyben releváns, mivel ha a piac önmagában képes lett volna fedezni az átmeneti hálózatok üzemeltetésének költségeit, a támogatás a verseny indokolatlan torzulását eredményezné a műsorterjesztési szolgáltatások csehországi piacán.
- (324) Először is, a Bizottság különbséget tesz a Csehország által előírt szabályozási kötelezettségek (azaz a DVB-T2/HEVC-re való korszerűsítés és az átmeneti hálózatok üzemeltetése) és a bejelentett intézkedés (amelynek célja az átmeneti hálózatok üzemeltetésével kapcsolatos költségek kompenzációja) között. Bár a szabályozási intézkedések önmagukban előnyösek lehetnek a DTT fejlesztése szempontjából ((267)–(269) preambulumbekzdés), és pozitív hatásokkal járhatnak ((306)–(307) preambulumbekzdés), a Bizottság úgy véli, hogy a kompenzációnak nincs ösztönző hatása, mivel a három DTT-üzemeltető képes volt viselni a Csehország által előírt szabályozási költségeket anélkül, hogy veszélyeztette volna a DTT-szolgáltatások folytonosságát ((292) preambulumbekzdés). Ezzel szemben Csehországban a DTT-szolgáltatások aránya a televíziós műsorszolgáltatások között viszonylag stabil maradt, még az átállást követően is (2023-ban 52,9 %-os részesedéssel) ((102) preambulumbekzdés). Olyan kivételes helyzet hiányában, amelyet a Bizottság a jelen ügyben nem tudott azonosítani (és az ilyen kivételes helyzet fennállására vonatkozó bizonyítékot sem nyújtottak be), a vállalkozásoktól elvárható, hogy viseljék a gazdasági tevékenységükkel járó költségeket.
- (325) Ezért, mivel a beruházásra az intézkedés hiányában is sor került volna, ez már azt jelzi, hogy a bejelentett intézkedés nem eredményez lényegi fejlődést, mivel a piac ezt az eredményt önmagában nem volt képes elérni. Továbbá még annak feltételezése esetén is, hogy a Csehország által előírt szabályozási kötelezettségek költségei meghaladhatták volna a három kedvezményezettnél jelentkező többletelőnyöket ((299) preambulumbekzdés), a Bizottság megállapította, hogy a három kedvezményezett a szabályozási kötelezettségeknek való megfelelés érdekében képes volt viselni ezeket a költségeket. A Bizottság emlékeztet arra, hogy a szabályozási kötelezettségek költségei a gazdasági szereplők gazdasági tevékenységének velejárói, és azokat elvben az adott piacon működő vállalkozásoknak kell viselniük. Mindenesetre a piaci hiányosság (és így a támogatás szükségessége) nem alapulhat annak szükségességén, hogy a tervezett intézkedés kedvezményezettjei megőriznék bizonyos mértékű nyereségességüket.

- (326) Emellett a bejelentett intézkedés szükségességét az a tény is cáfolja, hogy a CDG minden kompenzáció nélkül korszerűsítette a 3-as hálózatot a 23-as végleges hálózattá. A 3-as hálózat televíziós szolgáltatásának párhuzamos műsorszórását a CRA által üzemeltetett 12-es átmeneti hálózat segítségével biztosították, mivel a CDG a CRA csoport leányvállalata. Mindazonáltal továbbra is tény, hogy a három kedvezményezett állami támogatás nélkül újra felhasználhatta a részben támogatott berendezéseket végleges hálózataiban, míg a CDG állami támogatás nélkül, teljes mértékben saját maga fedezte ezeket a költségeket.
- (327) Az egyik kedvezményezett úgy érvelt, hogy Csehországnak olyan kompromisszumos megoldást kellett találnia, amely azon DTT-üzemeltetők számára is elfogadható, amelyek a 700 Mhz-es frekvenciasávban használati jogokkal rendelkeztek, máskülönben ki lett volna téve a hosszú távú jogviták és a nemzetközi választottbíráskodás kockázatának ((196) preambulumbekzdés). A piaci hiányosság azonban nem állapítható meg a jogviták potenciális kockázata alapján, hanem azt kell megállapítani, hogy a bejelentett intézkedés hatálya alá tartozó kompenzáció hiányában a piac nem jutott volna-e ugyanerre az eredményre. Ezenkívül a bejelentett intézkedés nem egy kártérítési keresettel összefüggő vitarendezésre, hanem a szabályozási költségek megtérítésére vonatkozik.
- (328) Mindenesetre a Bizottság megjegyzi, hogy már korábban léteztek intézkedések annak biztosítására, hogy a kedvezményezettek a 700 MHz-es sáv felszabadítását követően és az adott sávra vonatkozó használati jogok eredeti lejáratí időpontján túl is folytassák DTT-szolgáltatói tevékenységüket. Csehország a három kedvezményezett kérésére meghosszabbította a DTT-szolgáltatások nyújtására vonatkozó spektrumhasználati jogait, miközben állami támogatást nyújtott a DTT-hálózatok korszerűsítéséhez és átalakításához (az SA.55742. sz. ügyben hozott határozat). Amikor a három kedvezményezett végrehajtotta a 700 MHz-es sáv felszabadítására vonatkozó szabályozási kötelezettségeknek való megfeleléshez szükséges beruházásokat, szükségszerűen figyelembe vette ezeket az elemeket, miközben vállalta annak kockázatát, hogy akkor még nem született meg a bejelentett intézkedést jóváhagyó bizottsági határozat, és hogy a támogatást ilyen határozat elfogadásától tették függővé.
- (329) Ezért az intézkedés nem tekinthető szükségesnek, mivel nem piaci hiányosság megszüntetésére irányul.

5.3.2.3. Az intézkedés megfelelése

- (330) Egy támogatási intézkedés nem tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek, ha nem megfelelő, azaz ha ugyanaz az eredmény más, kevésbé torzító politikákkal vagy támogatási eszközökkel is elérhető. Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság ugyanazon célok eléréséhez számos lehetséges megközelítést felsorolt.

5.3.2.3.1. Arról, hogy a DTT-üzemeltetők saját érdeke elegendő lett volna-e

- (331) Figyelembe véve a DTT-üzemeltetőknek a technológiai korszerűsítésbe való beruházáshoz fűződő esetleges saját érdekét, a Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a szabályozási kötelezettség elegendő lett volna-e az ugyanazon cél elérésének legmegfelelőbb eszközeként (az eljárás megindításáról szóló határozat (137) preambulumbekzdése). A Bizottság azon véleményének is hangot adott, hogy a jogok idő előtti visszavonása, valamint a DVB-T2/HEVC szabványokkal sugárzott műsorszóró szolgáltatásokra vonatkozó spektrumhasználati jogok odaítélésére irányuló új eljárás megfelelőbb és kevésbé korlátozó eszköz lehetett volna az intézkedés céljának elérésére (az eljárás megindításáról szóló határozat (137) preambulumbekzdése).
- (332) A Bizottság úgy véli, hogy a három DTT-üzemeltető képes volt viselni a DTT-üzemeltetők gazdasági tevékenységével együtt járó szabályozási költségeket anélkül, hogy a DTT-szolgáltatások folytonosságát kockáztatta volna ((329) preambulumbekzdés). Hasonlóképpen a Bizottság azt is megállapítja, hogy a bejelentett intézkedés nem bír ösztönző hatással ((301) preambulumbekzdés).
- (333) A Bizottság ezért megállapítja, hogy figyelembe véve, hogy a DTT-üzemeltetőknek érdekükben állt volna a beruházási költségek viselése, a szabályozási kötelezettségek előírása elegendő lett volna a Csehország által kitűzött célok eléréséhez, nevezetesen a DTT-platformon történő szolgáltatásnyújtás folytonosságának biztosításához és a szolgáltatások 700 MHz-es frekvenciatartomány alatti sávra való átállításának biztosításához, miközben technológiai korszerűsítést írt elő anélkül, hogy kompenzációra lett volna szükség az átmeneti hálózatok üzemeltetéséért. Ezért megfelelőbb lett volna kizárólag ilyen szabályozási kötelezettségeket előírni, az elszámolható költségek kompenzációja nélkül.

5.3.2.3.2. Arról, hogy a tájékoztató/tanúsítási kampány elegendő lett volna-e

- (334) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban is, hogy a tájékoztató/tanúsítási kampányok nem lettek volna-e elegendőek ahhoz, hogy tájékoztassák a végfelhasználókat a vevőkészülékek cseréjének szükségességéről. A Bizottság jelezte, hogy figyelembe véve, hogy a televíziókészülékek DVB-T2 szabvány szerinti tanúsítása 2016-ban kezdődött, az a tény, hogy a kompatibilis berendezések értékesítése 2016 óta nőtt, nem tűnik elegendőnek – ha egyáltalán relevánsnak tekinthető – az intézkedés összegegyeztetetőségének igazolása érdekében az átmeneti hálózatok használata megfelelőségének bizonyításához. Éppen ellenkezőleg, inkább azt sugallta, hogy a tanúsítás elegendő lehetett volna annak biztosításához, hogy a háztartások 2020-ra hozzáférjenek az átvált televíziós szolgáltatáshoz (az eljárás megindításáról szóló határozat (133)–(134) preambulumbekzdése). A Bizottság azzal is érvelt, hogy a 2017-ben kezdődő hosszú ideig tartó párhuzamos műsorszórás nem tűnik megfelelőnek, tekintettel arra, hogy a tájékoztató kampány csak 2019 októberében kezdődött, és hogy a 700 MHz-es sáv felszabadítását 2020 júniusára várták (az eljárás megindításáról szóló határozat (135) preambulumbekzdése).
- (335) Csehország ragaszkodott ahhoz, hogy a kompatibilis vevőkészülékek értékesítésének növekedésére vonatkozó adatok relevánsak a párhuzamos műsorszórás időtartama szempontjából, és azzal érvelt, hogy a kompatibilis vevőkészülékek értékesítésének növekedése és a készülékek széles körű elfogadottsága lényeges mutatója a párhuzamos műsorszóráson alapuló megközelítés megfelelőségének ((116) preambulumbekzdés).
- (336) Csehország pontosította, hogy a meglévő DVB-T hálózatok leállításával kapcsolatos tájékoztató kampányt csak 2019 októberében indították el. A tájékoztató kampány más részeit azonban már a 2016. évi stratégia 2016 közepén történt elfogadását követően elindították ((116) preambulumbekzdés). Ugyanakkor az egyik panaszos azzal érvelt, hogy ezt az állítást nem támasztják alá megfelelő bizonyítékok. Véleménye szerint az országos tájékoztató kampány csak 2019 októberében indult el ((150) preambulumbekzdés). Az egyik kedvezményezett jelezte, hogy a DTT-üzemeltetők szintén folytattak tájékoztató kampányt, amelyet közvetlenül főként ők maguk finanszíroztak ((199) preambulumbekzdés). A kedvezményezett ragaszkodott ahhoz, hogy az átmeneti hálózatok jelentősen minimalizálták a negatív társadalmi hatásokat, és biztosították a televíziózás folytonosságát, ami motiváló volt az importőrök számára ((200) preambulumbekzdés).
- (337) A Bizottság már kifejtette, hogy a párhuzamos műsorszórás költségeinek kompenzálása nem bír ösztönző hatással, mivel a három kedvezményezett saját kezdeményezésére is beruházott volna ((301) preambulumbekzdés), és hogy a bejelentett intézkedés nem szükséges ((329) preambulumbekzdés). E megállapítások fényében és függetlenül attól, hogy a tanúsítási kampány ténylegesen mikor kezdődött, a Bizottság úgy véli, hogy a DTT-szolgáltatások folytonosságának biztosítása érdekében egy tájékoztató kampány képes elérni azt a célkitűzést, hogy megfelelően tájékoztassák a háztartásokat a készülékek cseréjének szükségességéről. A kompatibilis vevőkészülékek tanúsítása szintén hozzájárulhat azon célkitűzés eléréséhez, hogy a háztartások hozzájussanak a szükséges készülékekhez. Mindazonáltal a hálózatok technológiai korszerűsítésével összefüggésben a Bizottság nem zárja ki a párhuzamos műsorszórás megfelelőségét (amennyiben az időtartama észszerű⁽¹⁶²⁾) a két műszaki átviteli szabvány (azaz a DVB-T és a DVB-T2) közötti műszaki váltás megkönnyítése érdekében. Ezért a bejelentett intézkedés megfelelőségére vonatkozó következtetés – tekintettel a tájékoztató/tanúsítási kampány igénybevételének lehetőségére – a párhuzamos műsorszórás időtartamának arányosságától függ. Az 5.3.2.4.1. szakaszban ismertetett okok miatt a Bizottság úgy véli, hogy a párhuzamos műsorszórás időtartama nem arányos.

5.3.2.3.3. A vevőkészülékek cseréjére szolgáló utalványok háztartások részére történő biztosításának lehetőségéről

- (338) A Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban is, hogy a háztartások által viselt költségek kompenzálása érdekében a háztartásoknak nyújtott pénzügyi utalványok ne lettek volna megfelelőbbek és kevésbé torzító hatásúak, mint a DTT-üzemeltetőknél a korszerűsített hálózatokba való beruházással kapcsolatban felmerült költségek kompenzálása. A végfelhasználóknak nyújtott támogatás a rászorulókat célozhatná meg, és technológiasemleges lehetne. Az európai parlamenti és tanácsi határozat megemlíti a – különösen a végfelhasználók számára nyújtott – kompenzáció lehetőségét (az eljárás megindításáról szóló határozat (136) preambulumbekzdése és (16) preambulumbekzdés).

⁽¹⁶²⁾ A párhuzamos műsorszórás időszakának időtartamát az 5.3.2.4. szakasz értékeli.

- (339) E tekintetben Csehország emlékeztetett arra, hogy a háztartásoknak nyújtott pénzügyi utalványok az állam számára nagyobb költséget jelentettek volna. Emellett az utalványok terjesztési költségekkel is járnak, és 1–2 évre lett volna szükség a vonatkozó jogszabályok elfogadásához ((118) preambulumbekzdés). Az egyik kedvezményezett azt állította, hogy a háztartásoknak nyújtott közvetlen támogatások többszörös költséget jelentettek volna Csehország számára, miközben még a szociális utalványok is kétszer drágábbak lettek volna, mint a bejelentett intézkedés keretében elkülönített költségvetés ((202) preambulumbekzdés). Másfelől az egyik panaszos úgy érvelt, hogy a háztartásoknak nyújtott közvetlen támogatás sokkal kevésbé lett volna torzító hatású, kevésbé költséges és technológiasemleges lett volna ((148) preambulumbekzdés).
- (340) A Bizottság tudomásul veszi az arra utaló információkat, hogy a pénzügyi utalványok az állam számára költségesebbek lettek volna. A Bizottság azonban úgy véli, hogy az átmeneti hálózatok üzemeltetése és a háztartásoknak a vevőkészülékek korszerűsítésére nyújtott ösztönző közötti kapcsolat közvetett és gyenge, összehasonlítva a háztartásoknak az új készülékek vásárlására szolgáló pénzügyi utalványok révén nyújtott közvetlen támogatással.
- (341) Csehország továbbá azzal érvelt, hogy a párhuzamos műsorszórási időszakokra azért volt szükség, hogy a háztartásokat készülékeik cseréjére ösztönözzék. A Bizottság azonban úgy véli, hogy a párhuzamos műsorszórás időtartama (amelyre a bejelentett intézkedés szerinti kompenzáció is vonatkozik) az 5.3.2.4.1. szakaszban kifejtett okok miatt nem arányos. Ebben az összefüggésben a Bizottság úgy véli, hogy az aránytalanul hosszú párhuzamos műsorszórásra szolgáló átmeneti hálózatok üzemeltetésével kapcsolatos költségeknek a DTT-üzemeltetők részére történő visszatérítése nem megfelelő intézkedés arra, hogy a háztartásokat vevőkészülékeik korszerűsítésére ösztönözze. Ennek az az oka, hogy a DTT-üzemeltetőknek az átmeneti hálózatok üzemeltetésével járó költségeiért nyújtott kompenzáció a végfelhasználóknak semmilyen közvetlen pénzügyi kompenzációt nem nyújt. Ezenkívül a párhuzamos műsorszórás hossza nem ösztönzi közvetlenül a végfelhasználókat arra, hogy kompatibilis vevőkészülékeket szerezzenek be. A párhuzamos műsorszórás időszakától függetlenül a végfelhasználók a kompatibilis berendezések beszerzését az átállás végső időpontjáig elhalaszthatják (függetlenül attól, hogy mikor határozzák meg ezt az időpontot). Csehország azt is kifejtette, hogy a DVB-T2-re történő korszerűsítéshez ((96) preambulumbekzdés) a műsorszolgáltatóknak nem fűződött kereskedelmi érdekük, és határozottan ellenezték az azzal járó költségek finanszírozását ((165) és (115) preambulumbekzdés). Ezt a korszerűsítést a piac nem fogadta jelentős innovatív lépésként, ellentétben az analógról a digitálisra való átállással ((126) preambulumbekzdés). Ezek az elemek, amelyek a televíziózók érdeklődésének hiányára utalnak, ellentmondanak a háztartások részére az átmeneti hálózatok elhúzódó üzemeltetéséből eredően nyújtott jelentős, a vevőkészülékeik korszerűsítésére irányuló ösztönzőknek.

5.3.2.3.4. A 700 MHz-es frekvenciasáv felszabadításának elhalasztására irányuló lehetőségről

- (342) A Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban is, hogy a 700 MHz-es sáv felszabadításának elhalasztása nem lenne-e megfelelőbb intézkedés Csehország által a bejelentett intézkedéssel elérni kívánt célkitűzések eléréséhez. E tekintetben a Bizottság megjegyezte, hogy az európai parlamenti és tanácsi határozat lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy legfeljebb két évvel elhalasszák a 700 MHz-es sáv felszabadítását, például a következő okok miatt: a lakosság jelentős részét érintő, fejlettebb műsorszórási szabványokra való műszaki átállásra van szükség, és ennek lebonyolítása összetett feladat, vagy az átállás pénzügyi költségei meghaladják az értékesítési eljárás eredményeként várható bevételeket (az eljárás megindításáról szóló határozat (137) preambulumbekzdése). Ez a szabályozási beavatkozás nem zavarta volna meg a jogosultak tevékenységeit a használati jogok érvényességi ideje alatt, amely jogok 2022 júniusáig előtt jártak volna le ⁽¹⁶³⁾.
- (343) Csehország kifejtette, hogy az európai parlamenti és tanácsi határozat értelmében a 700 MHz-es sáv felszabadításának két évvel történő elhalasztására vonatkozó lehetőséget a gyakorlatban csak a nem uniós országokkal határos országok számára biztosított, nemzetközi koordinációs okokból. Csehország elutasította ezt a lehetőséget, mivel úgy ítélte meg, hogy a határidő betartása megvalósítható és lehetséges volt a megadott időkereten belül ((120) preambulumbekzdés).

⁽¹⁶³⁾ Ez érintené a CRa-t (a használati jog 2021. május 11-én szűnt meg) és a Digital Broadcastingot (a használati jog 2022. március 4-én szűnt meg). A Bizottság megjegyzi, hogy ez két magánpiaci kedvezményezettet érintett volna, akiknek átmeneti hálózatokat kellett kiépíteniük és üzemeltetniük, és nem érintette volna a Česká televize közszolgálati műsorszolgáltatót és a CDG magánpiaci üzemeltetőt, azaz az egyetlen olyan üzemeltetőt, amelynek nem kellett átmeneti hálózatot kiépítenie és üzemeltetnie.

- (344) Mindazonáltal az európai parlamenti és tanácsi határozat melléklete meghatározza a 700 MHz-es sáv felszabadításának elhalasztására vonatkozó megfelelő indokokat, azaz ha a határokon átnyúló koordináció terén megoldatlan, és egyben káros zavarást okozó problémák jelentkeznek; a lakosság jelentős részét érintő, fejlettebb műsorszórási szabványokra való műszaki átállásra van szükség, és ennek lebonyolítása összetett feladat; az átállás pénzügyi költségei meghaladják az értékesítési eljárás eredményeként várható bevételeket; vis maior esetben.
- (345) A Bizottság elismeri a 700 MHz-es frekvenciasáv felszabadításával kapcsolatos helyzet összetettségét, amely Csehországban a DTT-platform műszaki átállásával jár, és nemzetközi koordinációt tett szükségessé. A Bizottság ugyanakkor megjegyzi, hogy Csehország úgy ítélte meg, hogy kivitelezhető az európai parlamenti és tanácsi határozatban meghatározott határidő betartása. Csehország ugyanis azért dolgozta ki a 2016. évi stratégiát és a műszaki átállási tervet, hogy ezt a célkitűzést az előírt határidőn belül elérje. A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a 700 MHz-es frekvenciasáv felszabadításának elhalasztása az említett frekvenciasáv fejlett mobilhírközlési szolgáltatások céljára történő használatát is késleltetné Csehországban. Ezenkívül észszerűen feltételezhető volt, hogy a 700 MHz-es frekvenciasávra vonatkozó értékesítési eljárásokból származó bevétel messze meghaladta volna az átállási költségeket ⁽¹⁶⁴⁾.
- (346) Ezzel összefüggésben a Bizottság úgy véli, hogy a 700 MHz-es sáv felszabadításának elhalasztására irányuló kérelem elmulasztása Csehország mérlegelési jogkörébe tartozik. Mindent összevetve a Bizottság észszerűnek tartja Csehország azon döntését, hogy nem kért halasztást a 700 MHz-es sáv felszabadítására akkor, amikor a hálózatok 2020-ig történő korszerűsítésének lebonyolításával szembesült.

5.3.2.3.5. A megfelelőségre vonatkozó következtetés

- (347) A Bizottság úgy véli, hogy nincs szükség kompenzációra a párhuzamos műsorszórásért, mivel a szabályozási eredmény eléréséhez a három DTT-üzemeltető saját érdeke is elegendő lett volna. Ezenkívül a tájékoztató/tanúsítási kampány és a párhuzamos műsorszórási időszak (észszerű időtartam esetén) megfelelőbb lett volna a végfelhasználók tájékoztatására és arra való ösztönzésére, hogy lecseréljék a vevőkészülékeiket. Végezetül a DTT-üzemeltetőknél az aránytalanul hosszú ideig tartó párhuzamos műsorszórás üzemeltetésével kapcsolatban felmerült költségek megtérítése csak gyenge és közvetett ösztönzést jelenthet a háztartások számára a vevőkészülékeik korszerűsítésére, szemben azzal a közvetlen pénzügyi támogatással, amelyet a végfelhasználóknak biztosított pénzügyi utalványok nyújthattak volna. Ezért a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a bejelentett intézkedés nem megfelelő.

5.3.2.4. Az intézkedés arányossága

- (348) Az intézkedésnek az általa elérni kívánt célokkal arányosnak kell lennie. A támogatás akkor tekinthető arányosnak, ha összege a támogatott tevékenység végzéséhez szükséges minimumra korlátozódik, és az esetleges versenytorzulás a lehető legkisebb mértékű.
- (349) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság kétségeit fejezte ki a párhuzamos műsorszórás időszakának időtartamával, továbbá azzal kapcsolatban, hogy az intézkedés olyan költségek kompenzálására korlátozódik-e, amelyeket a meglévő intézkedésekkel korábban még nem kompenzáltak, hogy bizonyos paraméterek relevánsak-e a kompenzáció kiszámítása szempontjából, valamint hogy a DVB-T2 szabvány gyorsított végrehajtását nem ellensúlyozzák-e a kedvezményezett finanszírozási igényeinek fényében jelentkező kereskedelmi előnyök. A Bizottság azt is megjegyezte, hogy úgy tűnik, hogy a támogatási összeg nem veszi figyelembe a frekvenciakijelölések érvényességének eredeti lejártáig vagy a digitális módosítás eredményeként azok 2030-ig történő meghosszabbításáig hátralévő időt (az eljárás megindításáról szóló határozat (144) preambulum-bekezdése).

⁽¹⁶⁴⁾A 700 MHz-es és a 3 400–3 600 MHz-es frekvenciasávra vonatkozó rádiófrekvencia-használati jogok odaítélésére irányuló közbeszerzési eljárás árverési szakasza 5 596 millió CZK-t (körülbelül 223 millió EUR) eredményezett (SAJTÓKÖZLEMÉNY: CTU has completed the auction of frequencies in 700 MHz and 3 400–3 600 MHz bands | Český telekomunikační úřad [gov.cz]).

5.3.2.4.1. A párhuzamos műsorszórás időtartamáról

- (350) Az eljárás megindításáról szóló határozat (141) preambulumbekzdésében a Bizottság megjegyezte, hogy a párhuzamos műsorszórás időtartama meghaladta a műszaki okokból szükséges párhuzamos műsorszórás tekintetében általában átmeneti időszaknak tekintett időtartamot (3–4 hónap). A Bizottság azt is megjegyezte, hogy a Cseh Távközlési Hivatal úgy ítélte meg, hogy az analógról a digitálisra való átállás idején szükségtelenül hosszú volt a hat hónapos időszak. Csehország azzal érvelt, hogy az időtartamot a háztartások és a vállalatok szükségletei alapján határozták meg. A Bizottság megjegyezte, hogy a párhuzamos műsorszórás időtartama arányosságának bizonyítása szempontjából a kompatibilis vevőkészülékek értékesítésének növekedésére vonatkozó adatok irrelevánsnak tűnnek. A Bizottság előzetesen jelezte, hogy a hosszabb párhuzamos műsorszórási időszak elsősorban a DTT-üzemeltetők számára tűnik előnyösnek, és célja, hogy a háztartások megszokják az új televíziós kínálatot.
- (351) A hivatalos vizsgálati eljárás során Csehország ragaszkodott ahhoz, hogy a párhuzamos műsorszórás időtartamát elsősorban a háztartások szükségleteinek figyelembevételével állapították meg, és így csökkent azon háztartások száma, amelyek a természetes cserecikluson kívül lennének kénytelenek beruházni egy új vevőkészülékbe. A kiskereskedelmi piac élénkítésére is szükség volt ((121)–(122) preambulumbekzdés). Az időtartam olyan szempontok figyelembe vételéhez is szükséges volt, mint az időjárás (pl. télen nem praktikus az adóantenna-rendszerek cseréje) és a támogató vállalkozások kapacitása (a jelentősen rövidebb ideig tartó párhuzamos műsorszórás nem hagyott volna időt a háztartásokban az antennaberendezések karbantartására). Emellett a párhuzamos műsorszórás időtartama szempontjából a nagy méretű egyfrekvenciás hálózatok gyakorlati tesztelésének, megépítésének és üzemeltetésének biztosítását is figyelembe vették ((123) preambulumbekzdés). A rövidebb időtartam műszaki és gazdasági problémákhoz vezethetett volna ((124) preambulumbekzdés).
- (352) Csehország továbbá jelezte, hogy az átmeneti hálózatok használata valamennyi televízióállomás esetében lehetővé tette a DVB-T2 szabványra való zökkenőmentes átállást, ami közvetlen átállással, azaz rövid, 3–4 hónapos időszak alatt nem lett volna megvalósítható, amint azt a panaszosok feltételezték ((125) preambulumbekzdés). Csehország kifejtette, hogy a párhuzamos műsorszórás időtartama nem határozható meg pontosan három és fél évben, hanem minden hálózatra külön ki kell számítani (pl. a párhuzamos műsorszórás átlagos hossza az 1-es hálózat esetében 19 hónap volt).
- (353) Csehország nem értett egyet azzal, hogy az analógról a digitálisra való átállás során a párhuzamos műsorszórás hat hónapos időszaka hasonló helyzetnek felelne meg. Az analógról digitálisra történő átállást (Csehországban 2008–2012 között) a piac jelentős innovatív lépésként fogadta el, amely komoly hozzáadott értéket teremt, ellentétben a 700 MHz-es sáv kötelező felszabadításával ((126) preambulumbekzdés). Csehország emlékeztetett arra, hogy a párhuzamos műsorszórás a szükséges minimumra korlátozódott, és hogy a három DTT-üzemeltető nem realizált bevételt az átmeneti hálózatokból.
- (354) Csehország továbbá úgy ítélte meg, hogy a párhuzamos műsorszórás időtartama teljes mértékben nemzeti hatáskörbe tartozik, és az új műsorszórási szabványra való átállás műszaki és gazdasági szempontjain alapul, ugyanakkor figyelembe veszi a folyamat társadalmi dimenzióját is ((128) preambulumbekzdés).
- (355) Az egyik kedvezményezett jelezte, hogy egy sokkal korlátozottabb időkeret (körülbelül 3–4 hónap a javasolt 2–3 év helyett) csak a közvetlen frekvencia-átalakítással járó, tisztán műszaki átálláson alapulhatna, és nem venné figyelembe, hogy a polgároknak és a háztartásoknak társadalmilag elfogadható támogatásra és motivációra van szükségük a vevőkészülékek lecseréléséhez és a DVB-T2-re való átálláshoz, ahogyan azt Csehország eltervezte ((204)–(205) preambulumbekzdés). Ez a kedvezményezett azzal érvelt, hogy a Covid19-világjárvány igazolta a stratégia megalapozottságát. A kedvezményezett megerősítette, hogy az 1-es hálózaton a párhuzamos műsorszórás átlagos tényleges időtartama 19,5 hónap volt ((203) preambulumbekzdés). Kifejtette, hogy véleménye szerint a DVB-T2-re történő korszerűsítés túl korai volt, valamint a háztartások és a műsorszolgáltatók ebben a szakaszban még nem törekedtek arra, hogy továbbfejlesztett terméket szerezzenek be ((206) preambulumbekzdés).
- (356) Másrészt az egyik panaszos úgy vélte, hogy a párhuzamos műsorszórás 3–4 hónapot (vagy akár hat hónapot) meghaladó időtartama nem indokolt. A panaszos nem értett egyet Csehország azon érveivel, amelyek szerint az analógról a digitálisra való átállás nem hasonlítható össze a DVB-T2/HEVC-re történő technológiai korszerűsítéssel ((151) preambulumbekzdés).
- (357) A Bizottság megjegyzi, hogy az átállási folyamat műszaki, gazdasági és társadalmi dimenziója miatt nem kérdőjelezi meg a DTT-plafomra vonatkozó szabályozási intézkedések elfogadására irányuló nemzeti hatáskört (az uniós kerettel összhangban). A Bizottságnak azonban értékelnie kell, hogy az említett szabályozási intézkedésekhez kapcsolódó költségek bejelentett kompenzációja arányos volt-e. Ez a kompenzáció fedezi az átmeneti hálózatok üzemeltetésének költségeit a párhuzamos műsorszórás teljes időtartama alatt.

- (358) E tekintetben a Bizottság úgy véli, hogy a párhuzamos műsorszórás időtartamát nem indokolja az a célkitűzés, hogy ösztönözzék a háztartásokat (készülékek lecserélésére) és a kiskereskedőket (kompatibilis készülékek behozatalára). Először is, a Bizottság úgy véli, hogy az átmeneti hálózatok üzemeltetése nem biztosított nagyobb rugalmasságot a háztartások számára a vevőkészülékek lecseréléséhez. A háztartások a tanúsítási kampány 2016-os elindításától megkezdhették a kompatibilis vevőkészülékeknek a 700 MHz-es sáv 2020-as felszabadításáig történő beszerzését. Nem világos, hogy az átmeneti hálózatok üzemeltetése hogyan járult hozzá még inkább ehhez a folyamathoz. Amint azt az eljárás megindításáról szóló határozat jelezte, a kompatibilis vevőkészülékek értékesítési adatai nem bizonyítják a párhuzamos műsorszórás időtartamának megfelelőségét. A Bizottság úgy véli, hogy az átmeneti hálózatok üzemeltetési költségeinek visszatérítése csak közvetett és gyenge ösztönzést jelenthetett a háztartások számára a vevőkészülékek korszerűsítésére ((340) preambulumbekzdés). A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy Csehország kifejtette, hogy a DVB-T2/HEVC-re történő korszerűsítést nem tekintették jelentős innovatív lépésnek ((126) preambulumbekzdés), és arra is emlékeztetett, hogy a háztartásoknak és a műsorszolgáltatóknak nem állt érdekében a korszerűsítés. Ezért az átmeneti hálózatok üzemeltetése nem jelenthetett erős ösztönzést a háztartásoknak arra, hogy új készülékeket szerezzenek be. Ezzel szemben a hosszú párhuzamos műsorszórás ténylegesen arra ösztönözhetette a háztartásokat, hogy az eredeti DVB-T hálózatok kikapcsolásához közeli időpontig halasszák el a korszerűsítést. A Bizottság ezért nem fogadja el, hogy a párhuzamos műsorszórás időtartama az átállási folyamat szociális dimenziója alapján arányosnak tekinthető, mivel ezt nem támasztották alá megfelelő bizonyítékokkal.
- (359) A Bizottság ezért úgy véli, hogy a párhuzamos műsorszórás aránytalanul hosszú időtartama elsősorban a három DTT-üzemeltető javát szolgálta, továbbá hozzájárult ügyfélkörük átszoktatásához és fenntartásához. Ezenkívül – az 5.3.2.4.3. szakaszban kifejtetteknek megfelelően – a Bizottság úgy véli, hogy az értékcsökkenési költségeknek a berendezések számveteli élettartama alapján történő kiszámítása nem tükrözi a berendezések hosszabb gazdasági élettartamát, ami a szükségesnél magasabb értékcsökkenési költségeket eredményez, így az intézkedés a részben támogatott berendezések újrafelhasználása révén a végleges hálózatok korszerűsítését is finanszírozza. Tekintettel arra, hogy idővel megmutatkoznak az értékcsökkenés hatásai, a párhuzamos műsorszórás aránytalan időtartama meghosszabbítja a finanszírozás egy részének a végleges hálózatokhoz való átcsoportosítását.
- (360) A Bizottság egyet tud érteni azzal, hogy a háztartások átviteli szabványok közötti (azaz DVB-T-ről DVB-T2-re történő) műszaki átállásának megkönnyítése (pl. áthangolás) érdekében szükséges és arányos lehet egy rövid, technikai jellegű párhuzamos műsorszórás. E tekintetben a Bizottság úgy véli, hogy az analógról a digitálisra történő átállás szempontból összehasonlítható a 700 MHz-es sáv felszabadításával⁽¹⁶⁵⁾ (vagy akár még összetettebb is műszaki szempontból, mint a 700 MHz-es sáv felszabadítása), ezért fontos megjegyezni, hogy a cseh szabályozó hatóság úgy ítélte meg, hogy az analógról a digitálisra történő átállás idején szükségtelenül hosszú volt a hat hónapos időszak. A Bizottság úgy véli, hogy a hosszabb időtartamot nem indokolják a Csehország által felvetett egyéb műszaki megfontolások, például a DVB-T2 kiépítésének összetettsége, az adóantenna-rendszerek téli cseréjének szükségessége és a szükséges szolgáltatásokat nyújtó támogató vállalkozások kapacitása, mivel ezek a nehézségek az analógról a digitálisra való átállás során is hasonlóak voltak. Ami a nagy méretű egyfrekvenciás hálózatok stabilizálásának szükségességét illeti, Csehország nem nyújtott be konkrét bizonyítékot az ilyen munkálatok időtartamára vonatkozóan. A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy az egyik kedvezményezett jelezte, hogy egy sokkal korlátozottabb, körülbelül 3–4 hónapos időkeretet egy pusztán műszaki jellegű átállásra lehetett volna felhasználni, amely közvetlen frekvenciaátalakítással járt volna. Ezen elemekre tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy egy rövid, legfeljebb hat hónapos technikai párhuzamos műsorszórás lehetett volna indokolt.
- (361) Más esetekben a Bizottság legfeljebb egy évig tartó párhuzamos műsorszórást fogadott el, megjegyezve ugyanakkor, hogy a nemzeti hatóságok ezt lehetőség szerint hat hónapra csökkentették⁽¹⁶⁶⁾. A bejelentett intézkedés időtartama azonban aránytalanul hosszú (még ha azt is feltételezzük, hogy a 11-es hálózaton az átlagos tényleges időtartam adóállomásonként 19,5 hónap). Mindenesetre a Bizottság megjegyzi, hogy a másik két átmeneti hálózat átlagos tervezett időtartama a műszaki átállási terv szerint még ennél is hosszabb (31 hónap a 12-es átmeneti hálózat és 24 hónap a 13-as átmeneti hálózat esetében).

⁽¹⁶⁵⁾ Az analógról a digitálisra való átállás során a szervizelést végző vállalkozásoknak szintén korszerűsíteniük kellett a háztartások antennáit. A DVB-T2 hálózatok kiépítése és stabilizálása a DVB-T kiépítésével összevetve nem indokolhatja a hat hónap és 19,5 hónap közötti időtartamot.

⁽¹⁶⁶⁾ A Bizottság 2010. november 17-i határozata, N 671b/2009. számú állami támogatás – Szlovákia – Átállás a digitális televíziós műsorszórásra Szlovákiában, C(2010) 7690 végleges (HL C 039., 2011.2.8.). Lásd a 17. lábjegyzetet: „A feltételezett időtartam legfeljebb 12 hónap. A szlovák hatóságok azonban jelezték, hogy a párhuzamos műsorszórás időtartamát legfeljebb 6 hónapra csökkentenék, ha a rövidebb ideig tartó párhuzamos műsorszórás kielégítőnek bizonyulna.”

- (362) A Bizottság ezért úgy ítéli meg, hogy az átmeneti hálózatoknak a bejelentett intézkedés által előírt irányított párhuzamos műsorszórási időszakban történő üzemeltetésével kapcsolatos költségek kompenzációja aránytalan.

5.3.2.4.2. Arról, hogy az elszámolható költségeket kompenzálták-e egyéb támogatási programok

- (363) A Bizottság annak ellenőrzése érdekében is kért észrevételeket, hogy az elszámolható költségeket nem kompenzálták-e más támogatási programok (az eljárás megindításáról szóló határozat (129) preambulumbekzdésének c) pontja).
- (364) Csehország megerősítette, hogy az intézkedés olyan költségek kompenzálására korlátozódik, amelyeket nem kompenzáltak más meglévő intézkedések, mint például az SA. 55742 és az SA. 60062 ügyekben hozott bizottsági határozattal jóváhagyott intézkedés. A kettős kompenzáció elkerülése érdekében a Cseh Távközlési Hivatal részletesen ellenőrizte a kedvezményezettek által benyújtott elszámolható költségeket. Csehország hangsúlyozta, hogy valamennyi releváns költség szerepel az egyes kedvezményezettek könyvelésében ((135) preambulumbekzdés).
- (365) Az egyik panaszos mindazonáltal úgy érvelt, hogy a Cseh Távközlési Hivatal által végzett ellenőrzés nem tudja eloszlatni a Bizottság kétségeit, és úgy ítélte meg, hogy az ellenőrzést végző szakértők elfogultak lehetnek ((152) preambulumbekzdés). Csehország azt válaszolta, hogy ez az állítás irreleváns és alaptalan, és kifejtette, hogy a Cseh Távközlési Hivatal a jogi keretnek megfelelően végzi ellenőrzéseit.
- (366) A Bizottság megállapítja, hogy a panaszos állítása hipotetikus, és azt nem támasztják alá bizonyítékok. A Bizottság továbbá nem talált arra utaló bizonyítékot vagy jelet, hogy a Cseh Távközlési Hivatal vagy a szakértők által végzett ellenőrzés elfogult lenne. A Bizottság ezért a Csehország által nyújtott magyarázatok alapján úgy véli, hogy az intézkedés olyan költségek kompenzációjára korlátozódik, amelyeket más intézkedések még nem kompenzáltak, és megjegyzi, hogy a bejelentett intézkedés nem halmozható más intézkedésekkel (2.3.5. szakasz).

5.3.2.4.3. Bizonyos paramétereknek a kompenzáció kiszámítása szempontjából való relevanciájáról

- (367) Az eljárás megindításáról szóló határozat (137) preambulumbekzdésében a Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a kompenzáció meghatározása szempontjából releváns-e az eszközök értékcsökkenésének alkalmazása, és hogy a bejelentett intézkedés biztosítja-e a támogatás minimális szinten tartását. A Bizottság megjegyezte, hogy az intézkedés nem tesz különbséget a végleges hálózatokban maradó és az ott fel nem használt berendezések között. A cseh hatóságok nem bizonyították, hogy a javasolt kompenzációs módszer a támogatás kedvezményezettjeinek finanszírozási igénye fényében nem vezet túlkompenzációhoz.
- (368) Az egyik kedvezményezett ragaszkodott ahhoz, hogy a bejelentett intézkedés hatályának helyes meghatározását következetesen fenn kell tartani, mivel az intézkedés csak a párhuzamos műsorszórásra vonatkozik, és a DVB-T-ről DVB-T2/HEVC-re történő korszerűsítés költségeit csak részben kompenzálja az amortizáció alapján ((206) preambulumbekzdés).
- (369) Csehország és a CRA egyaránt kifejtette, hogy a kompenzáció az egyes kedvezményezettek könyvelésében rögzített tényleges költségeket (OPEX és CAPEX) fogja kompenzálni, amelyek az egyes kedvezményezettek esetében a párhuzamos műsorszórás során ténylegesen felmerültek. Azt is kifejtették, hogy a CAPEX-költségeket az egyes üzemeltetők átmeneti hálózatában a műsorszóráshoz használt minden egyes releváns eszköz tényleges értékcsökkenéseként számítják ki. Az értékcsökkenés valós költség, amelyet objektív módon számítanak ki, és általánosságban is ezt tekintik bevált gyakorlatnak egy eszköz idővel bekövetkező értékcsökkenésének számszerűsítésére, különösen a kopás és elhasználódás vonatkozásában. A számvitelről szóló cseh törvény szerint a számviteli nyilvántartásban szereplő értékcsökkenésnek tükröznie kell a valóságot, és meg kell akadályoznia ugyanazon költség kétszeres elszámolását ((209)–(210), (129)–(133) preambulumbekzdés).
- (370) A Bizottság elismeri, hogy az értékcsökkenés/amortizáció bevett gyakorlat az idő múlásával bekövetkező kopás és elhasználódás számszerűsítésére. A számviteli értékcsökkenési költségek azonban csak annyiban megfelelőek az átmeneti hálózatok üzemeltetéséhez kapcsolódó költségek kiszámításához, amennyiben a berendezések gazdasági élettartamán alapulnak. Ez különösen fontos a szóban forgó esetben, mivel a berendezéseket a végleges hálózatokon újra felhasználták. Ha a berendezések értékcsökkenése az átmeneti hálózatok üzemeltetése során (a gazdasági élettartamnál) gyorsabb ütemben történik, és ezeket a magasabb értékcsökkenési költségeket az állam kompenzálja, az lényegében a végleges hálózatok finanszírozását eredményezi. Továbbá a bejelentett intézkedésben az értékcsökkenési költségek képezik a kompenzáció fő komponensét (60. lábjegyzet).

- (371) A bejelentett intézkedés szerint az értékcsökkenési költségeket a berendezések [kevesebb mint 10] éves számviteli élettartama alapján számították ki, kivéve a hűtőberendezéseket és a szünetmentes tápegységeket, ahol ez az időtartam [5–15] év volt (63. lábjegyzet). Mindazonáltal a Bizottság úgy véli, hogy a digitális televíziós műsorszórást támogató infrastruktúrához használt berendezések gazdasági élettartama legalább 10 év⁽¹⁶⁷⁾. Ez a megállapítás összhangban van az egyik kedvezményezett (a CRA) magyarázatával, amely szerint az ágazat beruházási ciklusai általában 12–15 évet ölelnek fel ((178) preambulumbekzdés). Ezt a Csehország által benyújtott, az egyik kedvezményezettnek a DVB-T hálózatra vonatkozó 2010-es üzleti terve is megerősíti ((134) preambulumbekzdés). Az üzleti terv a [..] időszakra vonatkozott, CAPEX-et csak a [...] évben irányozott elő, tehát legalább [10 – 15] éves gazdasági élettartammal számolt.
- (372) A Bizottság ezért úgy véli, hogy a bejelentett kompenzáció a berendezések CAPEX-költségei tekintetében a szükségesnél magasabb (azaz körülbelül 200 %-kal magasabb, a 10 éves gazdasági élettartam helyett ötéves számviteli élettartam alkalmazása esetén). Ily módon az átmeneti hálózatok üzemeltetéséért nyújtott bejelentett kompenzáció valójában a végleges hálózatok korszerűsítésének finanszírozásához is hozzájárul (azaz az átmeneti hálózatok elszámolható CAPEX-költségeinek mintegy 50 %-át a végleges hálózatokhoz csoportosítják át), mivel az újra felhasznált berendezések a gazdasági élettartamuk végéig használhatók.
- (373) Az átmeneti hálózatok üzemeltetésének aránytalanul hosszú időtartama tovább erősíti ezt a hatást, mivel az értékcsökkenési költségek az idők során halmozódnak. A Bizottság becslése szerint a bejelentett intézkedés a *Česká televize* esetében a berendezések teljes tőkekiadása 16 %-ának, a CRA esetében 26 %-ának, a DB esetében pedig 20 %-ának megfelelő túlzott értékcsökkenést tartalmaz. Ezt a túlzott értékcsökkenést tehát a végleges hálózatok finanszírozására csoportosítják át⁽¹⁶⁸⁾. Ezért a berendezések aránytalan mértékű támogatásban részesülnek az átmeneti hálózatokban való használatukért, ami csökkenti a korszerűsített végleges hálózatok teljes beruházási költségét. Végül a támogatott berendezések végleges hálózatokban való újrafelhasználásán kívül a kedvezményezettek akkor is részesülnek a korszerűsített berendezések telepítésével, konfigurációjával és stabilizálásával kapcsolatos költségek kompenzációjában, amikor e berendezéseket a végleges hálózatokban újra felhasználják, mivel e tevékenységek nagy része az átmeneti hálózatok kiépítése céljából már lezajlott.

5.3.2.4.4. Arról, hogy a DVB-T2 szabvány gyorsított végrehajtását nem ellensúlyozná-e a kedvezményezettek finanszírozási igényeinek fényében jelentkező kereskedelmi előnyök

- (374) Az eljárás megindításáról szóló határozat (137) preambulumbekzdésében a Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a DVB-T2 szabvány gyorsított végrehajtását a támogatás kedvezményezettjeinek finanszírozási igényei fényében nem ellensúlyozzák-e a kereskedelmi előnyök, megjegyezve, hogy a korszerűsített technológiák a megnövekedett átviteli kapacitás és minőség tekintetében kereskedelmi előnyökkel járnak. A Bizottság azt is megjegyezte, hogy a kedvezményezettek 2030-ig használhatják a korszerűsített (az átmeneti hálózatok alapján épített) végleges hálózatokat. A cseh hatóságok azt sem bizonyították, hogy a támogatás fedezné a gyorsabb bevezetési forgatókönyv (azaz a 700 MHz-es sáv felszabadítására tekintettel a gyorsított technológiai korszerűsítés) járulékos hatását (a nyereségesség tekintetében) a lassabb bevezetés kontrafaktuális forgatókönyvéhez (azaz a piacvezérelt technológiai korszerűsítéshez) képest.
- (375) Az ösztönző hatásról szóló szakaszban (5.3.1.2.1. szakasz) kifejtettek szerint a Bizottság elfogadja, hogy a Csehország által a 2017–2020-as időszakban előírt gyorsított átállás hiányában a DTT-hálózatok természetes, piacvezérelt technológiai korszerűsítésére csak 2022–2024-től került volna sor ((290) preambulumbekzdés).

⁽¹⁶⁷⁾ Az adóberendezések a CAPEX szempontjából a DVB-hálózat egyik fő elemét képezik. Az adóberendezések tulajdonjogának teljes költségét 10 évre számítják ki. Forrás: 2014, GatesAir - Broadcast Transmission Systems – Efficiency and Total Cost of Ownership.

⁽¹⁶⁸⁾ Az átmeneti hálózatok működésének átlagos időtartama 19,5 hónap (11-es hálózat – *Česká televize*), 31 hónap (12-es hálózat – CRA) és 24 hónap (13-as hálózat – DB) volt ((50) preambulumbekzdés). Ez azt jelenti, hogy a bejelentett intézkedés a berendezések körülbelül 32 %-os (*Česká televize*), 51 %-os (CRA) és 40 %-os (DB) értékcsökkenésének kompenzációjára irányul (ötéves számviteli élettartam alapján). Az átmeneti hálózatok berendezéseinek tényleges kopása és elhasználódása azonban (legalább 10 éves gazdasági élettartam alapján) ennek körülbelül csak a fele volt, azaz a *Česká televize* esetében 16 %, a CRA esetében 26 %, a DB esetében pedig 20 %.

- (376) A Bizottság mindazonáltal megjegyzi, hogy az átmeneti hálózatok üzemeltetése elsősorban a három DTT-üzemeltető számára előnyös, mivel lehetővé teszi számukra, hogy átálljanak a korszerűsített technológiára, miközben csökkenti annak kockázatát, hogy a folyamat során elveszítsék közönségüket. Ezenkívül a kompenzáció tárgyát képező berendezéseket a végleges hálózatokban részben újra felhasználják ((292) preambulumbekkezdés). Amint azt az 5.3.2.4.3. szakasz megvizsgálta, az értékcsökkenési költségeknek a berendezések számviteli élettartama, nem pedig a hosszabb gazdasági élettartama alapján történő kiszámítása az átmeneti hálózatokban való használatra szánt berendezések kopásának és elhasználódásának magasabb kompenzációját eredményezi, aminek következtében a berendezések végleges hálózatokban való újrafelhasználása csökkenti a végleges hálózatokba történő beruházás teljes költségét. A három DTT-üzemeltető a korszerűsített berendezések telepítésével, konfigurációjával és stabilizálásával kapcsolatos költségek kompenzációjában is részesülhet, amikor e berendezéseket a végleges hálózatokban újra felhasználják, mivel e tevékenységek nagy része az átmeneti hálózatok kiépítése céljából már lezajlott. Emellett a három kedvezményezett spektrumengedélyének meghosszabbítását követően 2030-ig élvezheti a pozitív piaci kilátásokat és a beruházások kiszámíthatóságát ((293) preambulumbekkezdés).
- (377) A fentiek kereskedelmi előnyökre és arra utalnak, hogy a finanszírozás egy részét a végleges hálózatok korszerűsítésére csoportosították át, ezzel kapcsolatban viszont a Bizottság nem kapott olyan üzleti tervet, amely igazolta volna a kedvezményezettek finanszírozási hiánnyal összefüggő szükségleteit. Csehország az aktualizált ADL-tanulmányra hivatkozott. A Bizottság azonban megjegyzi, hogy az aktualizált ADL-tanulmány több átállási forgatókönyvet is elemzett (korszerűsítés párhuzamos műsorszórás mellett, korszerűsítés párhuzamos műsorszórás nélkül és a korszerűsítés elmaradása), továbbá minőségi és mennyiségi értékelést nyújtott a különböző forgatókönyvek költségeiről, de nem becsülte meg a technológiai korszerűsítéssel járó potenciális bevételeket vagy a DTT-üzemeltetők nyereségességére gyakorolt hatását. Az aktualizált ADL-tanulmány továbbá nem hasonlította össze ezeket a forgatókönyveket a lassabb (azaz 2022–2024-től kezdődő) bevezetés forgatókönyvével. A Bizottság megjegyzi, hogy nem kapta meg az akkori üzleti tervek utólagos rekonstrukcióját ((295) preambulumbekkezdés).
- (378) A Bizottság ezért megállapítja, hogy Csehország nem igazolta, hogy az átmeneti hálózatok üzemeltetésének költségei ellensúlyozták a kereskedelmi előnyöket ((298) preambulumbekkezdés).

5.3.2.4.5. Az arányosságra vonatkozó következtetés

- (379) A Bizottság először is úgy véli, hogy az átmeneti hálózatok (párhuzamos műsorszórás) üzemeltetési költségeinek kompenzációja aránytalan, mivel a párhuzamos műsorszórás a szükségesnél (ami hat hónap és kellően indokolt esetekben legfeljebb egy év) hosszabb ideig tartott.
- (380) Továbbá az értékcsökkenési költségek kiszámítása a berendezések számviteli élettartamán alapult, ami nem tükrözi azok hosszabb gazdasági élettartamát. Ez magasabb kompenzációt eredményez a berendezések átmeneti hálózatokban való használatból eredő kopásáért és elhasználódásáért, aminek következtében a berendezések végleges hálózatokban való újrafelhasználása csökkenti a kedvezményezettek végleges hálózatokba történő beruházásainak teljes költségét. Emellett a három DTT-üzemeltető a korszerűsített berendezések telepítésével, konfigurációjával és stabilizálásával kapcsolatos költségek kompenzációjában részesülhet akkor, amikor e berendezéseket a végleges hálózatokban újra felhasználják, mivel e tevékenységek fő része az átmeneti hálózatok kiépítése céljából már lezajlott.
- (381) Végül a Bizottság nem tudta megállapítani, hogy a támogatást a minimumra korlátozták-e, mivel a rendelkezésre álló információk nem bizonyítják, hogy a DVB-T2 szabvány szabályozási kötelezettségek miatti gyorsított végrehajtása meghaladta volna-e a kereskedelmi előnyöket, és ha igen, milyen mértékben (nem készült finanszírozásihiány-elemzés).
- (382) Ezért a bejelentett intézkedés nem arányos.

5.3.2.5. Átláthatóság és támogatáshalmozás

- (383) Csehország kötelezettséget vállalt arra, hogy közzéteszik az intézkedés szövegét, valamint az 500 000 EUR-t meghaladó támogatások kedvezményezettjeire vonatkozó információkat ((69) preambulumbekkezdés). Ezért az intézkedés megfelel az átláthatósági követelményeknek.

- (384) Csehország megerősítette, hogy az intézkedés nem halmozható más, ugyanazokat az elszámolható költségeket finanszírozó intézkedéssel ((67) preambulumbekzdés), és hogy a támogatás kedvezményezettjei nem kérelmezhetik az intézkedés alapján kompenzáció tárgyát képező eszközök adózási célú értékcsökkenését ((68) preambulumbekzdés). Csehország kizárta az intézkedésből azokat a költségeket, amelyek más támogatási programokból is részesülhetnek kompenzációban ((366) preambulumbekzdés). A Bizottság úgy véli, hogy ez elegendő a más támogatási intézkedésekkel való halmozódásból eredő problémák megelőzéséhez.

5.3.2.6. Az intézkedés negatív hatásai

- (385) Az eljárás megindításáról szóló határozat (148)–(149) preambulumbekzdésében a Bizottság jelezte, hogy az intézkedés segítette a DTT-üzemeltetőket abban, hogy versenyképesek maradjanak a piacon, miközben csökkentek a korszerűsített berendezésekkel kapcsolatos beruházási költségeik, amelyeket a más platformokat (pl. a DVB-S2/MPEG4-re korszerűsítendő műholdat) használó üzemeltetőknek magánforrásokból kellett finanszírozniuk. A Bizottság jelezte, hogy úgy tűnik, hogy az intézkedés a DTT-üzemeltetők rendes költségeit finanszírozza, amennyiben céljuk a fejlett szolgáltatásokat nyújtó piaci pozíciójuk megőrzése volt. A Bizottság megjegyezte, hogy az intézkedés túlmutat a 700 MHz-es sáv felszabadítását megelőzően fennálló status quo fenntartásán.
- (386) Az egyik panaszos ragaszkodott ahhoz, hogy az intézkedés a legkevésbé progresszív televíziós technológiát részesítette előnyben, kárt okozva az egyéb platformoknak és ügyfeleknek. Példákat hozott olyan helyzetekre, amelyekben a szabadon fogható csatornákat kínáló műsorszolgáltatók már használhatják a DVB-T2 szabványt fizetős televíziós szolgáltatások nyújtására, és amelyekben a panaszos (IPTV-üzemeltető) nyitott lett volna arra, hogy szabadon fogható kínálatot nyújtson ((154) preambulumbekzdés).
- (387) Csehország kifejtette, hogy a 700 MHz-es sáv felszabadítására viszonylag hamar került sor azután, hogy a DTT-üzemeltetők felszabadították a 800 MHz-es sávot, akiknél ezzel összefüggő költségek keletkeztek, és versenyhelyzetük a versenytárs platformok javára romlott. Előadta továbbá, hogy a 700 MHz-es sáv ellenőrizetlen felszabadítása a háztartásokat is érintheti. Csehország a különböző platformok közötti egészséges versenyről számolt be ((138) preambulumbekzdés), bár alapvetően nem értett egyet azzal, hogy az intézkedés a legkevésbé progresszív platformot részesítette előnyben, azzal érvelve, hogy a technológiák kiválasztása csak az európai parlamenti és tanácsi határozat ajánlásán alapult, tiszteletben tartva a szomszédos országokkal való kompatibilitást ((140) preambulumbekzdés).
- (388) Az egyik kedvezményezett emlékeztetett arra, hogy az intézkedés csak a szabályozási változás által érintett gazdasági szereplőknek nyújt kompenzációt. Kifejtette, hogy a platformok közötti helyettesíthetőség alacsony volt, és csak műszaki szempontból volt megvalósítható Csehországban, ahol más platformok (pl. műholdas, kábeles és IPTV-platformok) piaci részesedése jelentősen alacsonyabb volt, mint a DTT-é, és ezek fizetős televíziós szolgáltatások voltak ((212) preambulumbekzdés).
- (389) A Bizottság úgy véli, hogy a bejelentett intézkedés mentesíti a három DTT-üzemeltetőt a tevékenységükkel együtt járó szabályozási költségek alól, míg a más platformokat, például a műholdat vagy kábelt használó üzemeltetőknek maguknak kell viselniük a hasonló költségeket. Ezért a bejelentett intézkedés a más platformokat használó üzemeltetők kárára erősíti meg a három DTT-üzemeltető versenyhelyzetét. Ezenkívül a támogatás keresztfinanszírozást nyújthat a kedvezményezettek más ágazatokban és más tagállamokban folytatott tevékenységeihez, mivel a CRa egy nemzetközi szinten (31. lábjegyzet) és a DTT műsorterjesztési szolgáltatásokon túl több tevékenységi ágazatban is aktív csoporthoz tartozik, a Česká televize pedig közszolgálati műsorszolgáltatóként szintén versenyben áll a kereskedelmi műsorszolgáltatókkal. A Bizottság úgy véli, hogy a különböző csehországi televíziós platformok eltérő üzleti modelljei (azaz a szabadon fogható kontra fizetős televíziózás) ellenére továbbra is jelentős torzító hatások állnak fenn, amint azt az egyéb technológiai platformokat használó üzemeltetők panaszai is mutatják. A műholdplatform például műszakilag képes szabadon fogható szolgáltatásokat nyújtani. Az IPTV-platformot szabadon fogható csatornák sugárzására is fel lehet használni, egyes üzemeltetők már most is szerepeltetik ezeket a más tagállamokban kínált standard televíziós csomagjaikban⁽¹⁶⁹⁾. Emellett a Telly (IPTV-szolgáltató) mérlegelte annak lehetőségét, hogy szabadon hozzáférhető csatornákat tartalmazó DIGI TV-kártyát kínál Csehországban ((153) preambulumbekzdés). A DTT-platform műszakilag is képes fizetős televíziós szolgáltatások nyújtására (még akkor is, ha a Skylink/M7 csehországi kereskedelmi projektje nem volt sikeres [(91) preambulumbekzdés]), és nincs jogi kötelezettség arra vonatkozóan, hogy az adott platformon csak szabadon fogható televíziós szolgáltatásokat nyújthatnak.
- (390) A Bizottság ezért megerősíti azt az előzetes megállapítását, hogy az intézkedés negatív hatást gyakorolt a versenyre.

⁽¹⁶⁹⁾ Lásd például a Movistar Plus (Telefonica) spanyolországi kínálatában szereplő szabadon fogható csatornákat (forrás: Canales de TV incluidos en el nuevo Movistar Plus+).

5.3.2.7. A támogatás pozitív hatásainak és a versenytorzulásban és a kereskedelemre gyakorolt káros hatásokban kifejezett negatív hatásainak összevetése

- (391) Egy gondosan megtervezett állami támogatási intézkedésnek ajánlott biztosítania, hogy az intézkedés hatásainak általános egyensúlya pozitív legyen; ehhez el kell kerülnie azt, hogy a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben hátrányosan befolyásolják.
- (392) A Bizottság elismeri a cseh hatóságok azon szándékát, hogy biztosítsák a 700 MHz-es sáv földfelszíni televíziós szolgáltatások általi zökkenőmentes, a nézőkre korlátozott hatást gyakorló felszabadítását, azzal a céllal, hogy társadalmilag elfogadható átállást biztosítsanak, minimalizálva az esetleges fennakadásokat. A Bizottság megjegyzi, hogy a szabályozási intézkedések (azaz az átmeneti hálózatok üzemeltetése) pozitív hatást gyakorolnak a DTT-szolgáltatások folytonosságára, amely a szabadon fogható televíziós szolgáltatások elsődleges forrása Csehországban. A Bizottság elismeri továbbá, hogy a szabadon fogható televíziós szolgáltatások fontos szerepet játszanak a pluralizmus és a jól működő demokráciák támogatásában. A Bizottság azonban úgy véli, hogy a bejelentett intézkedés (azaz az átmeneti hálózatok üzemeltetéséért nyújtott kompenzáció) korlátozott pozitív hatásokkal járt ((308) preambulumbekkezdés).
- (393) A Bizottság megjegyzi, hogy az intézkedés negatív hatásokkal jár, mivel mentesíti a DTT-üzemeltetőket a Csehország által meghatározott szabályozási kötelezettségekhez kapcsolódó, a gazdasági tevékenységükkel együtt járó terhek egy része alól. A Bizottság továbbá úgy véli, hogy az intézkedésnek nincs ösztönző hatása, és nem irányul olyan piaci hiányosság megoldására, amely indokolná a DTT-üzemeltetők állami támogatásának szükségességét. Hasonlóképpen, a Bizottság úgy véli, hogy az intézkedést nem megfelelő vagy arányos módon alakították ki.

5.3.3. Az intézkedés összeegyeztethetőségére vonatkozó következtetések

- (394) A fentiek fényében a Bizottság úgy véli, hogy az intézkedésnek a versenytorzulásra és a kereskedelemre gyakorolt kedvezőtlen hatásai meghaladják a korlátozott pozitív hatásait.
- (395) A Bizottság ezért megállapítja, hogy a bejelentett intézkedés az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdése c) pontjának értelmében a belső piaccal nem összeegyeztethető. A Bizottság nem azonosított más, a bejelentett intézkedés összeegyeztethetősége szempontjából releváns jogalapot, és sem Csehország, sem az érdekelt felek nem nyújtottak be erre vonatkozó információkat vagy bizonyítékokat.

5.4. KÖVETKEZTETÉS

- (396) A Bizottság megállapítja, hogy a bejelentett intézkedés az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében a belső piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősül,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A bejelentett intézkedés, azaz „A DVB-T2/HEVC földfelszíni televíziós párhuzamos sugárzáshoz nyújtott támogatás” elnevezésű állami támogatás az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében a belső piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősül.

2. cikk

A Cseh Köztársaság nem folyósíthatja a három kedvezményezett (azaz a Česká televize, a CRa és a DB) részére az 1. cikkben említett támogatást.

3. cikk

Ennek a határozatnak a Cseh Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2025. december 22-én.

a Bizottság részéről

Teresa RIBERA

igyevezető alelnök
